

KHOA HỌC CÔNG GIÁO VÀ ĐỜI SỐNG

Catholic Science & Life

ISSN: 2771-1412

KHOA HỌC CÔNG GIÁO VÀ ĐỜI SỐNG

ISSN: 2771-1412

<https://khoa hoccong giao.org> | <https://www.facebook.com/groups/khoa hoccong giao>

Email: editor@khoa hoccong giao.org | Address: 5243 Birch Falls Ln, Sugar Land, Texas, USA, 77479

Khoa Học Công Giáo và Đời Sống

Catholic Science & Life

ISSN: 2771-1412

 <https://doi.org/10.54855/10.54855/csl.2223>

 <https://orcid.org/0000-0003-1876-8299>

Indexed

Crossref

ORCID

Google Scholar

LOCKSS

CLOCKSS

PKP PN

Library of Congress

U.S. ISSN Center

Publication frequency

Tạp chí Khoa học Công Giáo và Đời sống (Catholic Science & Life) (csl) (ISSN: 2771-1412) sẽ xuất bản mỗi năm 4 số, bắt đầu từ tháng Giêng, Tháng Tư, tháng Tám và Tháng Mười Một.

The Catholic Science & Life (csl) (ISSN: 2771-1412) will publish 4 issues per year in January, April, July and October.

Copyright (c) 2022 Catholic Science & Life is published under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Authors retain copyright and grant the journal the right of first publication with the work simultaneously licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License that allows others to share the work with an acknowledgment of the work's authorship and initial publication in this journal.

Publisher: Asia Association of Computer-Assisted language Learning

Address: 5243 Birch Falls Ln, Sugar Land, Texas, USA, 77479

Principal Contact

Associate Professor Dr. Pham Vu Phi Ho.

The Catholic Institute of Vietnam, Ho Chi Minh City, Vietnam

Email: editor@khoahocconggiao.org or khoahocconggiao@gmail.com

Khoa Học Công Giáo và Đời Sống
Catholic Science & Life

ISSN: 2771-1412

Editor-in-chief

Associate Professor Dr. Pham Vu Phi Ho, The Catholic Institute of Vietnam, Vietnam ([Orcid](#)) ([Scopus](#)), ([ResearchID](#))

Editorial board

Prof. Dr. Fr. Francis Nguyen Hai Tinh, SJ, professor in Fundamental Theology I: Revelation and Faith, Christology, Theological Synthesis and Comprehensive Examination, Saint Joseph Jesuit Scholasticate, Vietnam ([Orcid](#))

Prof. Dr. Fr. Paul Ngo Dinh Si, Head of the Research Department of The Catholic Institute of Vietnam, Vietnam.

Prof. Fr. Joseph Pham Quoc Van, Director of the Paul Nguyen Van Binh Inter -Religions Congregations Theological Institute, Ho Chi Minh City, Vietnam.

Prof. Fr. Bui Quang Minh, History of Philosophy, Saint Joseph Jesuit Scholasticate, Vietnam

Prof. Fr. Joseph Tran Thang Hung, O.Carm, Head of the Carmelite Friars, Vietnam

Dr. Fr. Martin Pham Vu Manh Khiem, Church of Saint Gregory the Great, Florida, USA

Professor Dr. Andrew Lian, Suranaree University of Technology, Thailand; University of Canberra, Australia ([Orcid](#)) ([Scopus](#))

Dr. Ania Lian, Charles Darwin University, Australia ([Orcid](#)) ([Scopus ID](#))

Khoa Học Công Giáo và Đời Sống
Catholic Science & Life

ISSN: 2771-1412

Tập 2, số 3 (2022): Số Đặc Biệt: Chuẩn bị cho người trẻ bước vào đời sống hôn nhân công giáo
Vol. 2 No. 3 (2022): Special Issue: Preparing youth for marriage in the Catholic faith
Published: 08-07-2022

 <https://doi.org/10.54855/10.54855/csl.2223>

 <https://orcid.org/0000-0003-1876-8299>

Học Viện Liên Dòng
Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Việt Nam

Paul Nguyen Van Binh
Inter Religions Congregations Theological Institute

KHOA HỌC CÔNG GIÁO
VÀ ĐỜI SỐNG
Catholic Science & Life

ISSN: 2771-1412

Khoa Học Công Giáo và Đời Sống

Catholic Science & Life

ISSN: 2771-1412

Tập 2, số 3 (2022): Số Đặc Biệt: Chuẩn bị cho người trẻ bước vào đời sống hôn nhân công giáo
Vol. 2 No. 3 (2022): Special Issue: Preparing youth for marriage in the Catholic faith

 <https://doi.org/10.54855/10.54855/csl.2223>

 <https://orcid.org/0000-0003-1876-8299>

Articles

Pages

1. Người nam sẽ lìa cha mẹ mà gắn bó với vợ mình
[Phêrô Võ Tá Đương, O.P.](#) 1-12
2. Cần thiết một cuộc đồng hành với giới trẻ tiền hôn nhân
[Nt Mary Nguyễn Hoà, MTG Qui Nhơn](#) 13-25
3. Chuẩn bị cho người trẻ bước vào đời sống hôn nhân
[Lm. Giuse Nguyễn Văn Giới, O.P.](#) 26-32
4. Tình Yêu Hôn Nhân
[Nét Bút Chì, MTG Bà Rịa](#) 33-40
5. Một góc nhìn về quan niệm hôn nhân của giới trẻ Việt Nam ngày nay
[Giuse Phạm Công Hiến, SMMR](#) 41-60
6. Tình yêu và lòng chung thủy trong hôn nhân Công giáo
[Jos. Hồ Sỹ Thảo, O.P.](#) 61-67
7. Để người trẻ bước vào hôn nhân Công giáo cách trọn vẹn hạnh phúc
[Têrêsa Ngọc Lễ, Dòng nữ Đa Minh Thánh Tâm](#) 68-74
8. Tính dục trong tình yêu
[Lm. Carôlô Nguyễn Đình Thiện, O.P.](#) 75-84
9. Bàn về hai chữ “tình yêu”
[GS. Lm. Giuse Phạm Quốc Văn, O.P.](#) 85-92

Người nam sẽ lìa cha mẹ mà gắn bó với vợ mình (Mt 19,5)

A man will leave his father and mother and be joined to his wife

Ts. Pet. Võ Tá Đương, O.P.

¹ Học Viện Liên Dòng – Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Vietnam

* Email của tác giả liên hệ: vphvldnam@gmail.com

 <https://doi.org/10.54855/csl.22231>

Received: 14/05/2022

Revision: 25/05/2022

Accepted: 25/05/2022

Online: 26/05/2022

Tóm lược

Cuộc sống hôn nhân hạnh phúc luôn là niềm mơ ước của bao người. Để có được một cuộc hôn nhân hạnh phúc, đôi bạn cần phải chuẩn bị cách chu đáo và kỹ lưỡng trong thời kỳ tiền hôn nhân, hãy bắt đầu từ sự đồng cảm, gắn kết, chia sẻ cho nhau để mỗi người thấu hiểu nửa bên kia của mình.

Từ khoá: Hôn nhân, hạnh phúc, tiền hôn nhân, đồng cảm, gắn kết, chia sẻ

Abstract

A happy married life is the goal of many individuals. To have a successful marriage, the couple must intentionally and properly prepare throughout the premarital time, beginning with empathy, connecting, and sharing so that each person can comprehend the other's perspective.

Keywords: Marriage, happiness, pre-marriage, empathy, bonding, sharing

Dẫn nhập

Từ xa xưa đến nay, hầu như nền văn hoá nào cũng coi hôn nhân là việc linh thiêng, là vấn đề hệ trọng của một con người, một đời người, là sợi dây ràng buộc người nam và người nữ trong mối quan hệ gia đình. “Người nam và người nữ được mời gọi ngay từ đầu, không những sống bên cạnh nhau hay sống chung với nhau, nhưng còn được mời gọi để sống cho nhau, bổ túc cho nhau trong cuộc sống.”¹

Với người đàn ông Việt Nam, lấy vợ vẫn là một trong ba sự kiện quan trọng nhất của một đời người. Điều này được thể hiện rõ trong câu ca dao:

¹ ĐTC Gioan Phaolô II, Tông Thư *Mulieris Dignitatem - Phẩm giá và ơn gọi của phụ nữ*, số 07.

Tậu trâu, lấy vợ, làm nhà

Cả ba việc ấy thật là khó thay!

Còn với người phụ nữ thì, Hôn nhân lại càng có ý nghĩa hơn, bởi đó là nơi họ gửi gắm cả cuộc đời, cả niềm tin của mình khi rời xa tổ ấm gia đình mình, để gắn bó suốt đời với người đàn ông mà họ yêu thương, để cùng với người bạn đời thiết lập một tổ ấm mới trong tình yêu thủy chung son sắt. Bởi thế, ca dao Việt Nam có câu:

Đi đâu cho thiệp đi cùng

Đôi no thiệp chịu, lạnh lùng thiệp cam.

Khi một người nam và một người nữ kết hôn, họ trở thành vợ chồng theo luật tự nhiên. Hôn nhân của họ là một khế ước, với đầy đủ tự do và ý thức trách nhiệm, để sống yêu thương, đỡ nâng nhau trong tình nghĩa vợ chồng, sinh sản và giáo dục con cái trong nhiệm vụ làm cha mẹ.² Đối với các Kitô hữu, Hôn nhân, vốn bắt nguồn từ chính Thiên Chúa Hóa Công, cũng bao hàm một ơn gọi đặc biệt vươn tới một bậc và một cuộc sống ơn thánh đặc biệt.³ Chúa Kitô đã nâng giao ước Hôn nhân giữa hai người Kitô hữu lên hàng bí tích. Như thế, Hôn nhân Công giáo không chỉ là một khế ước, mà còn là một bí tích.⁴ Qua đó, Chúa Kitô chúc phúc và thánh hóa tình yêu vợ chồng; ban nhiều ân phúc đặc biệt giúp họ sống ơn gọi Hôn nhân gia đình cách tròn đầy, chu toàn nghĩa vụ đối với bạn mình, đối với con cái, và nâng cao phẩm giá bậc sống của họ...⁵

Hôn nhân không chỉ liên quan đến hai vợ chồng mà còn liên quan đến một phạm vi rộng lớn hơn, từ họ hàng hai bên cho đến xã hội và Giáo hội, bởi vì tương lai của thế giới và Giáo hội ngang qua gia đình. Vì lẽ đó, đồng hành với Giới trẻ giai đoạn tiền Hôn nhân là một trong những công việc mục vụ khẩn thiết và cấp bách của Giáo hội, cũng như của mỗi chúng ta trong bối cảnh của xã hội ngày nay;⁶ nhờ đó, giúp các bạn trẻ trang bị những hành trang cần thiết và chuẩn bị chu đáo cho cuộc hành trình sống ơn gọi Hôn nhân gia đình trong Giáo hội và giữa lòng trần thế.

1. Các giai đoạn chuẩn bị cho đời sống Hôn nhân gia đình

Để bước vào đời sống Hôn nhân và xây dựng được gia đình hạnh phúc, đôi bạn cần phải chuẩn bị nhiều vấn đề liên quan. Ta có thể phân chia việc chuẩn bị này qua ba giai đoạn chính: chuẩn bị xa, chuẩn bị gần và chuẩn bị liền trước khi lãnh nhận bí tích Hôn Phối.

² Xc. Công Đồng Vaticanô II, Hiến Chế *Mục vụ về Giáo hội trong thế giới ngày nay Gaudium et Spes*, số 48.

³ Xc. *Tập Chỉ dẫn chuẩn bị lãnh nhận bí tích Hôn phối*, Vatican 1996, số 52 và số 09.

⁴ Xc. Bộ Giáo Luật, điều 1055, 1.

⁵ Xc. *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, số 1638; *Giáo Luật*, điều 1125.

⁶ Xc. ĐTC Phanxicô, Tông huấn *Amoris Laetitia - Niềm Vui của Tình Yêu*, số 206 và số 207.

1.1. Chuẩn bị xa

Việc chuẩn bị xa bắt đầu từ thời thơ ấu trong gia đình. Đây là giai đoạn hình thành nhân cách. Sách Huấn ca đã dạy ta như thế: “*Hãy dạy dỗ và uốn nắn chúng ngay thuở còn thơ.*”⁷ Bởi vì ngay từ thuở thiếu thời, các em cần được giáo dục và đào tạo về mặt nhân bản để biết quý chuộng các giá trị nhân bản đích thực, biết làm chủ bản thân và tôn trọng người khác phái. Song hành với giáo dục nhân bản là giáo dục đạo đức. Trong bối cảnh xã hội được coi là xuống cấp trầm trọng về mặt đạo đức, chúng ta càng phải quan tâm hơn đến lãnh vực này. Chính các bậc cha mẹ phải tập cho con những thói quen tốt, hình thành những nguyên tắc và luật lệ trong đời sống, học cách sử dụng tự do cách khôn ngoan và đứng đắn.⁸ Ngoài ra, chúng ta cũng cần giúp các em hiểu Hôn nhân là một ơn gọi và là một sứ mạng đích thực; để từ đó, các em dần dần khám phá ra ơn gọi của mình: hoặc tận hiến cho Thiên Chúa trong đời sống tu trì, hoặc hướng về cuộc sống Hôn nhân gia đình.⁹

Để thấu hiểu về sự cần thiết trong việc chuẩn bị xa cho những người trẻ bước vào đời sống Hôn nhân, chúng ta cùng lắng nghe lời giáo huấn của Đức Thánh Cha Phanxicô:

Thực ra, mỗi người đều chuẩn bị cho cuộc hôn nhân ngay từ lúc sinh ra. Tất cả những gì nhận được từ gia đình cho phép người ta học được cái gì đó từ chính lịch sử của mình và làm cho họ có khả năng cam kết trọn vẹn và dứt khoát. Có lẽ những người được chuẩn bị kết hôn tốt nhất là những người đã học được từ chính cha mẹ mình thế nào là một hôn nhân Kitô giáo, trong đó cả hai người chọn nhau vô điều kiện và tiếp tục làm mới lại quyết định đó mỗi ngày. Theo hướng đó, tất cả các hoạt động mục vụ nhằm giúp các đôi vợ chồng lớn lên trong tình yêu thương và sống Tin mừng trong gia đình, đều là sự giúp đỡ vô giá để con cái họ tự chuẩn bị cho cuộc sống hôn nhân tương lai của mình.¹⁰

Vì lẽ đó, đời sống gia đình hiện nay vẫn là môi trường giáo dục và chuẩn bị tốt nhất cho cuộc sống Hôn nhân mai sau của con cái trong gia đình, đặc biệt cho các bạn trẻ chuẩn bị bước vào đời sống Hôn nhân gia đình.¹¹

1.2. Chuẩn bị gần

Việc chuẩn bị gần bao gồm một chương trình Giáo lý thích hợp và những gì liên quan đến đời sống Hôn nhân gia đình mà các bạn sắp bước vào. Theo đó, đôi bạn cần được đào sâu những vấn đề về tính dục, Hôn nhân, bổn phận làm chồng, làm vợ, làm cha, làm mẹ, trách nhiệm giáo dục con cái và những mối tương giao trong đời sống gia đình; đồng thời tạo điều kiện thuận lợi để họ có được những yếu tố căn bản giúp xây dựng một

⁷ Hc 7, 23.

⁸ Xc. Hội đồng Giám mục Việt Nam, *Tâm Thư gửi các gia đình Công giáo*, năm 2016, số 10.

⁹ Xc. Hội đồng Giám mục Việt Nam, ủy ban Giáo lý Đức Tin, *Giáo lý Hôn nhân và gia đình*, Nxb. Tôn giáo, Hà Nội, 2004, trang 56-57.

¹⁰ Đức Thánh Cha Phanxicô, Tông huấn *Amoris Laetitia - Niềm Vui của Tình Yêu*, số 208.

¹¹ Xc. Hội đồng Giám mục Việt Nam, *Thư Chung gửi cộng đoàn Dân Chúa*, năm 2016, số 05.

cuộc sống gia đình ổn định và hạnh phúc.

Điều này, Vị Cha Chung của chúng ta nhắc nhở rằng:

Việc chuẩn bị gần cũng như việc đồng hành lâu dài phải làm sao cho đôi bạn không xem việc cưới nhau xong là chấm dứt cuộc hành trình, nhưng xem hôn nhân như một ơn gọi đưa họ tiến về phía trước, với một quyết tâm chắc chắn và thực tế cùng nhau vượt qua mọi thử thách và khó khăn.¹²

Trong giai đoạn chuẩn bị này, các bạn trẻ cần có các cuộc gặp gỡ thường xuyên trong một bầu không khí đối thoại, thân ái và cầu nguyện với sự tham dự của các mục tử và các giảng viên giáo lý.¹³

Ngoài ra, những người trẻ sắp bước vào đời sống Hôn nhân cũng cần học hỏi để biết làm việc tông đồ trong gia đình, sống tình huynh đệ, cộng tác với các gia đình khác, tích cực tham gia các nhóm, các hiệp hội, các phong trào và các sáng kiến có mục đích đem lại lợi ích cho các gia đình về mặt nhân bản cũng như về mặt đức tin.

Đó là những công việc chuẩn bị gần của đôi bạn trước ngưỡng cửa Hôn nhân gia đình, cần phải chú tâm thực hiện. Thế nhưng với những sự lo toan bên ngoài, người ta lại quên đi những việc chính yếu, mà chỉ tập trung vào những gì gọi là “bê nổi” bên ngoài, như lời nhận xét của Vị Cha Chung Giáo hội:

Người ta có xu hướng tập trung vào những thiệp mời, trang phục, lễ lạc và vô số những chi tiết vốn hao tốn biết bao về ngân sách cũng như sức lực và niềm vui. Các đôi bạn hầu như đều bị rã rời và kiệt sức trong ngày hôn lễ, thay vì dành nguồn sinh lực tốt nhất để chuẩn bị cho mình như là cặp uyên ương cùng sánh bước vào một cuộc hành trình lớn.¹⁴

Kết quả sau cùng của giai đoạn chuẩn bị gần này phải là việc ý thức rõ ràng các đặc điểm yếu tính của hôn nhân Kitô giáo: tính đơn nhất, tính bất khả tiêu, tính mang hoa kết trái; ý thức đức tin liên quan đến sự ưu tiên của Ôn thánh nhiệm tích vốn liên kết hai vợ chồng, như là những chủ thể và thừa tác viên bí tích, vào tình yêu của Chúa Kitô, Chàng Rể của Giáo hội; sẵn sàng thi hành sứ mệnh thích hợp của các gia đình trong các phạm vi giáo dục, xã hội và Giáo hội.¹⁵

Vì thế, ta cần giúp các bạn trẻ chuẩn bị bước vào đời sống Hôn nhân gia đình hiểu rõ những việc chuẩn bị cần thiết và giúp cho các bạn trẻ thấy đích điểm không chỉ là ngày cưới mà là cả đời sống gia đình lâu dài sau này.¹⁶

---

¹² Đức Thánh Cha Phanxicô, Tông huấn *Amoris Laetitia - Niềm Vui của Tình Yêu*, số 211.

¹³ Xc. *Tập Chỉ dẫn chuẩn bị lãnh nhận bí tích Hôn phối*, Vatican 1996, số 32.

¹⁴ Đức Thánh Cha Phanxicô, Tông huấn *Amoris Laetitia - Niềm Vui của Tình Yêu*, số 212.

¹⁵ Xc. *Tập Chỉ dẫn chuẩn bị lãnh nhận bí tích Hôn phối*, Vatican 1996, số 45.

¹⁶ Xc. Hội đồng Giám mục Việt Nam, *Thư Chung gửi cộng đoàn Dân Chúa, năm 2016*, số 05.

1.3. Chuẩn bị liền trước khi lãnh bí tích

Việc chuẩn bị kế cận liền trước khi lãnh nhận bí tích Hôn phối là một việc làm hết sức quan trọng và cần thiết. Đây là cơ hội thuận tiện để dẫn khởi cặp đính hôn vào chính nghi thức Hôn phối. Trong việc chuẩn bị này, các bạn trẻ được hướng dẫn để nắm phần hiểu biết và tích cực trong việc cử hành Hôn phối, và hiểu được ý nghĩa các hành vi và các bản văn phụng vụ. Việc chuẩn bị lãnh nhận bí tích Hôn phối này là điểm kết thúc của giáo lý, giúp các cặp đính hôn Kitô hữu dò lại được hành trình bí tích của họ một cách hiểu biết.¹⁷

Trong việc chuẩn bị liền ngay trước lễ cưới, Đức Thánh Cha Phanxicô nhắc nhở:

Điều quan trọng là khai sáng giúp cho đôi bạn hiểu rõ ý nghĩa của từng cử chỉ để họ có thể sống việc cử hành phụng vụ cách sâu xa nhất. Chúng ta nên nhớ rằng, trong trường hợp của hai người đã được rửa tội, sự cam kết trọng đại như việc bày tỏ lời ưng thuận kết hôn, và sự kết hợp thân xác của hai người làm hôn nhân nên hoàn hợp chỉ có thể được giải thích như là những dấu chỉ tình yêu của Con Thiên Chúa làm người kết hợp với Hội thánh trong giao ước tình yêu. Nơi những người đã được rửa tội, lời nói và cử chỉ được chuyển thành một ngôn ngữ diễn tả đức tin. Thân xác, với những ý nghĩa mà Thiên Chúa muốn đưa vào đó trong khi tạo dựng, “được biến đổi thành ngôn ngữ của các thừa tác viên bí tích, họ ý thức rằng trong giao ước hôn nhân màu nhiệm được biểu lộ và thực hiện.”¹⁸

Như thế, việc chuẩn bị liền kề trước khi lãnh bí tích Hôn phối có ý nghĩa và tầm quan trọng trong đời sống mà các bạn trẻ sắp bước vào, nhằm giúp các cặp vợ chồng tương lai biết chuẩn bị sẵn sàng cho việc cử hành Nghi thức Hôn phối sao cho nó được thành sự, xứng đáng và trở sinh nhiều hoa trái thiêng liêng tốt lành. Và để dọn mình lãnh nhận hồng ân bí tích Hôn phối, đôi bạn cần phải lãnh nhận bí tích Giao Hòa.¹⁹

Vì những lẽ đó, việc chuẩn bị cho những người trẻ bước vào đời sống Hôn nhân gia đình là điều tối quan trọng và cần thiết trong mọi hoàn cảnh, đặc biệt là trong bối cảnh xã hội phức tạp như hiện nay. Việc chuẩn bị này cần được thi hành sao cho các cặp vợ chồng tương lai, biết được sứ mệnh của họ trong Giáo hội. Ở đây họ được sự trợ giúp phong phú từ các phong trào chuyên biệt về gia đình, ngõ hầu có thể vun sỏi được một linh đạo hôn nhân và gia đình và một cách thể chu toàn các trách vụ trong gia đình, trong Giáo hội và trong xã hội.²⁰ Hiểu được ý nghĩa và tầm quan trọng của các giai đoạn chuẩn bị cho đời sống Hôn nhân gia đình, các bạn trẻ cần phải thực thi ngay trong hành trình cuộc sống, cách riêng là trong giai đoạn tiền Hôn nhân.

¹⁷ Xc. *Tập Chỉ dẫn chuẩn bị lãnh nhận bí tích Hôn phối*, Vatican 1996, số 52 và số 53.

¹⁸ Đức Thánh Cha Phanxicô, Tông huấn *Amoris Laetitia - Niềm Vui của Tình Yêu*, số 213.

¹⁹ Xc. *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, số 1622.

²⁰ Xc. *Tập Chỉ dẫn chuẩn bị lãnh nhận bí tích Hôn phối*, Vatican 1996, số 57.

2. Những việc cần làm trong thời kỳ tiền Hôn nhân

Thông thường, trước khi làm một việc gì, người ta tính toán và chuẩn bị, học hỏi... Muốn xây nhà, người ta tìm đất, tìm bản thiết kế, xin giấy phép, mua sắm vật liệu... Muốn mua xe, người ta dò hỏi, xem xét kỹ lưỡng, dẫn đo, để tránh những hớ hênh, thiệt thòi. Những việc thông thường mà còn phải chuẩn bị thật chu đáo như thế, huống hồ là chuyện hôn nhân, chuyện hệ trọng và liên quan đến cả đời người.

Thật vậy,

Kết hôn là một quyết định rất quan trọng, vì thế cần được chuẩn bị chu đáo hết sức có thể. Trong thực tế ngày nay, một số người trẻ chỉ quan tâm đến việc tổ chức lễ cưới thật lớn, mà không hiểu biết đầy đủ về trách nhiệm trong đời sống hôn nhân. Một số khác, vì vất vả với cuộc mưu sinh, ít có thời giờ để chuẩn bị kỹ lưỡng cho đời sống hôn nhân họ sắp bước vào. Vì thế, cần khuyến khích người trẻ tham dự những lớp chuẩn bị hôn nhân, đồng thời các giáo xứ phải tổ chức chương trình cho chu đáo.²¹

Bởi lẽ, hôn lễ chỉ có một ngày nhưng hôn nhân là cả một đời. Thế nên, chúng ta hướng dẫn các bạn trẻ đừng chỉ tập trung vào việc chuẩn bị cho ngày cưới hoàn hảo mà quên đi việc xây dựng nền móng vững chắc cho gia đình. Do đó, đôi bạn trước khi bước vào đời sống hôn nhân gia đình, cần phải cầu nguyện, học hỏi, tìm hiểu ý nghĩa, mục đích của hôn nhân gia đình, và phải tìm hiểu nhau kỹ càng hơn.²²

2.1. Học hỏi và tìm hiểu ý nghĩa, mục đích của hôn nhân gia đình

Ngày cưới là ngày trọng đại và hạnh phúc nhất của đôi Tân hôn. Trong ngày cưới, đôi bạn được đón nhận bao nhiêu là lời chúc mừng, ca ngợi: nào là trăm năm hạnh phúc, nào là đôi trai tài gái sắc... Thế nhưng, khi tiệc đã tàn, khách đã cáo từ ra về, cũng là lúc đám cưới của đôi bạn khép lại để mở ra cuộc sống hôn nhân của hai người. Sau đám cưới, có người vui vẻ hạnh phúc, mãn nguyện với cuộc sống lứa đôi, nhưng cũng có người đau khổ, dằn vặt khi tình yêu không trọn vẹn, vì không hiểu đúng sự thật, trọn vẹn về phẩm giá hôn nhân và gia đình.²³

Thế nên, trước khi bước vào đời sống hôn nhân và gia đình, đôi bạn cần phải học hỏi, tìm hiểu ý nghĩa, mục đích cũng như những đòi hỏi của hôn nhân và gia đình Kitô giáo, để xem mình có khả năng và điều kiện đáp ứng thích hợp không.

Đôi bạn cần phải học giáo lý hôn nhân để hiểu rõ về ý nghĩa, mục đích của bí tích Hôn phối cũng như những đòi hỏi của bậc sống hôn nhân và gia đình. Tự bản chất, hôn nhân hướng đến hai mục đích: Lợi ích của đôi vợ chồng và lưu truyền nòi giống (sinh sản

²¹ Hội đồng Giám mục Việt Nam, *Thư Chung gửi cộng đoàn Dân Chúa, năm 2016, số 05.*

²² Xc. Nguyễn Mạnh Đồng, *Chuẩn bị vào đời sống Hôn nhân và gia đình*, Giáo phận Cần Thơ, 2003, trang 14.

²³ Xc. Nguyễn Mạnh Đồng, *Chuẩn bị vào đời sống Hôn nhân và gia đình*, Giáo phận Cần Thơ, 2003, trang 14.

và giáo dục con cái)²⁴. Hai mục đích này luôn đi đôi với nhau, mặc dù có những lúc mục đích này được nhấn mạnh hơn mục đích kia.

Đôi bạn cần phải học để biết, tình yêu giữa hai vợ chồng Công giáo có ý nghĩa rất phong phú và sâu sắc, vì bắt nguồn từ tình yêu Thiên Chúa và rập theo khuôn mẫu tình yêu giữa Đức Kitô và Hội Thánh. Tình yêu đó có đặc tính là đơn nhất và bất khả phân ly.

2.2. Tìm hiểu nhau và tìm hiểu gia cảnh đôi bên

Nếu như yêu đương là chuyện ước mơ, là thời gian thơ mộng, lãng mạn, là mùa xuân của tuổi trẻ, thì hôn nhân phải là kết quả ngọt ngào của đóa hoa ái tình kết lại. Nhưng để cuộc tình đó được kết trái đơm bông, thì đôi bạn cần tìm hiểu nhau và tìm hiểu hoàn cảnh gia đình, văn hóa và phong tục tập quán mỗi bên để tập thích ứng.

Khi đã biết những phong tục, tập quán và hoàn cảnh mỗi bên, đôi bạn cũng cần phải xem lại bản thân mình, có dễ thích nghi hòa hợp với gia đình và người bạn đời của mình không. Đồng thời hai người cũng tìm hiểu về tính tình của nhau, giúp nhau sửa đổi những thiếu sót khiêm khuyết, để chứng tỏ thái độ biết phục thiện và dễ thông cảm với nhau, giúp nhau hoàn thiện cuộc sống.

Việc tìm hiểu nhau còn giúp thấu hiểu con người thật của nhau nữa. Bởi lẽ, khi yêu, người ta thường lý tưởng hóa người yêu của mình, biến người yêu thành thần tượng đẹp đẽ và hoàn mỹ. Nhưng sự thực, người yêu lý tưởng như vậy không thể có trong thực tế. Qua thời gian tiếp xúc lâu với nhau, cả hai bên sẽ bộc lộ nhược điểm của mình. Một khi thần tượng trong đầu óc bị tan vỡ, cảm giác thất vọng sẽ xuất hiện; khi đó, sự nghi ngờ, sự thiếu tin tưởng giữa đôi vợ chồng mới cưới bắt đầu xuất hiện và rạn nứt cũng bắt đầu từ đó.

Thời gian tìm hiểu này cũng giúp đôi bạn hiểu biết được sự tự do trong hôn nhân, để tránh sự ép buộc, gả bán, hoặc “cha mẹ đặt đâu con ngồi đó.” Không phải ngày nay, mà từ lâu đời nay dân gian Việt Nam ta luôn tôn trọng sự tự do trong tình yêu và hôn nhân, nên đã phản kháng mãnh liệt việc gả bán, ép duyên:

*Đường đi những lách cùng lau,
Cha mẹ tham giàu ép uổng duyên con.
Duyên sao các có hả duyên,
Cầm gương gương tối, cầm vàng vàng phai.*

Vì thế, việc tìm hiểu nhau và tìm hiểu về gia đình đôi bên trong giai đoạn tiền hôn nhân là một việc làm cần thiết, để có thể đưa đến một cuộc tình êm xuôi, một hạnh phúc trọn vẹn.

2.3. Trao đổi với nhau về những việc quan trọng

Trong thời gian tìm hiểu nhau, và khi quyết định tiến tới đời sống hôn nhân, đôi bạn cũng cần phải trao đổi với nhau về những việc quan trọng, nhưng kế hoạch tương lai để

²⁴ Xc. Sách Giáo lý Công giáo, Số 1601; Giáo luật, điều 1055 §1.

nhất trí với nhau, cùng nhau thực hiện. Công việc, nơi làm việc, nơi sinh sống, tổ chức đám cưới, sinh hoạt gia đình, kế hoạch sinh con, tài chính gia đình, đời sống đạo, việc bác ái tông đồ, việc phụ cấp, giúp đỡ cha mẹ... là những việc quan trọng cần được đôi bên suy tính kỹ càng.²⁵ Bởi lẽ, một khi đã kết hôn rồi, mà đôi bên không thống nhất với nhau về những quan điểm, những vấn đề quan trọng trong cuộc sống, hoặc là khi một trong hai người khám phá ra những bí mật quan trọng liên quan đến cuộc sống chung của hai người bị giấu diếm, thì giao ước hôn nhân sẽ có nguy cơ bị đổ vỡ.

Người ta nửa đùa nửa thật rằng: “*Tình chỉ đẹp khi còn dang dở. Đời mất vui khi đã trọn câu thề*”, hay “*cưới nhau về tắt thở càng nhanh.*” Vậy để cho đời đẹp mãi, tình yêu mãi sắt son, cuộc sống chung mãi mãi ấm êm, hạnh phúc, hai người cần phải thấu hiểu, cảm thông, chia sẻ và trao đổi với nhau những việc quan trọng trong cuộc sống chung.

2.4. Chứng tỏ cho nhau tình yêu chân thành và lòng chung thủy

Một khi đã tìm hiểu, đón nhận và có ý định cùng nhau tiến tới đời sống hôn nhân, theo phong tục Việt Nam, đôi bạn phải làm lễ Đính hôn, để chứng tỏ tình yêu chân thành với nhau, và tôn trọng nhau. Đính hôn cũng là kết thúc giai đoạn sơ khởi của gặp gỡ, quen biết, để đưa tình yêu lứa đôi lên một mức nghiêm túc hơn và hướng đến một quyết định quan trọng là thành hôn.

Lễ Đính hôn công khai hóa tình yêu của hai người với họ hàng đôi bên, với bà con lối xóm và với bạn bè thân hữu. Từ ngày Đính hôn, đôi bạn có tư cách chính thức để công khai gặp gỡ tìm hiểu nhau cũng như tìm hiểu gia đình của nhau. Sau lễ Đính hai bên gia đình sẽ trình với cha xứ biết để ngài hướng dẫn đôi bạn về giáo lý hôn nhân cũng như chuẩn bị những thủ tục cần thiết cho việc cử hành bí tích Hôn phối.²⁶

Đặc biệt, đôi bạn cần chứng tỏ cho nhau một tình yêu chân thành, trong sáng và chung thủy. Trong thời gian thử thách này, đôi bạn phải biết tự chủ, tự trọng và tôn trọng lẫn nhau, tập chung thủy và hy vọng được đón nhận nhau như quà tặng của Thiên Chúa. Họ sẽ dành những hành động biểu lộ tình yêu vợ chồng cho thời gian sau ngày thành hôn. Họ phải giúp nhau sống khiết tịnh bằng một quyết tâm dứt khoát, can đảm từ chối mọi nhượng bộ dù rất nhỏ mọn và xa tránh những hoàn cảnh dễ đưa đến vấp ngã.²⁷

Cuộc sống hôn nhân hạnh phúc luôn là niềm mơ ước của bao người. Để có được một cuộc hôn nhân hạnh phúc, đôi bạn cần phải chuẩn bị cách chu đáo và kỹ lưỡng trong thời kỳ tiền hôn nhân, hãy bắt đầu từ sự đồng cảm, gắn kết, chia sẻ cho nhau để mỗi người thấu hiểu nửa bên kia của mình. Nó sẽ là chất keo kết nối hai bạn trong quãng đời còn lại.

---

²⁵ Xc. Tòa giám mục Nha Trang, *Chương trình giáo lý phổ thông, giáo lý vào đời 2*, Lưu hành nội bộ, 2010, trang 232-233.

²⁶ Xc. Hội đồng Giám mục Việt Nam, Ủy ban Giáo lý Đức Tin, *Giáo lý Hôn nhân và gia đình*, Nxb. Tôn giáo, Hà Nội, 2004, trang 58.

²⁷ Xc Hội đồng Giám mục Việt Nam, Ủy ban Giáo lý Đức Tin, *Giáo lý Hôn nhân và gia đình*, Nxb. Tôn giáo, Hà Nội, 2004, trang 23 và 50.

Quả thế, thời kỳ tiền hôn nhân là giai đoạn cần thiết để đôi bạn tiến tới việc xây dựng hạnh phúc gia đình. Đây là thời gian thuận tiện, giúp đôi bạn chuẩn bị bước vào cuộc sống mới vừa giúp họ suy nghĩ cân nhắc thật kỹ lưỡng trước sự quyết định quan trọng cho cả một đời. Bao lâu chưa cử hành bí tích Hôn phối, họ vẫn còn có thể chia tay trong bình an. Vì thế, các bạn trẻ “*hãy nuôi dưỡng thời kỳ đính hôn bằng một tình yêu trong sáng.*”²⁸

2.5. Chuẩn bị liền trước ngày thành hôn

Để sống đời sống hôn nhân và gia đình hạnh phúc, trước khi lãnh bí tích Hôn phối, đôi bạn cần đào sâu về mầu nhiệm Đức Kitô và Hội Thánh, về ý nghĩa của ân sủng và trách nhiệm gắn liền với hôn nhân Kitô giáo, về ý nghĩa các thủ tục và các lễ nghi phụng vụ Hôn phối.

Việc chuẩn bị liền trước khi lãnh bí tích Hôn phối này cần thiết cho mọi trường hợp, nhất là đối với những đôi bạn còn nhiều thiếu sót và khó khăn về mặt giáo lý và nếp sống đạo; bởi vì việc chuẩn bị đời sống hôn nhân gia đình có một ý nghĩa quan trọng đối với lợi ích của Hội Thánh, vì bí tích Hôn phối có một giá trị lớn lao cho toàn thể cộng đoàn Kitô hữu, trước tiên là cho đôi tình nhân, mà quyết định của họ không thể nào vội vã và không được chuẩn bị được.²⁹

Như thế, một lần nữa chúng ta chân nhận rằng, kết hôn là một quyết định rất quan trọng, nên các bạn trẻ, những người chuẩn bị bước vào đời sống hôn nhân gia đình, cần được chuẩn bị cách chu đáo hết sức có thể. Đáp lại lời mời gọi của Đức Thánh Cha Phanxicô và Hội đồng Giám mục Việt Nam, chúng ta cùng nhau nỗ lực và tích cực đồng hành với các bạn trẻ trong giai đoạn tiền hôn nhân, giúp người trẻ hiểu biết: ý nghĩa, khám phá phẩm giá ơn gọi hôn nhân, ý nghĩa sâu xa của tính dục, cử hành bí tích Hôn Phối như một kinh nghiệm đức tin sâu xa; tạo cơ hội cho đôi bạn trao đổi về sự mong chờ từ người bạn đời, từ hôn nhân và hiểu ý nghĩa đích thực của tình yêu, lời cam kết, trách nhiệm và những vấn đề có thể xảy ra trong đời sống Hôn nhân gia đình.

Thay lời kết

Để kết thúc những tâm tình chia sẻ, người viết xin được trích lại lời nhắn gửi của Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II, về việc đồng hành và giúp các bạn trẻ chuẩn bị bước vào đời sống Hôn nhân gia đình:

Vào thời chúng ta, việc chuẩn bị cho các bạn trẻ bước vào hôn nhân và đời sống gia đình càng cần thiết hơn bao giờ hết. Ở một số nước, các gia đình, theo những tập tục cổ truyền vẫn còn giữ được vai trò truyền đạt cho các bạn trẻ những giá trị liên hệ tới đời sống hôn nhân và gia đình, bằng một hệ thống giáo dục hay khai tâm tiệm tiến. Nhưng những thay đổi dồn dập trong lòng hầu hết các xã hội tân tiến đòi hỏi không những chỉ gia đình mà cả xã hội và Hội Thánh đều phải dấn thân vào nỗ lực

²⁸ Vaticanô II, Hiến chế *Giáo Hội trong thế giới ngày nay*, số 49.

²⁹ Xc. *Chuẩn bị cho bí tích Hôn phối*, Tài liệu của Ủy ban Cố vấn Đức Giáo hoàng về Gia đình, ban hành ngày 13 tháng 05 năm 1996, số 01, không rõ dịch giả.

chuẩn bị tương xứng, để các bạn trẻ có thể xứng đáng các trách nhiệm trong tương lai...

Kinh nghiệm cho thấy được rằng, các bạn trẻ được chuẩn bị chu đáo cho đời sống gia đình, cách chung sẽ thành công hơn các bạn khác. Điều đó còn đúng hơn nữa cho hôn nhân Kitô giáo, vốn có ảnh hưởng rất rộng đối với sự thánh thiện của biết bao người nam người nữ. Vì thế Hội Thánh phải cố võ những chương trình chuẩn bị hôn nhân phong phú và hữu hiệu, để hết sức loại trừ những khó khăn mà trong đó biết bao gia đình đang phải chiến đấu, và hơn nữa, để tích cực dẫn đưa các cuộc hôn nhân đến chỗ thành công và trưởng thành trọn vẹn.³⁰

Ước mong sao, với sự đồng hành của Giáo hội và của mỗi chúng ta trong năm chuẩn bị cho người trẻ bước vào đời sống hôn nhân gia đình, cũng như trong hành trình sứ vụ của mình, các bạn trẻ Công giáo sẽ sống đời hôn nhân gia đình, hiểu được ý nghĩa, tầm quan trọng, mục đích và đặc tính của ơn gọi hôn nhân Công giáo, để trang bị tốt những hành trang cần thiết, tự tin bước vào đời sống hôn nhân gia đình trong tin yêu và hy vọng, trong niềm vui của tình yêu, trong an bình và hạnh phúc.

Tài liệu tham khảo

- [1] ĐTC Gioan Phaolô II (2018). Tông Thư *Mulieris Dignitatem - Phẩm giá và ơn gọi của phụ nữ*, số 07. Trích nguồn từ <https://catechesis.net/tong-thu-mulieris-dignitatem-pham-gia-cua-nguoi-phu-nu-phan-ii/>
- [2] Công Đồng Vaticanô II (2015). Hiến Chế *Mục vụ về Giáo hội trong thế giới ngày nay Gaudium et Spes*, số 48. Trích nguồn từ <https://giaolyductin.net/cong-dong-vaticano-ii-hien-che-muc-vu-gaudium-et-spes-phan-ii-46-52.html>
- [3] *Tập Chỉ dẫn chuẩn bị lãnh nhận bí tích Hôn phối (2017)*, Vatican 1996, số 52 và số 09. Trích nguồn từ <https://giaoluatconggiao.com/bi-tich-hon-phoi/cam-nang-bt-hon-phoi-2-chuan-bi-cu-hanh-hon-nhan-jb-le-ngoc-dung-146.html>
- [4] Bộ Giáo Luật (2022). Điều 1055, 1. Trích nguồn từ <https://giaoluatconggiao.com/DE-MUC-7-BI-TICH-HON-NHAN-1055-1165.html>
- [5] *Giáo lý Hội Thánh Công giáo (2021)*. số 1638; *Giáo Luật*, điều 1125. Trích nguồn từ <https://giaoluatconggiao.com/bi-tich-hon-phoi/cam-nang-7-hon-nhan-hon-hop-khac-dao-jb-le-ngoc-dun7-161.html>
- [6] ĐTC Phanxicô (2018). Tông huấn *Amoris Laetitia - Niềm Vui của Tình Yêu*, số 206 và số 207. Trích nguồn từ <https://catechesis.net/tong-huan-amoris-laetitia-niem-vui-yeu-thuong-cua-dgh-phanxico-ngay-19-03-2016-2/>

---

³⁰ ĐTC Gioan Phaolô II, Tông huấn *Familiaris consortio*, số 66.

- [8] Hội đồng Giám mục Việt Nam (92016). *Tâm Thư gửi các gia đình Công giáo*, năm 2016, số 10. Trích nguồn từ <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/8-4-2016-thu-hdgmvn-gui-cac-gia-dinh-cong-giao-31660>
- [9] Hội đồng Giám mục Việt Nam (2004). *Giáo lý Hôn nhân và gia đình*, Nxb. Tôn giáo, Hà Nội, 2004, trang 56-57. Trích nguồn từ <http://ducme fatimamancoi.org/images/file/gzN7Tazg0QgQAMxK/giaolyhonnhangiadinhp df>
- [10] Đức Thánh Cha Phanxicô (2021). Tông huấn *Amoris Laetitia - Niềm Vui của Tình Yêu*, số 208. Trích nguồn từ <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/tong-huan-amoris-laetitia-niem-vui-cua-tinh-yeu-41885>
- [11] Hội đồng Giám mục Việt Nam, *Thư Chung gửi cộng đoàn Dân Chúa, năm 2016*, số 05.
- [12] Đức Thánh Cha Phanxicô, Tông huấn *Amoris Laetitia - Niềm Vui của Tình Yêu*, số 211.
- [13] *Tập Chỉ dẫn chuẩn bị lãnh nhận bí tích Hôn phối*, Vatican 1996, số 32.
- [14] Đức Thánh Cha Phanxicô, Tông huấn *Amoris Laetitia - Niềm Vui của Tình Yêu*, số 212.
- [15] *Tập Chỉ dẫn chuẩn bị lãnh nhận bí tích Hôn phối*, Vatican 1996, số 45.
- [16] Hội đồng Giám mục Việt Nam, *Thư Chung gửi cộng đoàn Dân Chúa, năm 2016*, số 05.
- [17] *Tập Chỉ dẫn chuẩn bị lãnh nhận bí tích Hôn phối*, Vatican 1996, số 52 và số 53.
- [18] Đức Thánh Cha Phanxicô, Tông huấn *Amoris Laetitia - Niềm Vui của Tình Yêu*, số 213.
- [19] *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, số 1622.
- [20] *Tập Chỉ dẫn chuẩn bị lãnh nhận bí tích Hôn phối*, Vatican 1996, số 57.
- [21] Hội đồng Giám mục Việt Nam, *Thư Chung gửi cộng đoàn Dân Chúa, năm 2016*, số 05.
- [22] Nguyễn Mạnh Đồng, *Chuẩn bị vào đời sống Hôn nhân và gia đình*, Giáo phận Cần Thơ, 2003, trang 14.
- [23] Nguyễn Mạnh Đồng, *Chuẩn bị vào đời sống Hôn nhân và gia đình*, Giáo phận cần Thơ, 2003, trang 14.
- [24] Sách Giáo lý Công giáo, Số 1601; Giáo luật, điều 1055 §1.
- [25] Tòa giám mục Nha Trang, *Chương trình giáo lý phổ thông, giáo lý vào đời 2*, Lưu hành nội bộ, 2010, trang 232-233.

- [26] Hội đồng Giám mục Việt Nam, Ủy ban Giáo lý Đức Tin, Giáo lý Hôn nhân và gia đình, Nxb. Tôn giáo, Hà Nội, 2004, trang 58.
- [27] Hội đồng Giám mục Việt Nam, Ủy ban Giáo lý Đức Tin, Giáo lý Hôn nhân và gia đình, Nxb. Tôn giáo, Hà Nội, 2004, trang 23 và 50.
- [28] Vaticanô II, Hiến chế Giáo Hội trong thế giới ngày nay, số 49.
- [29] Chuẩn bị cho bí tích Hôn phối, Tài liệu của Ủy ban Cố vấn Đức Giáo hoàng về Gia đình, ban hành ngày 13 tháng 05 năm 1996, số 01, không rõ dịch giả.
- [30] ĐTC Gioan Phaolô II, Tông huấn *Familiaris consortio*, số 66.

Biodata

Phêrô Võ Tá Dương hiện là tu sĩ Dòng Đa Minh Việt Nam. Võ Tá Dương hiện nay đang là thư ký Học Viện Liên Dòng Phaolô Nguyễn Văn Bình tại Tp. HCM, Việt Nam.

Peter Vo Ta Duong is currently a Vietnamese Dominican. Vo Ta Duong is currently the secretary of the Paul Nguyen Van Binh Inter - Religions Congregations Theological Institute, Ho Chi Minh City, Vietnam.

Cần thiết một cuộc đồng hành với giới trẻ tiền hôn nhân

The necessity of a companion for premarital youth

Nt. Mary Nguyễn Hòa, MTG Qui Nhơn

¹ Học Viện Liên Dòng – Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Vietnam

* Email của tác giả liên hệ: vphvldnam@gmail.com

 <https://doi.org/10.54855/csl.22232>

Received: 14/05/2022

Revision: 25/05/2022

Accepted: 25/05/2022

Online: 26/05/2022

Tóm lược

Cuộc sống gia đình lý tưởng là tổ ấm yêu thương, là bến bờ hạnh phúc, là nơi nâng đỡ và chỗ dựa tinh thần hữu hiệu nhất cho mỗi thành viên. Đây là nơi con người cảm nhận được bao điều linh thiêng kèm theo tâm tình: hạnh phúc, bình yên, vui tươi... Bởi đó, khát mong có được một gia đình hạnh phúc, vợ chồng yêu thương nhau, con cái hiếu thảo với ông bà, cha mẹ, trên thuận dưới hòa là điều ai cũng mong đợi và hy vọng vươn tới.

Từ khoá: Gia đình lý tưởng, tổ ấm yêu thương, chỗ dựa tinh thần, cảm giác, niềm vui

Abstract

The ideal family life consists of a loving home, a joyful shore, and the strongest material and spiritual support for each member. This is the location where individuals experience various holy feelings, like pleasure, tranquility, and joy. Therefore, the desire to have a happy family, a loving spouse, and children who are respectful of one another. Everyone, including grandparents, parents, and those above and below, desires and expects to establish peace.

Keywords: Ideal family, love nest, spiritual support, feelings, joys

Dẫn nhập

Cuộc sống gia đình lý tưởng là tổ ấm yêu thương, là bến bờ hạnh phúc, là nơi nâng đỡ và chỗ dựa tinh thần hữu hiệu nhất cho mỗi thành viên. Đây là nơi con người cảm nhận được bao điều linh thiêng kèm theo tâm tình: hạnh phúc, bình yên, vui tươi... Bởi đó, khát mong có được một gia đình hạnh phúc, vợ chồng yêu thương nhau, con cái hiếu thảo với ông bà, cha mẹ, trên thuận dưới hòa là điều ai cũng mong đợi và hy vọng vươn tới.

Tuy nhiên, ngày nay trên các diễn đàn, trang mạng và báo chí, chúng ta không khỏi đau lòng khi nhận ra có quá nhiều thảm cảnh đau xót từ gia đình, khiến nhiều người cảm thấy ái ngại và lo lắng cho hạnh phúc gia đình. Nhiều cuộc tình “chóng vánh” và nhiều cuộc hôn nhân phải đi vào ngõ cụt, không lối thoát, phần lớn cũng là vì các đôi bạn không được chuẩn bị đầy đủ.

Người Nga có câu: “*Trước khi ra trận, hãy cầu nguyện một lần; trước khi xuống tàu, hãy cầu nguyện hai lần; trước khi kết hôn, hãy cầu nguyện ba lần*”. Điều đó cho thấy hôn nhân gia đình quan trọng biết chừng nào, cần phải được chuẩn bị hết sức chu đáo và cẩn thận, chi tiết, đúng cách và cần có thời gian. Thực tế ngày nay, một số người trẻ chỉ quan tâm đến việc tổ chức lễ cưới thật to mà không chịu trau dồi, học biết đầy đủ bổn phận và trách nhiệm trong đời sống hôn nhân. Họ chỉ lo kiếm tiền, mua xe, mua nhà, nhưng lại ít quan tâm tới việc học hỏi và hiểu biết ý nghĩa, khám phá ơn gọi hôn nhân trong chương trình của Thiên Chúa, nắm bắt nguyên nhân gây rạn nứt và đổ vỡ trong đời sống hôn nhân gia đình, cũng không trau dồi kỹ năng sống và gìn giữ hạnh phúc gia đình. Vì thế, đó cũng là nguyên nhân không nhỏ gây ra bao câu chuyện phảng phất nỗi chua cay, buồn tủi và xót xa của biết bao gia đình đang trên đường rạn nứt hoặc tan vỡ.

Đứng trước thảm trạng và thách đố của thời đại như thế, liệu bản thân các bạn trẻ có biết tự trang bị hành trang gì cho mình để bước vào đời, họ sẽ có phương án giải quyết thế nào khi đối diện với các “mảng tối” của đời sống gia đình nếu không có sự chuẩn bị chu đáo. Đồng thời, trong vai trò là những nhà đồng hành và thừa tác viên mục vụ hôn nhân gia đình như các linh mục và tu sĩ, việc hiểu tường tận ý nghĩa cao quý, mục đích của hôn nhân Kitô giáo, biết tận căn các nguyên nhân và có phương án giải quyết là việc cấp thiết để chuẩn bị và nâng đỡ các bạn trẻ, giúp họ bước vào đời sống Hôn nhân gia đình trong sự tin tưởng, bình an và hạnh phúc là điều không dư thừa chút nào. Chắc hẳn đây không phải là một công việc có thể giải quyết một sớm một chiều, nhưng là tiến trình tiệm tiến và đòi hỏi nhiều nỗ lực cố gắng của mọi người. Hy vọng có thể giảm thiểu những hệ lụy không đáng xảy ra trong đời sống gia đình và có thể tăng trưởng hạnh phúc cho gia đình ngày càng nhiều hơn.

I. Giới trẻ trong bức tranh chuyển mình “tối - sáng”

1. Giới trẻ là ai?

Nhìn vào bức tranh của thế giới hiện tại, chúng ta phải công nhận rằng, nó sống động và đang từng ngày chuyển mình liên tục. Những gam màu sáng phát ra tín hiệu của niềm vui, hạnh phúc, thành đạt của không ít những gia đình gương mẫu, hạnh phúc, bình yên đáng cho chúng ta noi gương và tự hào; nhưng cũng thật đáng buồn vì những gam màu tối, khiến nhiều người cảm thấy chán nản và tuyệt vọng vì những rạn nứt, đổ vỡ của không ít gia đình.

Đứng trước cơn lốc của sự phát triển và hưởng thụ đang tác động mạnh mẽ đến mọi khía cạnh của đời sống người trẻ, ít nhiều khiến chúng ta cảm thấy “choáng” và “sốc”. Cũng như biết bao người trên thế giới, ở đâu và thời nào, người trẻ cũng luôn được xem là tương

lai của quốc gia, là rường cột xây dựng và bảo vệ xã hội. Họ cũng chính là sức sống, làm phát sinh và sáng tạo những thành tựu của khoa học kỹ thuật, là những tác nhân chính nâng đỡ đời sống gia đình, sinh sản và hướng dẫn con cái, tạo tiền đề tương lai cho sự thành đạt và tiến bộ của nhân loại. Thế nhưng, người trẻ cũng đang trở thành tâm điểm của những thách đố và vô vàn vấn đề khủng hoảng của xã hội, họ phải gồng mình lên để đối diện với bao vấn nạn đang tấn công cuộc đời họ. Họ thật sự đang ngày đêm quay cuồng và chống chọi trong vòng xoáy của sự phát triển đó. Họ là ai?

Họ là những người nam và người nữ đã đến tuổi trưởng thành và đã định hướng cho mình một con đường: hoặc con đường tu trì, hoặc con đường hôn nhân gia đình và cố gắng chăm chỉ học tập, trau dồi các kỹ năng, kinh nghiệm để công việc, nghề nghiệp mình chọn được khởi sắc và thành công mỹ mãn.

Họ là những người muốn khẳng định mình, muốn đóng góp cho đời khả năng của mình nhưng cũng rất nông nổi nhất thời, chưa chín chắn trong suy nghĩ và hành động. Họ là những người trẻ, mang trong mình sức sống dồi dào, nhiệt huyết và năng động trong mọi việc, mọi vấn đề của cuộc sống kể cả tình yêu.

Họ là những người bén nhạy với sự cảm thụ cái hay cái đẹp của cuộc đời, nhưng cũng dễ nông nổi và cạn cợt trong chừng mực cần thiết.

Họ là những con người được sinh ra từ hôn nhân của những người cha và người mẹ, được lớn lên thành những thanh niên trong một xã hội với biết bao đổi thay từ vật chất đến tinh thần, từ đạo lý luân thường đến các giá trị đạo đức, khái niệm sống, mục đích và ý nghĩa cuộc sống.

Họ là những nạn nhân ở tuổi vị thành niên của biết bao vấn đề thuộc về giới tính, tính dục đang ngang nhiên được đăng tải cách tự do trên các phương tiện truyền thông, tin tức, quảng cáo cách vô tội vạ và thiếu lành mạnh.

Họ là những người khi chập chững bước vào đời đã tiếp thu không biết bao “luồng gió độc” bởi các tư tưởng, quan niệm lệch lạc về “tình yêu tốc độ” khi bắt chước lối sống tự do và dễ dãi của nhiều bạn trẻ Phương Tây.

Họ là những người khi chưa bước vào đời sống hôn nhân gia đình đã sống thử cuộc sống xác thịt của đời vợ chồng, mà người ta quen gọi là tình trạng “góp gạo thổi chung” hay “sống thử” trước hôn nhân đang diễn ra không ít ở giới sinh viên và công nhân.

Họ là những người đề cao chủ nghĩa duy thể tục và hưởng thụ, đến độ không coi trọng giá trị cao quý của tình yêu mà chỉ xem như một phong trào; Thậm chí, họ đem tình yêu, danh vọng, sắc đẹp ra làm vật đổi chác, trao đổi, kinh doanh như một món hàng.

Họ là những người đặt nặng giá trị vật chất, nên chỉ lo đến việc mưu sinh cơm, áo, gạo, tiền; mà không một chút mảy may quan tâm chuẩn bị chu đáo cho đời sống hôn nhân mình sắp bước vào, vì chưa ý thức gia đình có ý nghĩa thiêng liêng cao quý như thế nào đối với gia đình mình và nhân loại.

Họ là những người lơ là, thờ ơ với việc chuyên chăm học Giáo lý, Huấn quyền, dần dần đi đến chỗ chai lì, mất cảm thức về tội; cho nên khi bước vào đời sống hôn nhân, họ lại tiếp tục sống với những đam mê, dục vọng thấp hèn. Thế nên không bao giờ họ cảm thấy thỏa mãn với chính người bạn đời mà mình đã chọn, nên đã dẫn đến nhiều tình trạng ngoại tình, ly thân, ly dị xảy ra từng ngày.

Họ chính là những người mà cả xã hội và Giáo hội đang đặt kỳ vọng vào, có thể mang lại cho nhân loại nguồn hạnh phúc, niềm vui và an bình. Nhưng nói đi rồi cũng phải nói lại, vốn là phận người mỏng giòn yếu đuối, lại được đặt trong thế giới vàng thau lẫn lộn, tranh tối tranh sáng đan xen không biết đâu mà lường, ngoài những tia sáng của sự thành công và thành tựu đạt được, cũng không thiếu những bóng tối đang khiến cho giới trẻ bước đi loạng choạng, có thể đi vào ngõ cụt, nhất là trong đời sống hôn nhân gia đình.

2. Những bóng tối trong đời sống hôn nhân gia đình

Tình yêu thương mà con người dành cho nhau, trước hết cũng bắt nguồn từ gia đình, đó là tình yêu cha mẹ dành cho con cái và con cái dành cho cha mẹ, anh chị em dành cho nhau. Tình yêu quê hương, làng xóm; tình yêu đôi lứa, kết duyên sống chung thủy với nhau, sinh con đẻ cái, xây dựng một tổ ấm hạnh phúc trọn đời. Chính gia đình không chỉ là nơi đầu tiên dạy con người biết luân thường đạo lý, tôn ti trật tự, biết kính trên nhường dưới, biết hiếu thảo với ông bà và cha mẹ mà còn là nơi đào tạo cho xã hội, cho Giáo hội những con người có phẩm chất tốt đẹp cả về trí thức lẫn đạo đức.

Khi mà đất nước và con người Việt Nam đang biến đổi từng ngày theo xu hướng hội nhập và phát triển, hôn nhân và gia đình trở thành một vấn đề khá nhức nhối, và phức tạp, cần được quan tâm. Các giá trị về sự thủy chung, tính bền vững trong hôn nhân đang đổi đầu với những quan niệm của xã hội và chủ nghĩa cá nhân. Những quan niệm mới về hôn nhân đang nảy sinh và bộc phát mãnh liệt. Trong những năm gần đây, cùng với tốc độ phát triển như vũ bão của đời sống xã hội, số lượng các vụ ly hôn ở Việt Nam theo đó cũng tăng nhanh. Điều đáng báo động là tình trạng ly hôn ở các cặp vợ chồng trẻ đang có dấu hiệu gia tăng, số vụ ly hôn năm sau cao hơn năm trước.

Theo thống kê của Tòa án, nếu trong năm 2000, cả nước chỉ có 51.361 vụ ly hôn thì đến năm 2005, có số này đã tăng lên 65.929 vụ, và năm 2010 lên tới 126.325 vụ.¹

Theo kết quả nghiên cứu khoa học mới công bố về tình trạng ly hôn của gia đình trẻ trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh của nhóm tác giả Nguyễn Ngọc Tài (Trung tâm tư vấn giáo dục tâm lý thể chất Thành phố Hồ Chí Minh), hiện nay cứ bình quân 2,7 cặp kết hôn thì có một cặp ly hôn. Độ tuổi ly hôn dưới 30 chiếm tỷ lệ cao và năm sau luôn tăng hơn năm trước. Cũng theo khảo sát này, 43,4% cảm thấy cuộc sống của mình thoải mái, tự do hơn sau khi ly hôn. Theo một kết quả được nghiên cứu năm 2010 của Tiến sĩ Nguyễn Minh

¹ <http://congannghean.vn/gia-dinh-xa-hoi/201505/gia-tang-ly-hon-o-cac-cap-vo-chong-tre-nhieu-he-luy-xau-610392>

Hòa, (Đại học Khoa học xã hội Nhân văn Thành phố Hồ Chí Minh), tỷ lệ ly hôn ở Việt Nam tăng nhanh và chiếm 31% - 40%, nghĩa là cứ ba cặp kết hôn thì có một cặp ly hôn.²

Thực tế cho thấy nhiều cặp vợ chồng do kết hôn vội vàng, thậm chí có rất nhiều bạn trẻ đã chung sống như vợ chồng trước hôn nhân, trót mang thai nên gia đình hai bên phải “cưới gấp”. Vì thế, họ chưa được chuẩn bị về tâm sinh lý, thiếu kỹ năng sống, kỹ năng làm cha, làm mẹ, làm vợ, làm chồng trong gia đình. Có nhiều cặp vợ chồng kết hôn ở độ tuổi còn quá trẻ, khi chưa có nghề nghiệp ổn định, khiến cuộc sống kinh tế gặp không ít khó khăn. Từ đó, nhiều bữa “com không lành, canh không ngọt” xảy ra. Chắc chắn có những mối nguy làm “xuất huyết” đời sống Hôn nhân gia đình hiện nay, chúng như những bóng tối đè nặng đời sống Hôn nhân gia đình.

2.1. Mối nguy xuất phát từ bên ngoài

Đa thê, đa phu

Tình yêu hôn nhân chỉ thật sự mang lại hạnh phúc cho những người trong cuộc khi nó là tình yêu trọn vẹn giữa một vợ và một chồng: nhất phu, nhất phụ. Muốn gia đình hạnh phúc, hai người bạn tình phải có tình yêu đích thực, chân thành, không vì tư lợi nhưng dựa trên nền tảng đạo đức mà Thiên Chúa đã dạy là một vợ, một chồng: “Bởi thế, người đàn ông sẽ lìa bỏ cha mẹ mình mà khăng khít với vợ và cả hai chỉ còn là một thân xác” (Mt 19,5). Nếu cứ theo tiến trình như thế, họ không phải có quá nhiều điều, nhiều việc để lo lắng và bận tâm mà chỉ chú tâm làm việc và vun đắp cho gia đình của mình được trọn vẹn. Chia năm xẻ bảy tình cảm cho nhiều người đã gây ra nhiều điều rắc rối và phức tạp, làm cho người ta ngại dấn bước vào con đường hôn nhân.

Sống thử trước hôn nhân

Ngày nay, nhiều bạn trẻ đua nhau với các trào lưu “sống thử, yêu ồ ạt, sống hết mình với tình dục”, nó đã trở thành “con lốc” lôi cuốn nhiều bạn trẻ lao vào. Họ sống thử vì không được sự đồng ý của cha mẹ, kinh tế khó khăn, khác biệt văn hóa hay tôn giáo, sống xa gia đình; họ đơn giản hóa tình yêu đến độ quan niệm sống thử để thấy hợp thì tiếp tục sống, không hợp thì chia tay, chẳng mất mát gì, lại không phải mất công, chẳng tốn tiền cho việc ra tòa ly dị. Mặt khác, hôn nhân giữa hai người đã Rửa tội là biểu tượng thực sự cho việc kết hợp giữa Đức Kitô và Hội Thánh, một sự kết hợp không thể nào có tính cách tạm bợ hay “đề thử” nhưng là trung tín đời đời; như thế, giữa hai người đã rửa tội, chỉ có thể có một hôn nhân bất khả phân ly. Đi ngược lại thì ắt sẽ sinh ra bao hệ lụy.

Ly hôn, ly dị

Thiên Chúa kết hợp người nam và người nữ là giao ước tình yêu với hiệu quả của giao ước là “hai người trở nên một”. Lúc khởi đầu công cuộc tạo dựng, Thiên Chúa đã dựng nên một người nam và một người nữ. Bởi đó, người nam sẽ lìa cha mẹ để luyến ái vợ mình,

² <http://new.titocovn.com/node/14516>

và hai người sẽ trở nên một huyết nhục. Vậy, “*sự gì Thiên Chúa đã kết hợp, loài người không được phân ly*” (Mt 19,6). Đó phải là một ràng buộc đòi hỏi con người nghiêm túc thực hiện theo ý định và chương trình của Thiên Chúa. Đối với Thiên Chúa, bỏ nhau bất cứ vì lý do gì hay ly dị là bất trung với hôn ước, bất trung với thánh ý của Thiên Chúa. Sở dĩ Chúa Giêsu muốn bảo vệ hôn nhân là để gia đình được sống hạnh phúc với nhau, để con cái được giáo dục trong môi trường gia đình có đầy đủ cha và mẹ, tránh việc con cái bị cảnh mồ côi cha hoặc mẹ, phải lang thang đầu đường xó chợ, đi bụi đời, vướng vào vòng lao lý...

Tình yêu hôn nhân phải mang đặc tính bền vững. Thế nhưng đời sống hôn nhân xem ra thật mong manh vì nạn ly hôn và ly dị khá phổ biến, đặc biệt tại Việt Nam cũng đang ngày gia tăng. Con người thường “*đứng núi này trông núi nọ*”, không khi nào hài lòng với người bạn đời của mình; thay vì thấu hiểu, cảm thông và tha thứ với những giới hạn cũng như thiếu sót của người vợ hoặc chồng, thì họ sẵn sàng lên án, chỉ trích và không đón nhận nhau. Chỉ một vài mâu thuẫn hay bất đồng nhỏ nhỏ cũng có nguy cơ dẫn đến tan vỡ hạnh phúc gia đình. Một khi ly dị xảy ra thì kéo theo nhiều hệ lụy thật đáng buồn không những chỉ riêng cho hai người phối ngẫu mà cho con cái của họ nữa. Các nhà xã hội học cho rằng, trẻ em hôm nay đang sống trong một thế giới đầy bất an. Những nỗi lo sợ chồng chất từ gia đình đến xã hội là nguyên nhân gây nên những chứng bệnh trầm cảm, biến chứng trong cách cư xử của các em cũng như rối loạn tinh thần. Các em lo sợ cha mẹ mình ly dị thì cuộc sống của mình cũng không được chăm sóc cách tốt nhất.

2.2. Mọi nguy xuất phát từ bên trong

Tính ích kỷ

Tự bản chất, tình yêu vợ chồng là tình yêu trao hiến và tình yêu đích thực là tình yêu luôn tôn trọng người khác, mong muốn điều tốt nhất đến với người mình yêu. Thế nhưng vẫn không thiếu những người ích kỷ, chỉ nghĩ tới mình và tìm cách thỏa mãn tính dục bất chấp lợi ích của người bạn đời hay con cái. Một khi tính ích kỷ của con người đã đi đến đỉnh điểm lại được cộng hưởng bởi nền văn hóa đề cao lối sống hưởng thụ, chỉ muốn tiêu xài và thụ hưởng chứ không muốn nhận trách nhiệm, thì nền văn hóa này biến quan hệ tình dục thành món hàng mua vui, nhìn người khác như dụng cụ và phương tiện cho mình thỏa mãn, chứ không phải chủ thể để tôn trọng và yêu thương. Đó cũng là nền văn hóa chủ trương sống nhanh, sống gấp; do đó, người ta chỉ muốn những quan hệ mau qua mà không muốn cam kết lâu dài.³

Quan niệm phóng túng về đời sống tính dục

Con người mang hình ảnh Thiên Chúa và tình yêu hôn nhân là tình yêu cao cả giữa hai người nam và nữ trong ý định ngàn đời của Ngài khi tạo dựng con người cho nhau. Tình yêu vợ chồng vừa có tính cách nhân sinh vừa có tính cách linh thiêng. Tình yêu này xuất phát giữa hai người, họ cam kết thi hành bổn phận và trách nhiệm với nhau. Bởi đó, một

---

³ HĐGM Việt Nam, *Thư gửi các gia đình công giáo năm 2016*, số 05.

quan niệm quá phóng túng và vô trách nhiệm về tính dục sẽ đưa con người tới chỗ sống bừa bãi, bất chấp mọi lễ giáo và ràng buộc xã hội. Nhiều thanh niên đã không ý thức giá trị cao quý của Hôn nhân và không trân trọng người bạn đời của họ, đòi hỏi để thỏa mãn đam mê thấp hèn của mình, khi mọi sự đã rồi thì không dám can đảm đứng ra nhận trách nhiệm mà “quất ngựa truy phong”. Các chị em thì không sợ gia đình bị tai tiếng, sợ ảnh hưởng đến hạnh phúc tương lai..., đã nhẫn tâm giết hại thai nhi vừa mới hình thành trong dạ mẹ.

Có thể nói rằng khi có quan niệm phóng túng về đời sống tình dục, những lối giao thiệp quá thân mật giữa nam và nữ thường làm cho thanh nam thiếu nữ không còn nguyên vẹn khi bước vào hôn nhân. Điều này ảnh hưởng không nhỏ đến đời sống gia đình của các đương sự sau này.

Lối sống bất hợp lý và có mâu thuẫn nội tại

Thế giới hôm nay đang cố gắng hạn chế sinh sản để tránh gia tăng dân số. Muốn được như thế, lẽ ra phải tìm cách thế nào để giảm bớt phần nào lòng ham muốn tức là tiết dục. Thế nhưng, ở nhiều nơi, người ta dùng đủ mọi phương cách, mọi thứ thuốc men, hình ảnh khiêu dâm... để kích thích tình dục. Nhiều ổ mại dâm, kinh doanh trên thân xác phụ nữ, nhiều dịch vụ kinh doanh giải trí trá hình ngang nhiên tồn tại, đánh mất thuần phong mỹ tục và các giá trị đạo đức, luân lý.

II. Đồng hành với giới trẻ giai đoạn tiền hôn nhân

1. Lý do và mục tiêu phải đồng hành

Đứng trước những biến động và thay đổi của xã hội, những suy thoái đạo đức và các giá trị luân lý, có quá nhiều xáo trộn trong xã hội, khiến cho người trẻ mất phương hướng, không phân biệt cái đúng cái sai, cái có giá trị bền vững và cái chỉ có giá trị nhất thời, nhiều chuẩn mực đạo đức và luân lý không được giới trẻ ngày nay đón nhận và đánh giá cao như trước nữa, đặc biệt không có khả năng giải quyết mọi vấn đề khó khăn xảy ra trong đời sống gia đình. Trong bối cảnh đó, đồng hành với họ là vấn đề cấp thiết và cần thiết, đồng hành là cùng đi với họ để nâng đỡ và hỗ trợ họ. Giáo hội là người mẹ đã nhận thấy điều đó, chính Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II cho thấy:

Những thay đổi dồn dập trong lòng hầu hết các xã hội tân tiến đòi hỏi không ngừng chỉ gia đình mà cả xã hội và Hội Thánh đều phải dấn thân vào nỗ lực chuẩn bị tương xứng, để các bạn trẻ có thể xứng đáng các trách nhiệm trong tương lai. Nhiều hiện tượng tiêu cực trong đời sống gia đình mà ngày nay người ta than phiền, đã xuất phát từ những sự kiện, đó là những hoàn cảnh mới, các bạn trẻ không còn nhận ra được phẩm trật đúng đắn của các giá trị và vì không còn những tiêu chuẩn chắc chắn để xử thế, họ không còn biết làm sao để đương đầu và giải quyết các khó khăn mới.⁴

Hôn nhân Kitô giáo là một ơn gọi cần được đảm nhận trong đức tin bằng một tiến trình chuẩn bị thích đáng, một sự phân định trưởng thành. Trong số 66 của Tông huấn *Familiaris Consortio*, Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II đề cập: “*Kinh nghiệm cho thấy*

⁴ ĐGH Gioan Phaolô II, Tông huấn *Familiaris Consortio*, số 66.

được rằng, các bạn trẻ được chuẩn bị chu đáo cho đời sống gia đình, cách chung sẽ thành công hơn các bạn trẻ khác.”⁵

Nắm bắt nhu cầu mục vụ, trên cương vị là những Vị Cha Chung của Giáo hội, Đức Giáo Hoàng Phanxicô và các Nghị phụ Thượng Hội Đồng Giám mục khuyến nghị các cộng đoàn Kitô hữu, đặc biệt tại các Giáo xứ, Giáo phận phải có kế hoạch và đường hướng đồng hành thiết thực và hiệu quả vì tương lai và hạnh phúc của các gia đình trẻ: “*Thực tại xã hội phức tạp và những thách đố mà ngày nay các gia đình đang phải đối diện đòi hỏi toàn thể cộng đoàn Kitô hữu dấn thân hơn nữa trong công việc chuẩn bị cho các đôi bạn sắp kết hôn.*”⁶ “*Tôi mời gọi các cộng đoàn Kitô hữu hãy nhận biết rằng việc đồng hành với những người đính hôn trong hành trình tình yêu của họ là một việc thiện ích cho chính họ.*”⁷

2. Đồng hành bằng sự chuẩn bị liên tục và lâu dài

Kết hôn là một bước ngoặt lớn và có ý nghĩa quan trọng trong đời người. Tương lai của gia đình cũng chính là tương lai, vận mệnh của đất nước và xã hội. Gia đình có hòa thuận, ấm êm và hạnh phúc thì đất nước và xã hội mới mong bình yên và phát triển. Bởi đó, hạnh phúc tương lai không ở đâu xa nhưng trong bàn tay của các bạn trẻ chuẩn bị dấn thân vào đời sống hôn nhân gia đình, họ phải là những người vận dụng hết mọi khả năng để leo lái cuộc đời mình. Muốn được như thế cần có sự chuẩn bị, từ chuẩn bị xa đến chuẩn bị gần, chuẩn bị liền ngay trước khi cử hành Bí tích Hôn nhân.

2.1. Chuẩn bị xa

Để chuẩn bị cho con người bước vào đời sống hôn nhân không phải chỉ đến lúc kết hôn mới chuẩn bị nhưng chúng ta phải chuẩn bị từ khi đứa trẻ còn nhỏ và môi trường chính là gia đình. Đó chính là gia đình nơi những người trẻ đính hôn lớn lên và môi trường sinh hoạt mục vụ của Giáo xứ, nơi đây cho họ một sự chuẩn bị xa để giúp tình yêu của họ được lớn lên và trưởng thành. Gia đình cần giúp trẻ từ từ khám phá ra rằng nó có một tâm sinh lý vừa phong phú lại vừa phức tạp, là một người có nhân cách riêng với những điểm mạnh và điểm yếu. Đây cũng là giai đoạn cần ghi sâu vào tâm hồn đứa trẻ những giá trị được người đời đánh giá cao như việc rèn luyện tính tình, sự tự chủ, việc sử dụng đúng đắn những khả năng và ưu điểm của mình, cách nhận xét về người khác phái cũng như cách tiếp xúc, gặp gỡ họ. Ngoài ra, gia đình Kitô giáo còn có bổn phận tạo điều kiện cho con cái có được nền giáo dục vững chắc về giáo lý cũng như về đời sống thiêng liêng.

Chúng ta bắt gặp điểm nhấn mới mẻ trong Tông huấn *Amoris Laetitia - Niềm vui của Tình yêu*:

Với mọi cặp đính hôn, việc chuẩn bị phải bắt đầu từ lúc mới sinh. Điều họ nhận lãnh được từ gia đình nên chuẩn bị để họ tự biết họ và biết dấn thân cách trọn vẹn và dứt khoát. Những ai được chuẩn bị kỹ càng nhất để kết hôn có lẽ là những người được

⁵ Ibid.

⁶ ĐTC Phanxicô, TH *Amoris Laetitia - Niềm vui của Tình yêu*, số 206.

⁷ Ibid., số 207.

cha mẹ họ dạy cho biết bản chất Hôn nhân Kitô giáo là gì; vì các ngài đã chọn nhau một cách vô điều kiện và mỗi ngày canh tân quyết định này. Theo chiều hướng này, các sáng kiến mục vụ nhằm giúp các cặp vợ chồng lớn lên trong lòng yêu thương và trong Tin Mừng gia đình cũng sẽ giúp con cái họ, bằng cách chuẩn bị chúng cho cuộc sống hôn nhân tương lai của chúng.⁸

2.2. Chuẩn bị gần

Đây là thời gian sắp bước vào hôn nhân, thời gian khá quan trọng và cần được chuẩn bị đặc biệt. Theo định hướng mục vụ của Đức Thánh Cha Phanxicô, thừa tác viên trước tiên để giúp cho các bạn trẻ bước vào Hôn nhân phải nói là các các vị mục tử. Giáo luật điều 1063 cũng nêu lên:

Các vị chủ chăn là những người có bổn phận lo liệu sao để giúp các bạn trẻ sắp bước vào Hôn nhân ngày tháng tiến hơn trên đường trọn lành, được thực hiện bằng việc rao giảng, huấn luyện giáo lý thích hợp cho các đối tượng ở vị thành niên, thanh niên và người lớn, kể cả việc sử dụng các phương tiện truyền thông xã hội, ngõ hầu các tín hữu được giáo dục về ý nghĩa của Hôn nhân Kitô giáo và nghĩa vụ của vợ chồng và của cha mẹ Công giáo.

Các thừa tác viên mục vụ gia đình trước tiên khi hướng dẫn bạn trẻ trong thời kỳ đính hôn là chỉ cho họ thấy những nét đẹp thường nhật và cá biệt nơi chính gia đình của ông bà hay họ hàng của họ, nhất là tạo điều kiện cho họ tiếp xúc với những gia đình công giáo và gương mẫu. Nhất là cần đón nhận họ nơi môi trường cộng đoàn giáo xứ như gia đình đức tin; nơi đây họ có thể chia sẻ, trao đổi và thảo luận với người hữu trách về các vấn đề gia đình mà họ sẽ dần thân vào. Đây là lúc các thừa tác viên cùng giúp họ đón nhận cả hai mặt trái và phải của đời sống Hôn nhân, để cùng nhau sánh bước “khi thịnh vượng cũng như lúc gian nan, khi bệnh hoạn cũng như lúc mạnh khỏe.”

Các linh mục cần lên chương trình mục vụ cụ thể theo nhu cầu địa phương của mình, đặc biệt điều chỉnh chương trình học hỏi về giáo lý hôn nhân thế nào cho phù hợp với trình độ, thời gian, công việc để đôi bạn trẻ có thể tham gia được. Thời gian này là lúc giúp người trẻ hiểu biết giới tính, và cần được trang bị những kiến thức căn bản về đời sống tâm sinh lý, biết quản trị tài chính, biết lãnh đạo gia đình cách tài tình, khôn ngoan... Cũng không quên chuẩn bị cho người trẻ biết truyền giảng Tin mừng và dạy giáo lý bên trong gia đình, biết làm việc tông đồ trong gia đình, trong giáo xứ, biết cộng tác với các gia đình khác, tham gia trong các phong trào, đoàn thể nhằm giúp thăng tiến và lợi ích của gia đình trong mọi mặt.

Các thừa tác viên mục vụ hôn nhân gia đình luôn cập nhật cho mình những kiến thức về tâm lý học, xã hội học, trị liệu và huấn đạo hôn nhân để có điều kiện tốt nhất hỗ trợ các đôi bạn trẻ, đồng thời cũng cần sự cộng tác giúp đỡ của các chuyên viên như các nhà tâm

---

⁸ ĐTC, Tông huấn *Amoris Laetitia*- *Niềm vui của Tình yêu*, số 208.

lý giáo dục, bác sĩ gia đình, bác sĩ cộng đồng, nhân viên xã hội, luật sư cho trẻ em và gia đình, các nhà tham vấn.⁹

Đức Thánh Cha Phanxicô cũng mời gọi những ai có trách nhiệm đồng hành với đôi bạn trẻ cần giúp các đôi bạn với mục tiêu: giúp khám phá ra phẩm giá và vẻ đẹp của Hôn nhân, nhận ra sự hấp dẫn của việc kết hợp hoàn toàn, một sự kết hợp nâng cao và hoàn thiện chiều kích xã hội của sự sống, đem lại cho giới tính ý nghĩa sâu xa nhất của nó và đem lại lợi ích cho con cái bằng cách cho chúng bồi cảnh tốt nhất để lớn lên và phát triển,¹⁰ giúp đôi bạn học cho biết yêu thương chính con người thật ấy mà họ đang có kế hoạch chia sẻ toàn bộ cuộc sống.¹¹ Đồng thời có khả năng cắt đứt mối quan hệ yêu đương mà thấy trước nguy cơ hôn nhân thất bại. Ngoài ra, “*đôi bạn cần được khuyến khích và giúp đỡ để có thể bày tỏ những gì mỗi người mong đợi nơi cuộc hôn nhân sắp tới, hiểu thế nào về tình yêu và sự cam kết, mong muốn gì ở nhau, muốn cùng nhau xây dựng một lối sống chung như thế nào...*”¹²

Đã là con người thì “nhân vô thập toàn”, không ai mà không có khuyết điểm, nhưng trong thời gian này các bạn tìm hiểu để biết nhau với những ưu điểm cũng như giới hạn, giúp bạn của mình phát triển điểm tốt để cân bằng với những khuyết điểm với mục đích thăng tiến con người. Biết nhau để cảm thông và sẵn sàng hy sinh cho nhau, thậm chí đương đầu với gian nan nữa. Đừng để những điều đáng tiếc xảy ra là nhiều bạn đến ngày thành hôn rồi mà vẫn chưa biết nhau. Họ chỉ vui chơi với nhau, đã có kinh nghiệm với nhau nhưng chưa đối đầu trước thách đố thể hiện chính mình và học biết người kia thực sự là ai.¹³

2.3. Chuẩn bị liền ngay trước lúc cử hành Bí tích Hôn nhân

Việc chuẩn bị này sẽ kéo dài trong một thời gian có thể trong nhiều tháng, nhất là trong những tuần cuối trước ngày cưới. Việc chuẩn bị này rất cần thiết đối với những người ít hiểu biết về giáo lý và lơ là trong việc sống đạo.

Đây phải là thời kỳ giúp đôi bạn đào sâu và hiểu rõ ý nghĩa của từng cử chỉ để họ có thể sống việc cử hành phụng vụ cách sâu xa nhất. Cần đào sâu về Mầu Nhiệm Chúa Kitô và Hội Thánh. Cần nhấn mạnh ý nghĩa Đức tin cũng như ân sủng. Đây cũng là thời gian làm rõ nét trách nhiệm của người chồng và người vợ tương lai trong Hôn nhân Kitô giáo. Đồng thời có một điều quan trọng là: đám cưới không được xem như điểm kết thúc, điểm đến cuối cùng của một con đường nhưng là sự bắt đầu của “một ơn gọi suốt đời đặt căn bản trên một quyết định vững chắc và thực tiễn sẽ cùng nhau đương đầu với mọi thử thách và thời điểm khó khăn.” Theo đó, ta cần giúp cho đôi bạn biết chuẩn bị tâm hồn để đón nhận

⁹ Xc. ĐTC Phanxicô, TH *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 204

¹⁰ Ibid., số 205.

¹¹ Ibid., số 208.

¹² Ibid., số 209.

¹³ ĐTC Phanxicô, TH *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 210.

ân sủng, chuẩn bị cho việc cử hành bí tích Hôn nhân là quan trọng hơn cả những chuẩn bị bên ngoài.¹⁴

3. Tu sĩ với công tác mục vụ hôn nhân gia đình

Nam nữ tu sĩ và những người tận hiến nói chung tùy theo linh đạo và đặc sủng của Dòng hay tu hội mình có thể góp phần vào công tác tông đồ gia đình. Bằng chính việc dẫn thân trong ơn gọi tận hiến của mình làm cho họ trở nên nhân chứng của đức ái phổ quát qua đức khiết tịnh vì Nước Trời, sẵn sàng hiến thân phục vụ cho Thiên Chúa và công cuộc tông đồ. Như thế, các người tận hiến với linh đạo và đặc sủng của Tu hội mình đều có khả năng phục vụ lợi ích cho các gia đình, quan tâm đến các trẻ em bị bỏ rơi, những người mồ côi, nghèo khó hay tàn tật, những thai nhi bị loại trừ, đến và giúp đỡ, tư vấn, an ủi, nối kết những gia đình đang thiếu vắng tình yêu, gia đình gặp khó khăn hay phân tán, trình bày giáo huấn và đưa ra những lời khuyên để chuẩn bị cho các bạn trẻ bước vào hôn nhân có tâm hồn gặp gỡ Chúa và sống trong sự hiện diện của Ngài, giúp cho họ có cảm thức về tội, sống tình bác ái huynh đệ giữa các thành phần trong đại gia đình.

Riêng, với người nữ tu Mến Thánh Giá, việc đồng hành và giúp cho nữ giới cũng đã nằm trong Luật tiên khởi Dòng Mến Thánh Giá mà Đức Cha Lambert de la Motte đã khơi mào:

Dạy cho các thiếu nữ, giáo cũng như lương, những điều nữ giới cần biết. Nếu vì tình huống hiện tại xảy đến cho đạo thánh không thể làm được, chị em phải nhớ rằng, khi hoàn cảnh cho phép, thì đó là một trong những nhiệm vụ chính của mình... Dùng mọi cách kêu gọi những phụ nữ và thiếu nữ trụ lạc trở về nếp sống lương thiện.¹⁵

Ngày nay, cũng trung thành với đặc sủng của Đấng Sáng lập, tuy phương thức phục vụ có khác đôi chút cho phù hợp với hoàn cảnh của thời cuộc nhưng chị em Dòng Mến Thánh Giá vẫn không ngừng đồng hành và giúp mục vụ cho hôn nhân gia đình, ngoài việc giúp dạy trong các lớp Giáo lý hôn nhân, chị em vẫn tiếp tục phục vụ con người bằng việc thăng tiến nữ giới trong các chương trình hướng nghiệp, hướng dẫn đời sống phụ nữ trong gia đình và xã hội, giáo dục lương tâm luân lý và phục hồi phẩm giá cho những phụ nữ lỡ bước.¹⁶ Hy vọng rằng, với chút đóng góp nhỏ bé của mình, chị em cũng phần nào xóa bớt đi bao nỗi bất an, bất bình và bất hòa trong gia đình, tạo nền tảng vững vàng cho nhiều bạn trẻ đang trong giai đoạn tìm hiểu bắt đầu bước vào đời sống Hôn nhân thêm tự tin, vui vẻ và hạnh phúc.

¹⁴ Xc. ĐTC Phanxicô, TH *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 210.

¹⁵ Luật tiên khởi Dòng Nữ Mến Thánh giá Chúa Giêsu Kitô, ch. 3 câu 2 & 5.

¹⁶ Hiến chương Hội Dòng Mến Thánh Giá Qui Nhơn, điều 73, triệt 4.

Lời kết

Gia đình là Hội thánh tại gia, là tế bào căn bản của đời sống xã hội, là nơi các bạn trẻ nam và nữ được mời gọi trao hiến cho nhau trong tình yêu và trong việc truyền thông nét phong nhiêu sự sống mà cao điểm là hôn nhân Kitô giáo. Đức Giáo Hoàng Phanxicô cũng như Hội đồng Giám mục Việt Nam cho chúng ta thấy tầm quan trọng của hôn nhân và cần chuẩn bị kỹ để giúp họ sống tốt ơn gọi ấy, bởi lẽ kết hôn là quyết định quan trọng, vấn đề sinh tử của đời người nên rất cần được chuẩn bị chu đáo hết sức có thể. Một cuộc chuẩn bị không chỉ là vài ngày hay vài tháng nhưng là cả một hành trình đức tin. Bởi đó, không thể thoái thác trách nhiệm cho những Giáo lý viên các lớp Giáo lý hôn nhân hay nơi một ai khác, nhưng là trách nhiệm của tất cả mọi người, từ chính bản thân các đôi bạn, đến gia đình các đôi bạn, đến các vị chủ chăn, các thừa tác viên mục vụ hôn nhân gia đình, các tu sĩ và những người có trách nhiệm giảng dạy, tư vấn, giúp đỡ..., để giúp cho bạn trẻ có định hướng đúng đắn với chọn lựa của mình, nỗ lực hết mình để học hỏi và trang bị cho những kiến thức và các kỹ năng cần thiết cho một bước quyết định đầy thách thức mở ra cho mình khi dần bước vào đời sống hôn nhân.

Tài liệu tham khảo

- [1] Đức Thắng (2025). Gia tăng ly hôn ở các cặp vợ chồng trẻ: Nhiều hệ lụy xấu. Trang Thông tin điện tử Công an Tỉnh Nghệ an. Trích nguồn từ <http://congannghen.vn/gia-dinh-xa-hoi/201505/gia-tang-ly-hon-o-cac-cap-vo-chong-tre-nhieu-he-luy-xau-610392>
- [3] HĐGM Việt Nam (2016). *Thư gửi các gia đình công giáo năm 2016*, số 05. <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/thu-hdgmvn-gui-cac-gia-dinh-cong-giao-39945>
- [4] ĐGH Gioan Phaolô II (2018). Tông huấn *Familiaris Consortio*, số 66. Trích nguồn từ <https://catechesis.net/tong-huan-familiaris-consortio-gia-dinh-ki-to-huu-cua-dgh-gioan-phaolo-ii-ngay-22-11-1981-1/>
- [6] ĐTC Phanxicô (2021). TH *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 206. <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/tong-huan-amoris-laetitia-niem-vui-cua-tinh-yeu-41885>
- [8] ĐTC Phanxicô (2021). Tông huấn *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 208. <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/tong-huan-amoris-laetitia-niem-vui-cua-tinh-yeu-41885>
- [9] ĐTC Phanxicô, TH *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 204. <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/tong-huan-amoris-laetitia-niem-vui-cua-tinh-yeu-41885>
- [13] ĐTC Phanxicô (2016). TH *Amoris Laetitia- Niềm vui của Tình yêu*, số 210. <https://caritasvietnam.org/datafiles/files/TongHuanAmorisLaetitia.pdf>

[15] *Luật tiên khởi Dòng Nữ Mến Thánh giá Chúa Giêsu Kitô (2020)*. ch. 3 câu 2 & 5.
<https://hdmenthanhgiagovap.info/dong-men-thanh-gia/hiep-hoi-men-thanh-gia-tai-the/quy-luat-men-thanh-gia-tai-the/>

[16] *Hiến chương Hội Dòng Mến Thánh Giá Qui Nhon*, điều 73, triết 4.
<https://hoidongmtgquinhon.org/>

Biodata

Mary Nguyễn Hòa hiện là tu sĩ Dòng Mến Thánh Giá Quy Nhon, Việt Nam. Mary Nguyễn Hòa hiện nay đang là Cộng Tác Viên Tạp San Chia Sẻ - Nội San Thần Học – Mục Vụ - Tu Đức Liên Tu Sĩ Tp. HCM, Việt Nam.

Mary Nguyen Hoa is currently a Sister of the Lovers of the Cross in Quy Nhon, Vietnam. Mary Nguyen Hoa is currently a Contributor of Chia Se Magazine - Internal Theology - Pastoral - Tu Duc, Inter - Religions Congregations Theological Institute, Ho Chi Minh City, Vietnam.

Chuẩn bị cho người trẻ bước vào đời sống hôn nhân

Preparing young people for marriage

Lm. Giuse Nguyễn Văn Giới, O.P.

¹ Học Viện Liên Dòng – Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Vietnam

* Email của tác giả liên hệ: josgioi1983@gmail.com

* <https://orcid.org/0000-0002-4602-0563>

* <https://doi.org/10.54855/csl.22233>

Received: 14/05/2022

Revision: 31/05/2022

Accepted: 31/05/2022

Online: 01/06/2022

Tóm lược

Người trẻ bước vào đời sống Hôn nhân, ngoài việc cần có thời gian tìm hiểu mục đích, ý nghĩa và những đòi hỏi của Hôn nhân Công giáo, họ cũng cần có thời gian chuẩn bị để học sự thủy chung, học tôn trọng và đón nhận nhau, đồng thời chứng tỏ cho nhau về tình yêu của mình.

Từ khoá: Người trẻ, đời sống hôn nhân, hôn nhân Công giáo, thủy chung, tôn trọng, tình yêu

Abstract

In addition to needing time to comprehend the goal, meaning, and criteria of Catholic Marriage, young people entering marriage also need time to prepare to develop faithfulness, respect, and acceptance of one other, while simultaneously demonstrating their love.

Keywords: The youth, marriage life, Catholic marriage, respect, love

Dẫn nhập

“*Chuẩn bị cho người trẻ bước vào đời sống hôn nhân*” là chủ đề Mục vụ gia đình mà Hội đồng Giám mục Việt Nam chỉ dẫn cho năm Phụng vụ 2016- 2017, trong Thư Chung gửi Cộng đồng Dân Chúa, ngày 07 tháng 10 năm 2016. Hành trình chuẩn bị cho đời sống hôn nhân thường được hiểu là thời kỳ “đính hôn”. Giữa thực tại xã hội phức tạp và những thách đố mà ngày nay, các gia đình đang phải đối diện, như Đức Giáo Hoàng Phanxicô nhận định, thì các cộng đoàn Kitô hữu cần giúp các bạn trẻ bước vào đời sống hôn nhân chuẩn bị những gì và như thế nào? Tại sao cần sự chuẩn bị cho người trẻ bước vào đời sống

hôn nhân? Bài viết dưới đây phần nào trả lời cho câu hỏi này. Trước khi trả lời cho những câu hỏi trên, người viết tìm hiểu nghĩa hạn từ “đính hôn”.

1. Tìm hiểu hạn từ

Thời đính hôn là gì? Phải chăng đó chỉ là trao tặng cho nhau một chiếc nhẫn tình yêu? Không hoàn toàn như vậy. Chiếc nhẫn đính hôn là biểu tượng bên ngoài, tượng trưng cho tình yêu kết ước hai người. Nó là dấu chỉ bề ngoài của tình yêu đôi lứa. Việc đính hôn phải hệ tại ở nội tâm, con tim, ý chí, tinh thần và lòng chung thủy của hai người trải dài quá trình gặp gỡ, tìm hiểu nhau để tiến tới hôn nhân. Chúng ta tạm hiểu như vậy.

Theo từ nguyên, “đính hôn” (訂婚) có nghĩa là định trước việc vợ chồng. (Đính: Giao ước, ký kết. Hôn: cưới vợ, lấy chồng). Lễ Đính hôn giữ một vai trò rất quan trọng, đó là sự thông báo chính thức về việc hứa gả giữa hai họ.¹ “Đính hôn” được dịch bởi hạn từ “*promise of marriage, engagement*” trong tiếng Anh, và “*faire une promesse de mariage; se fiancer avec*” trong tiếng Pháp. Trong tiếng Việt, hạn từ “Đính hôn” mang nghĩa ước hẹn lấy nhau làm vợ chồng.

Đức Giáo Hoàng Phanxicô đã giải thích tầm quan trọng của hạn từ “Đính hôn” này trong bài giáo lý của Ngài về việc “Đính hôn” được ban hành ngày 27 tháng 5 năm 2015, trong buổi Triều Yết Chung, tại Quảng Trường Thánh Phêrô như sau:

Việc Đính hôn, chúng ta cảm thấy trong từ này có liên hệ với lòng tin cậy, tin tưởng và đáng tin cậy... Nói cách khác, Đính hôn là thời gian trong đó hai người được mời kêu gọi để làm một công việc tốt đẹp về tình yêu, một công việc tham gia và chia sẻ, đi vào chiều sâu. Hai người dần dần nhận rõ nhau hơn, nghĩa là, người nam ‘hiểu biết’ người nữ qua việc điều tra chính thức về người phụ nữ này, vị hôn thê của mình; và người nữ ‘hiểu biết’ người nam qua việc điều tra chính thức về người đàn ông này, vị hôn phu của mình.

Theo Giáo lý Hôn nhân và gia đình, “*Đính hôn là kết thúc giai đoạn sơ khởi của gặp gỡ, quen biết, để đưa tình yêu lứa đôi lên một mức nghiêm túc hơn và hướng đến một quyết định quan trọng là thành hôn.*”²

2. Tại sao phải chuẩn bị cho người trẻ bước vào đời sống hôn nhân?

Người trẻ bước vào đời sống hôn nhân là một quyết định rất quan trọng, một bước ngoặt thay đổi đời sống liên quan đến hạnh phúc cả một đời, nên cần phải được chuẩn bị chu đáo để sống đời lứa đôi hạnh phúc. Tuy nhiên, đa số người trẻ khi bước vào đời sống hôn nhân thường chỉ nghĩ đến chuyện tình cảm là chủ yếu, nên họ gặp phải những trục trặc không đáng có sau một thời gian ngắn chung sống. Đời sống hôn nhân không phải thuần túy chỉ là sự kết ước giữa hai người theo kiểu cảm tính giữa người nam và người nữ; không phải hướng tới đích điểm là ngày cưới, và cũng không phải chỉ là một định chế thuần túy

¹ Xc. JM. Lam Thy ĐVD, *Hành trình chuẩn bị cho đời sống hôn nhân*, Legio Mariae, 01/2017, Tr.7.

² Hội đồng Giám mục Việt Nam, *Giáo lý Hôn nhân và gia đình*, Nxb. Tôn giáo, 2004, tr. 57.

của nhân loại, nhưng Hôn nhân là một ơn gọi đến từ Thiên Chúa và nằm trong chương trình của Người. Hôn nhân đã được Kinh Thánh đề cập đến ngay từ những trang đầu sách Sáng thế.³ Giáo huấn của Công đồng Vatican II trong Hiến chế Mục Vụ “Niềm Vui và Hy Vọng”, số 48.1 cho chúng ta thấy: “*Đấng Tạo Hóa đã thiết lập, và ban những định luật riêng cho đời sống chung thân mật, và cho cộng đoàn tình yêu vợ chồng...chính Thiên Chúa là Đấng tác tạo hôn nhân.*”⁴

Không những thế, Hôn nhân công giáo còn là một Bí tích được chính Chúa Giêsu thiết lập: “*... Vì thế, người ta sẽ lìa cha mẹ mà gắn bó với vợ mình, và cả hai sẽ thành một xương một thịt. Như vậy, họ không còn là hai, nhưng chỉ là một xương một thịt. Vậy, sự gì Thiên Chúa đã phối hợp, loài người không được phân ly.*”⁵ Và, “*Hôn nhân và gia đình là một trong những điều thiện hảo quý giá nhất của nhân loại.*”⁶

Trước những thách đố ngày nay các gia đình đang phải đối diện trong một xã hội diễn biến phức tạp, người trẻ bước vào đời sống hôn nhân cần được chuẩn bị chu đáo bởi vì “*Hôn nhân hợp pháp giữa vợ chồng phát sinh một mối dây ràng buộc vĩnh viễn và độc nhất tự bản chất.*”⁷ Do tính đơn nhất và bất khả phân ly của Hôn nhân, những người đã lãnh nhận bí tích Hôn phối, không thể chán chung sống với nhau thì bỏ nhau.

Người trẻ bước vào đời sống Hôn nhân, ngoài việc cần có thời gian tìm hiểu mục đích, ý nghĩa và những đòi hỏi của Hôn nhân Công giáo, họ cũng cần có thời gian chuẩn bị để học sự thủy chung, học tôn trọng và đón nhận nhau, đồng thời chứng tỏ cho nhau về tình yêu của mình, như Giáo lý Hội Thánh Công giáo dạy: “*Trong thời gian thử thách này, họ học biết tôn trọng lẫn nhau, tập chung thủy và hy vọng được đón nhận nhau như quà tặng của Thiên Chúa. Họ sẽ dành những hành động biểu lộ tình yêu vợ chồng cho nhau sau ngày thành hôn.*”⁸

Như vậy, thời gian chuẩn bị cho các bạn trẻ bước vào đời sống Hôn nhân hay thời kỳ đính hôn ngắn hay dài là tùy ở mức độ hiểu biết của đôi bạn về nhau, về thân nhân của nhau, cũng như về những nền tảng cần thiết chuẩn bị cho đời sống Hôn nhân mai này. Thời gian chuẩn bị này cần phải có và rất cần thiết cho đời sống Hôn nhân hạnh phúc. Giáo lý Hội Thánh Công giáo dạy rằng: “*Chuẩn bị hôn nhân là điều rất quan trọng để lời cam kết của đôi hôn phối trở thành một hành vi tự do và có trách nhiệm, cũng như hôn ước có được nền tảng tự nhiên và siêu nhiên, vững chắc và lâu dài.*”⁹

³ St 1, 27-28; 2, 18-25.

⁴ Vat. II, *Hiến chế Mục vụ về Giáo hội trong thế giới ngày nay - Gaudium et spes*, số 48.

⁵ Mt 19,3-6.

⁶ Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II, *Tông huấn về Gia đình - Familiaris Consortio*, số 1.

⁷ *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, số 1638; *Giáo Luật*, điều 1134.

⁸ *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, số 2350.

⁹ *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, số 1632.

3. Cần chuẩn bị những gì và như thế nào?

Việc Đính hôn không phải là một thoả thuận đơn giản về sự quyến rũ hay cảm tình, trong một giây phút, một thời gian ngắn, nhưng phải là hành trình trưởng thành trên một con đường. Đức Giáo Hoàng Phanxicô dạy rằng: *“Việc đính hôn là một con đường trong đời sống cần được chín mùi như trái cây, một con đường trưởng thành trong tình yêu, cho đến khi nó trở thành hôn nhân.”*¹⁰ Vì là con đường trưởng thành trong tình yêu, cho đến khi nó trở thành hôn nhân, cho nên cần phải được chuẩn bị theo tiến trình đầy đủ và kỹ càng. Theo Tông huấn về Gia đình (Familiaris Consortio) của thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II, năm 1981, số 66: *“Việc chuẩn bị bước vào đời sống hôn nhân và gia đình cần được thực hiện theo một tiến trình tuần tự và liên tục, bao gồm ba giai đoạn chính: chuẩn bị xa, chuẩn bị gần và chuẩn bị liền trước bí tích.”*

3.1. Chuẩn bị xa

Việc chuẩn bị xa bắt đầu từ thời thơ ấu trong gia đình. Đức Giáo Hoàng Phanxicô, trong Tông huấn “Niềm vui của Tình yêu”, số 208, khẳng định rằng: *“Thực ra, mỗi người đều chuẩn bị cho cuộc hôn nhân ngay từ lúc sinh ra. [...] những người được chuẩn bị kết hôn tốt nhất là những người đã học được từ chính cha mẹ mình thế nào là một hôn nhân Kitô giáo.”*

Theo Thánh Giáo hoàng Gioan Phaolô II, trong Tông huấn về Gia đình, số 66 thì: *“Việc chuẩn bị xa bắt đầu từ thời thơ ấu, khoa sư phạm khôn ngoan của gia đình phải nhằm đưa trẻ em tới chỗ khám phá ra rằng mình được phú ban một tâm lý vừa phong phú vừa phức tạp, được phú ban một nhân cách đặc thù, với những sức mạnh cũng như những yếu đuối riêng của mình.”*

Nói theo ngôn ngữ của Karen Armstrong, *“Gia đình là trường học của lòng khoan dung, vì nó luôn tồn tại và dạy chúng ta cách sống với những người khác.”* Trong giai đoạn này, gia đình giúp các em trưởng thành nhân bản trong các tương quan với người khác nơi gia đình, nơi trường lớp, cũng như trong môi trường xã hội chẳng hạn như: sống yêu thương, khiêm tốn thật thà, dũng cảm, biết làm chủ bản thân và tôn trọng người khác phái...

Trong gia đình, theo Đức Giáo Hoàng Phanxicô, *“Những người được chuẩn bị kết hôn tốt nhất là những người đã học được từ chính cha mẹ mình thế nào là một hôn nhân Kitô giáo.”* Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II, trong Tông huấn về Gia đình - *Familiaris consortio*, số 66, dạy rằng: *“Đặc biệt đối với đời sống Kitô hữu, còn phải đào tạo vững chắc đời sống thiêng liêng và giáo lý, để các em từ từ hiểu được rằng: hôn nhân là một ơn gọi và là một sứ mạng đích thực.”*

---

¹⁰ Đức Giáo hoàng Phanxicô, Diễn từ giáo lý về việc “đính hôn” trong buổi Triều yết chung, tại Quảng trường thánh Phêrô, ngày 27. 5.2015.

3.2. Chuẩn bị gần

Để chuẩn bị cho cuộc sống Hôn nhân tốt đẹp, “*Các khóa dự bị Hôn nhân là một cách diễn tả đặc biệt của việc chuẩn bị này*”, (Diễn từ Giáo lý của Đức Giáo Hoàng Phanxicô về việc Đính hôn, ngày 27 tháng 5 năm 2015, trong buổi Triều yết chung, tại Quảng trường thánh Phêrô.) Đức Giáo Hoàng Phanxicô nhận định:

Việc chuẩn bị này tập trung vào yếu tố cần thiết là Thánh Kinh, để cùng nhau tái khám phá, một cách có ý thức; trong cầu nguyện, theo chiều kích phụng vụ, nhưng cũng trong ‘*kinh nguyện tại gia*’, trong đời sống gia đình, các bí tích, đời sống bí tích, bí tích Xưng Tội,... trong đó Chúa đến ngự nơi những người đính hôn và chuẩn bị cho họ thực sự đón nhận nhau ‘*với ân sủng của Đức Kitô*’ và tình huynh đệ với những người nghèo và những người túng thiếu, khiến cho chúng ta tiết độ và chia sẻ. Nếu những cặp đính hôn tham gia vào việc này thì cả hai người cùng lớn lên và tất cả những điều ấy dẫn đến việc chuẩn bị một cuộc cử hành Hôn Lễ tuyệt đẹp một cách khác, không theo cách thế gian mà cách Kitô giáo!

Để chuẩn bị cho người trẻ bước vào đời sống hôn nhân, Hội đồng Giám mục Việt Nam, trong Thư Chung gửi Cộng đồng Dân Chúa, số 5, ban ngày 07 tháng 10 năm 2016, cũng hướng dẫn: “*Cần khuyến khích người trẻ tham dự những lớp chuẩn bị hôn nhân, đồng thời các giáo xứ phải tổ chức chương trình cho chu đáo.*” Thư Chung hướng tới những mục tiêu sau:

Hiểu biết ý nghĩa của ơn gọi hôn nhân trong chương trình của Thiên Chúa và theo giáo huấn của Hội Thánh, khám phá phẩm giá và vẻ đẹp của hôn nhân, ý nghĩa sâu xa của tính dục, trách nhiệm xây dựng một gia đình mới.

Dẫn vào bí tích Hôn Phối, giúp đôi bạn đón nhận bí tích cách xứng đáng và có khởi đầu vững chắc cho đời sống gia đình. Bí tích Hôn Phối không chỉ là thời điểm cử hành hôn lễ nhưng là thực tại tác động toàn bộ đời sống hôn nhân. Vì thế, phải giúp họ cử hành bí tích Hôn Phối như một kinh nghiệm đức tin sâu xa và trân trọng ý nghĩa của từng lời nói và dấu chỉ trong cử hành bí tích.

Tạo cơ hội cho đôi bạn thảo luận với nhau: họ mong chờ gì từ hôn nhân và từ người bạn đời; họ hiểu thế nào về tình yêu, về lời cam kết và trách nhiệm xây dựng một gia đình.

Giúp đôi bạn tìm hiểu trước những vấn đề và khó khăn có thể xảy ra trong đời sống hôn nhân và gia đình.

3.3. Chuẩn bị liền trước

Theo Tông huấn Gia đình, số 66, việc chuẩn bị liền trước cho giới trẻ bước vào đời sống hôn nhân gia đình, cần được thực hiện như sau:

+ Về thời gian:

Việc chuẩn bị này diễn ra trước lễ hôn phối nhiều tháng, nhất là những tuần cuối. Giáo luật số 1066 -1067 gọi thời gian này là điều tra hôn phối. Việc chuẩn bị này cần thiết cho mọi trường hợp. Điều tra khi nào? Điều tra trước hoặc trong khi rao hôn phối. Điều tra những gì? Tất cả những gì có thể ngăn trở cho cuộc hôn phối bất cứ cách nào như về Phép rửa, về sự tự do, về tuổi theo Giáo luật và các ngăn trở bí tích Hôn phối: họ máu, họ kết bạn, họ thiêng liêng...

+ Đào sâu về mầu nhiệm Chúa Kitô và Hội Thánh

“Trong số các yếu tố phải truyền đạt trong tiến trình đức tin này, tựa như ở thời kỳ dự tòng, cũng phải có việc đào sâu về mầu nhiệm Chúa Kitô và Hội Thánh, về ý nghĩa của ân sủng và của trách nhiệm gắn liền với hôn nhân Kitô giáo” (Tông huấn về Gia đình - *Familiaris Consortio*).

+ Chuẩn bị để tham dự tích cực vào nghi lễ phụng vụ Hôn phối

Cũng theo Tông huấn *Familiaris consortio*, số 66, ngoài việc điều tra hôn phối, đào sâu về mầu nhiệm Chúa Kitô và Hội Thánh, thì thời gian này cần chuẩn bị để tham dự tích cực vào nghi lễ phụng vụ hôn phối ngang qua việc sống tốt thời kỳ đính hôn: Học hỏi Kinh Thánh, học hỏi về đời sống hôn nhân và gia đình, chuyên cần cầu nguyện, giữ lòng chung thủy và tình yêu chân thành. Sau cùng, đôi bạn cử hành phụng vụ hôn phối cách chu đáo vì Bí tích hôn nhân là dấu chỉ hiệp nhất và tình yêu phong phú giữa Chúa Kitô và Hội thánh.

Đề kết

Người viết xin mượn lời của Thánh Gioan Phaolô II, trong Tông huấn *Familiaris consortio*, số 66, đề cập tới việc “chuẩn bị các bạn trẻ sống đời hôn nhân”:

Trong thời đại chúng ta, việc chuẩn bị các bạn trẻ sống đời hôn nhân, dẫn thân vào đời sống gia đình là điều cần thiết hơn bao giờ hết. (...) Các thay đổi phát sinh từ hầu hết các xã hội mới đòi hỏi không những gia đình, nhưng cả xã hội và Giáo Hội nỗ lực tham gia vào việc chuẩn bị thích đáng cho các bạn trẻ về các trách nhiệm trước tương lai của chính họ. (...) Kinh nghiệm cho thấy các bạn trẻ chuẩn bị chu đáo đời sống gia đình nói chung dễ thành công hơn những người khác. Điều đó lại càng quan trọng hơn cho hôn nhân công giáo mà tầm ảnh hưởng nói rộng tới việc thánh hóa cả nam lẫn nữ. Vì vậy, Giáo Hội phải cải tiến các chương trình chuẩn bị hôn nhân cho được hoàn hảo và có kết quả, nhằm loại bỏ những khó khăn mà các lứa đôi phải đương đầu, giúp các bạn trẻ thành đạt sung mãn.

Tài liệu tham khảo

- [1] JM. Lam Thy ĐVD (2017). *Hành trình chuẩn bị cho đời sống hôn nhân*, Legio Mariae, Tr.7.
- [2] Hội đồng Giám mục Việt Nam (2004). *Giáo lý Hôn nhân và gia đình*, Nxb. Tôn giáo, tr. 57. Trích nguồn từ <https://www.hdgmvietnam.com/chi-tiet/ngon-ngu-bieu-trung-trong-giao-ly-sach-giao-ly-cua-cha-girolamo-maiorica-va-sang-kien-hoi-nhap-van-hoa-42185>
- [4] Vatican II (2018). *Hiến chế Mục vụ về Giáo hội trong thế giới ngày nay - Gaudium et spes*, số 48. Trích nguồn từ <https://catechesis.net/tom-luoc-hien-che-muc-vu-gaudium-et-spes/>
- [6] Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II (1981). *Tông huấn về Gia đình - Familiaris Consortio*, số 1. Trích nguồn từ <http://catechesis.net/tong-huan-familiaris-consortio-gia-dinh-kito-huu-cua-dgh-gioan-phaolo-ii-ngay-22-11-1981-2/>
- [7] *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, số 1638 (2021). *Giáo Luật*, điều 1134. Trích nguồn từ <https://giaolyductin.net/sach-giao-ly-cua-hoi-thanh-cong-giao-muc-luc-tong-quat.html>
- [8] *Giáo lý Hội Thánh Công giáo* (2022). số 2350. Trích nguồn từ <https://augustino.net/giao-ly-cong-giao/muc-6-dieu-ran-thu-sau-2331-2400/>
- [9] *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, số 1632 (2021). Trích nguồn từ <https://giaolyductin.net/sach-giao-ly-cua-hoi-thanh-cong-giao-muc-luc-tong-quat.html>
- [10] Đức Giáo hoàng Phanxicô (2015). Diễn từ giáo lý về việc “đính hôn” trong buổi Triều yết chung, tại Quảng trường thánh Phêrô, ngày 27. 5.2015.

Biodata

Linh mục Giuse Nguyễn Văn Giới hiện là tu sĩ Dòng Đa Minh Việt Nam. Linh mục Giuse Nguyễn Văn Giới hiện nay đang du học ở nước Pháp.

Joseph Nguyen Van Gioi is currently a Vietnamese Dominican. Nguyen Van Gioi was a student at the Paul Nguyen Van Binh Inter - Religions Congregations Theological Institute, Ho Chi Minh City, Vietnam. Fr. Joseph Nguyen Van Gioi is currently a Vietnamese Dominican. He is now studying abroad in France.

Tình yêu hôn nhân

Marital love

Nét Bút Chì, MTG Bà Rịa

¹ Học Viện Liên Dòng – Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Vietnam

* Email của tác giả liên hệ: baochiase@gmail.com

 <https://doi.org/10.54855/csl.22234>

Received: 14/05/2022

Revision: 31/05/2022

Accepted: 31/05/2022

Online: 01/06/2022

Tóm lược

Hôn nhân không phải là kết quả của sự ngẫu nhiên hay của các năng lực tự nhiên, vô ý thức tạo thành. Nhưng đó là một tổ chức khôn ngoan của Tạo Hóa để thực hiện ý định tình yêu của Ngài trong nhân loại. Tình yêu đích thực là con đường dẫn đôi bạn bước vào đời sống hôn nhân, và là yếu tố quan trọng để xây dựng xã hội lành mạnh. Một gia đình thuận thảo, êm ấm là ước mơ của nhiều người. Hạnh phúc và sự ấm êm của gia đình tùy thuộc vào sự chuẩn bị của đôi bạn trước khi bước vào đời sống hôn nhân gia đình; và sự đồng hành của cả cộng đoàn.

Từ khóa: Hôn nhân, ý định tình yêu, đời sống hôn nhân, hạnh phúc, gia đình

Abstract

The institution of marriage is not the consequence of chance or unconscious, natural processes. However, it is a clever arrangement of the Creator to carry out His loving purpose for humanity. True love is the road that leads a couple to wed, and it is essential to the development of a healthy society. Many individuals want for a harmonious, quiet household. The happiness and warmth of the family relies on the preparation of the couple before to marriage and on the assistance of the community.

Keywords: Marriage, love intentions, marriage life, happiness, family

Dẫn nhập

Tình yêu đích thực là con đường dẫn đôi bạn bước vào đời sống hôn nhân, và là yếu tố quan trọng để xây dựng xã hội lành mạnh. Một gia đình thuận thảo, êm ấm là ước mơ của nhiều người. Hạnh phúc và sự ấm êm của gia đình tùy thuộc vào sự chuẩn bị của đôi bạn trước khi bước vào đời sống hôn nhân gia đình; và sự đồng hành của cả cộng đoàn.

Tình yêu đích thực là con đường dẫn đôi bạn bước vào đời sống hôn nhân, và là yếu tố quan trọng để xây dựng xã hội lành mạnh. Một gia đình thuận thảo, êm ấm là ước mơ của

nhiều người. Hạnh phúc và sự ấm êm của gia đình tùy thuộc vào sự chuẩn bị của đôi bạn trước khi bước vào đời sống hôn nhân gia đình; và sự đồng hành của cả cộng đoàn.

Đức Giáo Phanxicô khẳng định rằng:

Thực tại xã hội phức tạp và những thách đố mà ngày nay các gia đình đang phải đối diện đòi hỏi toàn thể cộng đoàn Kitô hữu dấn thân hơn nữa trong công việc chuẩn bị cho các đôi bạn sắp kết hôn. Tôi mời gọi các cộng đoàn Kitô hữu hãy nhận biết rằng, việc đồng hành với những người đính hôn trong hành trình tình yêu của họ là một việc thiện ích cho chính họ.¹

Các Giám mục Việt Nam cũng theo hướng Mục vụ chung, quan tâm đến các gia đình, nhấn mạnh sự quan trọng của công tác chuẩn bị đời sống hôn nhân cho những người trẻ, đặc biệt trong năm 2017 này. Các ngài khẳng định:

Kết hôn là một quyết định rất quan trọng, vì thế cần được chuẩn bị chu đáo hết sức có thể. Trong thực tế ngày nay, một số người trẻ chỉ quan tâm đến việc tổ chức lễ cưới thật lớn, mà không hiểu biết đầy đủ về trách nhiệm trong đời sống hôn nhân. Một số khác, vì vất vả với cuộc mưu sinh, ít có thời giờ để chuẩn bị kỹ lưỡng cho đời sống hôn nhân họ sắp bước vào.²

Các bạn trẻ sắp bước vào đời sống hôn nhân cần chuẩn bị cho mình có những hành trang cần thiết để sống hạnh phúc. Nên việc chuẩn bị là yếu tố rất quan trọng. Judith Tate O'Brien nói: *“Nếu bạn tính làm bác sĩ hay kỹ sư, giáo sư hay kí giả... hay bất cứ nghề nghiệp nào bạn thích, bạn phải mất nhiều năm học hỏi, chuẩn bị. Thành vợ chồng chắc chắn quan trọng hơn các nghề nghiệp khác.”*

Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô khẳng định rằng:

Trong thời đại chúng ta, việc chuẩn bị cho các bạn trẻ sống đời Hôn nhân, dấn thân vào đời sống gia đình cần thiết hơn bao giờ hết. Các thay đổi phát sinh hầu hết các xã hội mới đòi hỏi không những gia đình mà cả xã hội và Giáo hội nỗ lực tham gia vào việc chuẩn bị thích đáng cho các bạn trẻ về các trách nhiệm trước tương lai của chính họ.³

Vậy, kết hôn là một quyết định rất quan trọng. Vì thế, các bạn trẻ cần hiểu rõ ý nghĩa cao cả của tình yêu Hôn nhân để có thể đáp ứng những đòi hỏi của đời sống này. Tình yêu Hôn nhân không phải là một sự ngẫu nhiên như truyền thuyết ông tơ - bà nguyệt se duyên, nhưng chính Thiên Chúa đã tác hợp và chúc phúc cho tình yêu hôn nhân để đôi bạn được tham dự vào chính khả năng yêu thương của Người.⁴

---

¹ Đức Giáo Hoàng Phanxicô, Tông huấn *Niềm vui của Tình Yêu*, số 206.

² Hội đồng Giám mục Việt Nam, *Thư Chung gửi Cộng đoàn Dân Chúa*, năm 2016, số 5.

³ Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II, Tông Huấn *Familiaris Consortio - Nhiệm vụ gia đình Kitô hữu trong thế giới ngày nay*, số 66.

⁴ Xc. St 1, 18-25.

Trước thực trạng của xã hội với chủ nghĩa tôn thờ tự do và hưởng thụ, con người đang dần đánh mất ý nghĩa cao cả của tình yêu. Trước thực trạng đó, Giáo hội hướng dẫn con cái mình trung thành với ý định của Thiên Chúa để bảo vệ tình yêu hôn nhân.

1. Ý nghĩa Tình yêu Hôn nhân

Tình yêu là một thực tại rất quen thuộc đối với con người. Nó diễn tả những kinh nghiệm tôn giáo cao cả nhất, những dâng hiến quảng đại nhất hay những kinh nghiệm kỳ diệu nhất. Do đó, không chỉ có một loại tình yêu duy nhất: có tình yêu bạn bè, tình yêu quê hương đất nước, tình yêu hôn nhân...

Đặc tính của tình yêu hôn nhân là: sự trao hiến một cách tự do với tất cả tấm lòng cho người mình yêu một cách trọn vẹn,⁵ duy nhất và độc hữu (không chấp nhận những bạn tình khác); ổn định và bền vững (bất khả phân ly); phong nhiêu (mở ra với sự sống và gắn liền với tính dục hướng tới sinh sản không trước và không ngoài hôn nhân); cam kết luôn tìm phúc lợi cho người phối ngẫu.⁶

Vì tình yêu hôn nhân mang ý nghĩa và giá giá trị cao đẹp như thế, nên việc giúp các bạn trẻ hiểu để biết trân trọng tình yêu quả là cần thiết và cấp bách.

Khi nói đến tình yêu hôn nhân là ta ý thức mình không chỉ yêu một cái gì đó đáng yêu và làm ta thỏa lòng, nhưng là yêu một con người có thể đáp lại tình yêu của ta với một tình yêu mãnh liệt như thế. Đó là tình yêu hỗ tương: cho và nhận. Để thực hiện được điều này, nó đòi hỏi các đôi hôn nhân phải loại bỏ sự ích kỷ: chỉ nhìn người phối ngẫu là người phải trao hiến cho mình, tệ hơn nữa là chỉ nhìn người phối ngẫu như là cơ hội đem lại cho mình cảm giác thỏa mãn.

Suy tư về tình yêu hôn nhân, trong Tông huấn *Amoris Laetitia - Niềm vui của Tình yêu*, Đức Giáo Hoàng Phanxicô đã dành nguyên Chương IV để hướng dẫn các bạn trẻ và mọi người xây dựng, phát triển bền vững trong tình yêu hôn nhân như sau:

Đó là tình yêu kiên nhẫn, biết đón nhận người khác như họ là; tình yêu phục vụ, không chỉ bằng cảm tính hay lời nói nhưng bằng hành động cụ thể; tình yêu không ghen tị, nhưng trân trọng thành quả của người khác; tình yêu không khoe khoang tự phụ, không coi mình hơn người khác; tình yêu dịu dàng, không cứng cỏi; tình yêu quảng đại, cho đi mà không tính toán; tình yêu tha thứ, biết tìm hiểu người khác để thông cảm và tha thứ hơn là soi mói; tình yêu vui với niềm vui của người khác, chứ không vui vì sự thất bại của họ; tình yêu chịu đựng, giữ gìn miệng lưỡi, tránh xét đoán và nói xấu; tình yêu tin tưởng tất cả nên không tìm cách thông trị nhưng tôn trọng người khác; tình yêu hi vọng tất cả vì Thiên Chúa có thể vẽ đường thẳng bằng những nét cong; tình yêu chịu đựng tất cả với thái độ tích cực”.⁷

⁵Xc. *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, số 2346.

⁶Xc. *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, các số 2360-2361, 2397-2398; *Youcat*, số 416.

⁷Trích lại trong Hội đồng Giám mục Việt Nam, *Tâm Thư gửi các gia đình Công giáo*, năm 2016, số 08.

2. Tình yêu hôn nhân trong ý định của Thiên Chúa

Lật lại những chương đầu của sách Sáng Thế, ta thấy hôn nhân xuất hiện từ đầu của buổi bình minh sáng tạo. Thiên Chúa dựng nên con người có nam có nữ theo hình ảnh của Người, cho họ được tham dự vào khả năng yêu thương của Người⁸.

Chính Người đã tác hợp để họ trở nên một.

Con người ở một mình thì không tốt. Ta sẽ làm cho nó một trợ tá tương xứng với nó. Đức Chúa là Thiên Chúa lấy đất nặn ra mọi dã thú, mọi chim trời, và dẫn đến với con người, xem con người gọi chúng là gì: hễ con người gọi mỗi sinh vật là gì, thì tên nó sẽ là thế. Con người đặt tên cho mọi súc vật, mọi chim trời và mọi dã thú, nhưng con người không tìm được cho mình một trợ tá tương xứng. Đức Chúa là Thiên Chúa cho một giấc ngủ mê ập xuống trên con người, và con người thiếp đi. Rồi Chúa rút một cái xương sườn của con người ra, và lấp thịt thế vào. Đức Chúa là Thiên Chúa lấy cái xương sườn đã rút từ con người ra, làm thành một người đàn bà và dẫn đến với con người. Con người nói: ‘Phen này, đây là xương bởi xương tôi, thịt bởi thịt tôi! Nàng sẽ được gọi là đàn bà, vì đã được rút từ đàn ông ra.’ Bởi thế, người đàn ông lìa cha mẹ mà gắn bó với vợ mình, và cả hai thành một xương một thịt.⁹

Như vậy, chính Thiên Chúa là Đấng tác tạo hôn nhân.¹⁰ Thế nên, hôn nhân không phải là kết quả của sự ngẫu nhiên hay của các năng lực tự nhiên, vô ý thức tạo thành. Nhưng đó là một tô chức khôn ngoan của Tạo Hóa để thực hiện ý định tình yêu của Ngài trong nhân loại.¹¹

Quả thế, Hôn nhân là ý định của Thiên Chúa nên trước lời chất vấn của nhóm Pharisêu về vấn đề ly dị thì Đức Giêsu đã khẳng định: “Sự gì Thiên Chúa đã kết hợp loài người không được phân ly”.¹²

Như vậy, hôn nhân là một ơn gọi,¹³ là lời mời gọi của Chúa dành cho các đôi bạn sống đời Hôn nhân gia đình. Nó được ghi khắc trong ơn gọi bẩm sinh và nền tảng của mỗi người hướng đến tình yêu. Đó là ơn gọi bởi vì ở nguồn cội của nó là một hành động vĩnh cửu tiền định cho ta nên giống hình ảnh của Thiên Chúa. Chúa Thánh Thần hoạt động trong mầu nhiệm ơn gọi hôn nhân này nhằm giúp hai người được nên đồng hình đồng dạng với Đức Kitô theo đặc sủng tình yêu phu thê.¹⁴

---

⁸ Xc. St 1, 26-28

⁹ St 2, 18-25.

¹⁰ Xc. Vat II., *Hiến chế Muc vụ về Giáo Hội trong thế giới ngày nay*, số 48.

¹¹ Đức Giáo Hoàng Phaolô VI, Thông điệp *Humanae Vitae - Sự sống con người*, số 9.

¹² Mt 19, 6.

¹³ Xc. 1Cr 7,7.17.

¹⁴ <http://hdgmvietnam.org/goi-y-muc-vu-nam-2017-chuan-bi-cho-nguoi-tre-buoc-vao-doi-song-hon-nhan/8320.36.17.aspx>.

3. Quan điểm của Giáo hội trước thực trạng xã hội ngày nay

Gia đình là môi trường thuận tiện để vun đắp và làm tăng trưởng tình yêu, là ngôi trường dạy yêu thương. Thế nhưng, xã hội tục hóa ngày nay đang dần đánh mất ý nghĩa cao đẹp của tình yêu hôn nhân. Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II nhận định rằng: *“Tình yêu trong thế giới ngày nay đang bị đe dọa bằng nhiều cách và tình yêu gia đình đang bị lu mờ dần dần.”*

Vâng, một xã hội mà người ta tôn thờ chủ nghĩa tự do và hưởng thụ, sẽ đưa đến một thảm kịch thật đau thương: tự do yêu đương, tự do luyến ái, khiến các bạn trẻ dễ dàng “sống thử” trước hôn nhân; và rồi họ trốn tránh trách nhiệm bằng phương thế nạo phá thai. Tệ hơn nữa, người ta đồng hóa tình dục với tình yêu, hoặc tách biệt tình dục ra khỏi tình yêu, dẫn đến tình trạng mại dâm,...

Thực trạng về việc sống thử

Nhiều bạn trẻ ngày nay cho rằng, sống thử như là một nhu cầu của cuộc sống, nhu cầu về tình dục khi xã hội đã thoáng hơn trong quan hệ tình dục trước hôn nhân. Nhiều bạn trẻ thích được sống hết mình vì tình yêu tạm bợ, muốn có được sự trải nghiệm cuộc sống trước hôn nhân. Họ dám nghĩ, dám làm, thể hiện phong cách cá nhân để theo kịp trào lưu xã hội hôm nay. Một số cho rằng, sống thử là cơ hội tốt để hiểu thêm về đối phương, để biết được có phù hợp hay không, có thể thích nghi được với cuộc sống hôn nhân sau này hay không? Một số theo quan niệm truyền thống thì không ủng hộ ý kiến này, tuy nhiên số này là khá ít. Xét về mặt khách quan thì cái gì cũng có hai mặt của nó. Vấn đề sống thử hiện nay cũng ít gây tranh cãi hơn trước tuy nhiên nó cũng là vấn đề để ngẫm.

Giáo hội không đồng tình với quan điểm của các bạn trẻ sống thử trước Hôn nhân vì Giáo hội muốn bảo vệ tình yêu. Người ta không thể cho ai món quà nào cao quý hơn là chính bản thân mình. “Tôi yêu anh, tôi yêu em” có nghĩa là: “Tôi chỉ muốn anh, tôi chỉ muốn em. Tôi muốn tất cả anh, tôi muốn tất cả em. Tôi muốn anh, tôi muốn em mãi mãi”. Vì thế ta không thể nói: tôi chỉ yêu tạm thời, tôi chỉ yêu thử, tôi chỉ yêu thân xác thôi.¹⁵

Đức Giáo Hoàng Gioan Phaolô II nhắc nhở rằng: *“Người ta không thể sống thử hoặc chết thử. Người ta không thể yêu thử hoặc lấy một người khác để thử trong một thời gian”*.¹⁶ Ngài còn cho biết:

Kinh nghiệm cho thấy rằng, quan hệ tình dục trước hôn nhân, làm cho sự lựa chọn được một bạn đời tốt đẹp càng thêm phức tạp và không dễ dàng. Muốn chuẩn bị để có một cuộc hôn phối tốt, phải huấn luyện và củng cố tư cách của bạn. Cũng nên chứng tỏ nghĩa cử yêu thương âu yếm dịu dàng phù hợp với thời gian tập sự để nối kết tình bạn. Nếu bạn biết chờ đợi và đừng vội quan hệ tình dục lúc này, thì về sau

¹⁵ Xc. *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, các số 2350-2391, *Youcat*, số 407.

¹⁶ Trích lại từ *Youcat*, trang 292.

sẽ dễ dàng hơn cho bạn để có những quan tâm đối xử và âu yếm tốt đẹp đối với người bạn đời của mình.¹⁷

Vấn nạn nạo phá thai

Giữa một xã hội tôn thờ chủ nghĩa hưởng thụ và lạc thú, nhiều bạn trẻ chỉ nghĩ đến mình. Điều này khiến con người đánh mất ý nghĩa cao đẹp của tình yêu, họ chỉ tìm thỏa mãn chính mình mà không mở ra sự sống mới, như thế là người ta đang đi ngược với bản chất của tình yêu và mục đích của hôn nhân. Theo C. S. Lewis, “Niềm vui sướng trong tình yêu không phải tự nó là cùng đích. Khi sự vui sướng của lứa đôi khép kín nơi chính mình mà không mở ra cho một sự sống mới phải xuất phát tự nó thì vui sướng đó không phù hợp với bản chất của tình yêu”.

Chủ nghĩa hưởng thụ và trào lưu xã hội đã làm cho người ta dễ dàng thoái thác trách nhiệm, thế nên tỷ lệ nạo phá thai ngày càng cao mà lý do là người ta thường quan hệ tình dục trước và ngoài hôn nhân.

Giáo hội dạy rằng con cái là thụ tạo, là quà tặng của Thiên Chúa, chúng ra đời qua tình yêu của ba mẹ chúng. Mà tình yêu chân thật không phải đôi bạn khép kín vào chính mình¹⁸. Theo Đức Thánh Cha Phanxicô: Tình yêu bao giờ cũng đem lại sự sống. Tình yêu vợ chồng “không kết thúc với đôi bạn... Đôi bạn trong việc trao hiến mình cho nhau, không chỉ hiến mình mà còn đem lại thực tại của con cái, là những phản ánh sống động của tình yêu.¹⁹

Trong tình yêu đôi bạn, tình dục chiếm một vị trí quan trọng. Quả vậy, Thiên Chúa sáng tạo con người có nam có nữ để họ giúp nhau và yêu thương nhau. Chúa đặt trong họ ước muốn tình dục và khả năng hưởng thú vui thể xác.²⁰ Như vậy, tình dục không phải là điều xấu, bởi tình dục có chỗ đứng rất ý nghĩa trong tình yêu. Thế nên, Giáo hội mời gọi con người không được tách rời tình dục với tình yêu. Bởi lẽ, tình dục đòi một tình yêu chân thành và đáng tin cậy.²¹

Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II giải thích rằng:

Nhờ tình dục, người nam người nữ trao hiến cho nhau qua những hành vi riêng biệt, độc quyền trong hôn nhân, không chỉ coi đó chỉ thuần túy là sinh lý, nhưng liên quan đến cái gì sâu xa nhất của con người. Điều đó phải được hiểu như là thành phần toàn vẹn của tình yêu mà hai người trao nhau đến chết. Những hành vi thể lý được coi như là lừa dối nhau, nếu nó không phải là kết quả của hoàn toàn tận hiến cho nhau. Cho nên khi tách biệt tình yêu khỏi tình dục để chỉ tìm thỏa mãn thú vui là phá hủy ý nghĩa của việc kết hợp giữa nam và nữ. Một khi chỉ tìm thỏa mãn tình dục là lừa

¹⁷ Ibid, trang 296.

¹⁸ Xc. *Giáo lý Hội Thánh Công Giáo*, số 368 và số 372.

¹⁹ Đức Giáo Hoàng Phanxicô, *Tông huấn Niềm vui của Tình yêu*, số 165.

²⁰ Xc. *GLHTCG*, các số 2331-2335, 2392. *Youcat*, số 400

²¹ Ibid, số 2337

đổi, vì như thế sự kết hợp thân xác không đi đôi với việc kết hợp tâm hồn. Không coi trọng ngôn ngữ của thân xác là gây thiệt hại cho cả xác lẫn hồn; tình dục mất đi giá trị của con người, và thoái hóa thành phương tiện chơi bời khiến người kia chỉ còn là đồ vật. Chỉ khi dẫn thân vào một tình yêu trọn đời thì tình dục mới mang lại hạnh phúc đời đời.²²

KẾT

Gia đình là tế bào của xã hội. Thân thể chỉ khỏe mạnh khi từng tế bào khỏe mạnh. Để có những gia đình ấm êm, hạnh phúc thì việc chuẩn bị cho các bạn trẻ bước vào đời sống hôn nhân là điều rất quan trọng và cấp bách. Vì thế, các bạn trẻ cần chuẩn bị chu đáo để bước vào đời sống hôn nhân.²³ Việc chuẩn bị chu đáo không những đem lại ích lợi cho chính đôi bạn mà còn đem lại ích lợi cho cả xã hội và Giáo hội nữa. Đức Giáo Hoàng Phanxicô mời gọi:

Các cộng đoàn Kitô hữu hãy nhận biết rằng việc đồng hành với những người đính hôn trong hành trình tình yêu của họ là một việc thiện ích cho chính họ. Đối với cộng đoàn Kitô hữu: những người kết hôn là “một nguồn tài nguyên quý giá vì, trong khi chân thành dẫn thân lớn lên trong tình yêu và tự hiến cho nhau, họ có thể góp phần đổi mới chính tâm áo dệt nên toàn bộ thân thể Hội thánh.”²⁴

Vì thế, để chuẩn bị cho các bạn trẻ bước vào đời sống hôn nhân gia đình, điều đầu tiên là giúp họ hiểu ý nghĩa của tình yêu Hôn nhân; kế đến là giúp các bạn hiểu ý định của Thiên Chúa đối với tình yêu hôn nhân, để họ thấy hôn nhân là một ơn gọi và nỗ lực hết mình chu toàn sứ mạng trong ơn gọi của mình.

Những trào lưu của xã hội tục hóa ngày nay đã làm cho các bạn trẻ có cái nhìn lệch lạc về tình yêu và tình dục, đưa đến những quan niệm và cách sống phóng túng của nhiều bạn trẻ. Trước bối cảnh đó, đồng hành với các bạn trẻ là điều khẩn thiết và cấp bách. Sự hướng dẫn chỉ bảo của các vị hữu trách cũng như mỗi chúng ta, giúp các bạn trẻ bước đi trong đường lối của Chúa và đạt tới cuộc sống an bình, hạnh phúc trong tình Chúa, tình người.

---

²² Youcat, trang 292-293

²³ Xc. Hội đồng Giám mục Việt Nam, *Thư Chung gửi Cộng đoàn Dân Chúa, năm 2016, số 5.*

²⁴ Đức Giáo Hoàng Phanxicô, Tông huấn *Niềm vui của Tình Yêu*, số 207.

Tài liệu tham khảo

- [1] Đức Giáo Hoàng Phanxicô (2021). Tông huấn *Niềm vui của Tình Yêu*, số 206. Trích nguồn từ <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/tong-huan-amoris-laetitia-niem-vui-cua-tinh-yeu-41885>
- [2] Hội đồng Giám mục Việt Nam (2016). *Thư Chung gửi Cộng đoàn Dân Chúa*, số 5. Trích nguồn từ http://www.cgvdt.vn/cong-giao-viet-nam/thu-chung-hoi-dong-giam-muc-viet-nam-gui-cong-dong-dan-chua_a3905
- [3] Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II (1981). Tông Huấn *Familiaris Consortio - Nhiệm vụ gia đình Kitô hữu trong thế giới ngày nay*, số 66. Trích nguồn từ <https://catechesis.net/tong-huan-familiaris-consortio-gia-dinh-kito-huu-cua-dgh-gioan-phaolo-ii-ngay-22-11-1981-1/>
- [5] *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, số 2346 (2015). Trích nguồn từ <https://giaolyductin.net/sach-giao-ly-cua-hoi-thanh-cong-giao-phan-i-doan-ii-chuong-ii-muc-3-tiet-1-456-483.html>
- [6] *Giáo lý Hội Thánh Công giáo* (2021). Các số 2360-2361, 2397-2398. Trích nguồn từ <https://giaolyductin.net/sach-giao-ly-cua-hoi-thanh-cong-giao-muc-luc-tong-quat.html>
- [7] Trích lại trong Hội đồng Giám mục Việt Nam (2016). *Tâm Thư gửi các gia đình Công giáo*, năm 2016, số 08. Trích nguồn từ <http://giaoxuvnparis.org/chi-tiet/hoi-dong-giam-muc-viet-nam-tam-thu-gui-cac-gia-dinh-cong-giao.html>

Biodata

Nét Bút Chì bà bút danh của một Nữ Tu, tu sĩ Dòng Mến Thánh Giá Bà Rịa, Việt Nam. Nét Bút Chì là học viên tại Học Viện Liên Dòng Phaolô Nguyễn Văn Bình tại Tp. HCM, Việt Nam.

Net But Chi is the alias of a nun, specifically a nun of the Lovers of the Cross convent in Ba Ria, Vietnam. Net But Chi is a student the Paul Nguyen Van Binh Inter - Religions Congregations Theological Institute, Ho Chi Minh City, Vietnam.

Một góc nhìn về quan niệm hôn nhân của giới trẻ Việt Nam ngày nay

A perspective on the concept of marriage of today's Vietnamese youth

Giuse Phạm Công Hiến^{1*}, SMMR

¹ Tu Đoàn Thừa Sai Thánh Mẫu

¹ Học Viện Liên Dòng – Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Vietnam

* Email của tác giả liên hệ: baochiase@gmail.com

 <https://doi.org/10.54855/csl.22235>

Received: 14/05/2022

Revision: 05/06/2022

Accepted: 06/06/2022

Online: 06/06/2022

Tóm lược

Tình yêu – Hôn nhân – Gia đình, chuỗi ba từ ấy thường luôn đi liền với nhau và gợi nên một hình ảnh về một tổng thể cấu trúc có nét đẹp hài hoà, thiêng liêng và đầy ý nghĩa. Cấu trúc ấy mặc nhiên cho ta thấy rằng khi chấp nhận đời sống hôn nhân, người ta phải có mục tiêu cụ thể để hướng tới đó là xây dựng và phát triển một gia đình hạnh phúc ấm êm. Mặt khác, cần phải tiếp tục duy trì tình yêu ban đầu để hôn nhân phát triển bền vững lâu dài. Bên cạnh đó, con cái, nhờ ân huệ và thành quả tình yêu ấy, được sinh ra, được giáo dục trưởng thành để trở nên những người hữu ích.

Từ khoá: Tình yêu, Hôn nhân, thành quả tình yêu, gia đình

Abstract

Love- Marriage- Family- These three phrases frequently appear together, conjuring up an idea of an entire edifice with harmonious, sacred, and meaningful beauty. That framework implies that to accept married life, one must have a clear aim in mind: to create and grow a happy and tranquil family. On the other hand, it is vital to keep the original love for the marriage to develop sustainably in the long term. Furthermore, children are born as a result from that grace and love's fruits, and they are raised to become useful people.

Keywords: Love, Marriage, love fruits, family

Dẫn nhập

Ngày nay, người ta nói đến nguy cơ của những bạn trẻ tôn vinh và chấp nhận những thứ hôn nhân đặc biệt như: Hôn nhân không cam kết, hôn nhân không mục đích, hôn nhân sống thử nghiệm, hôn nhân liến tay, hôn nhân “tiền hôn hậu thú”. Tất cả những nhãn mác hôn nhân ấy đã và đang hấp dẫn nhiều bạn trẻ, đang hoành hành và gây ra rất nhiều đau khổ, thất vọng ê chề cho mỗi cá thể. Xuất phát từ sự mơ mộng khi yêu nhau và thức tỉnh

CITATION | Phạm Công Hiến (2022). Một góc nhìn về quan niệm hôn nhân của giới trẻ Việt Nam ngày nay. *Khoa Học Công Giáo và Đời Sống*, 2(3), 41-60. DOI: <https://doi.org/10.54855/csl.22235>

khi lấy nhau.

Văn hào Pháp A. Maurois đã nói “Hôn nhân là một công trình mà ta phải kiến tạo suốt đời”. Vì theo ông hôn nhân là một công trình vừa khó khăn vừa lâu dài ấy, được thực hiện không do một người mà là nhiều thành viên trong gia đình. Gia đình trước hết là một cộng đồng. Một cộng đồng cơ bản và là hạt nhân cho những cộng đồng lớn hơn. Và cộng đồng này trước hết được xây dựng trên nền tảng yêu thương.

Đại văn hào Pháp V. Hugo đã thi vị hoá như sau: “Ngôi nhà được xây dựng bằng gỗ đá, bằng ngói, bằng cột bằng kèo. Gia đình được xây dựng bằng những việc làm yêu thương. Nó sẽ trụ vững một ngàn năm”. Rõ ràng là, để hôn nhân bền vững, để gia đình hạnh phúc bền lâu, người ta phải xây dựng bằng những vật liệu không môi không mọt, đó là chất liệu tinh thần, lòng nhân ái, sự chung thủy kiên vững. Vì gia đình là một kiến trúc xây dựng thuộc về trách nhiệm của mọi thành viên.

I. Hôn nhân là gì

Hôn nhân là mối quan hệ cơ bản trong gia đình ở hầu hết xã hội. Hôn nhân là sự liên kết giữa người nam và người nữ, trên nguyên tắc tự nguyện, bình đẳng, được thực hiện theo các thủ tục do pháp luật quy định nhằm để chung sống với nhau suốt đời và xây dựng hạnh phúc, dân chủ và hoà thuận. Đây là qui luật tự nhiên của con người và tạo hoá¹.

1. Hôn nhân như một định chế

Hôn nhân giữa hai người nam nữ và gia đình là những định chế và cơ cấu nền tảng của xã hội loài người, nơi mỗi một con người được sinh ra, được phát triển tâm sinh lý của mình tồn tại. Tuy nhiên, định chế và cơ cấu ấy không do xã hội qui định và gây dựng nên, nhưng do chính Đấng Tạo Hoá đã thiết lập ngay từ khởi đầu công trình sáng tạo vũ trụ và muôn loài Người, Khi người dựng nên con người có nam có nữ và truyền cho họ hãy sinh sôi nảy nở đầy mặt đất tăng triển và tồn tại trên mặt đất này. Để thực hiện sứ mệnh Thiên Chúa đã phú bẩm trong bản tính tự nhiên của con người bản năng tính dục và vì thế con người có chiều hướng về người khác phái. Cùng với khả năng hành động có lý trí có ý chí con người nhận biết được các quy luật phù hợp với luân lý đạo đức trong hôn nhân với tất cả ý thức trách nhiệm và bổn phận nhất định kèm theo, đối với bạn đời trước mặt Đấng Tạo Hoá.²

Định chế hôn nhân trong xã hội nhất định xác định những cách thức mà đôi bạn được nhìn nhận là vợ chồng và hiệu chỉnh những tương quan của họ. Gia đình là một tập hợp những con người có cùng huyết thống như con cái của đôi bạn và những người tương quan của bạn được quy định bởi định chế gia đình. Định chế hôn nhân và định

¹ Xc Nguyễn Tiến – Quốc Tuấn. *Nguyên lý và thực hành luật hôn nhân và gia đình Việt Nam*. Nxb Thống kê, 1998, tr 14.

² Xc. Nguyễn Hữu Thy. *Những suy tư đúng đắn về hôn nhân và gia đình Công giáo*. Nxb TTMVCGVN, Giáo phận Trier, CHLB Đức, 2012, tr 12.

ché gia đình là khuôn mẫu của đôi bạn và gia đình họ, là bộ áo pháp lý, là sự kết tinh những hình thức được xã hội công nhận, dù ít nhiều còn tạm thời, do hoàn cảnh lịch sử. Trong tất cả mọi nền văn hoá trao đổi sự ưng thuận không diễn ra nơi riêng tư nhưng giữa cảnh trang trọng của nghi lễ khiến đôi hôn phối, đã hoàn tất lời trao đổi ưng thuận, được nhìn nhận như là vợ chồng và những kẻ được họ sinh ra từ sự hiệp nhất của họ như là con cái.³

Tuy là một định chế hợp lý và cần thiết, đã được hầu như tất cả các dân tộc trên thế giới áp dụng trong hàng bao thế kỷ qua, nhưng cũng không hoàn toàn tránh được những ý kiến bất đồng và chống đối, cho rằng định chế hôn nhân với quy ước và khuôn khổ chắc cứng có sẵn của nó như thế là lỗi thời, vì nó lấy đi sự tự do và óc sáng tạo của con người.

Phong trào chống đối mãnh liệt nhất vào cuối thế kỷ XVIII do những người theo chủ nghĩa tự do cá nhân quá khích phát động. Voltaire (1694-1778) tên thật là Francois Marie Arouet, một nhà tư tưởng cấp tiến và triết gia người Pháp. Ông ta cho rằng hôn nhân chỉ là một “hợp đồng dân sự bình thường thôi”,⁴ người ta có thể huỷ bỏ bất cứ lúc nào chứ không cần phải có một lý do nào khác làm bằng chứng cho ý muốn chắc chắn của đôi vợ chồng. Chính tư tưởng này đã làm ảnh hưởng rất lớn đến vấn đề hôn nhân của mỗi gia đình đã tuân thủ theo hôn nhân truyền thống được định chế cho loài người. Tuy cao trào này chỉ ảnh hưởng được một thời gian nhưng nó đã kéo theo biết bao nhiêu tai hại trong nhiều thế kỷ sau cho đến ngày nay vẫn còn đó. Để cuộc sống chung và tình yêu hôn nhân không dễ dàng bị đổ vỡ, nhưng tồn tại, thì chúng ta cần phải được xây dựng trong một khuôn khổ pháp lý chắc chắn mà chúng ta thường gọi là định chế hôn nhân. Chính sự ràng buộc hôn nhân mang tính cách định chế như thế là một đảm bảo cho sự tự do và sự an toàn của cả hai vợ chồng và của cả gia đình.

2. Hôn nhân xưa và nay của người Việt Nam

Nét đẹp hôn nhân Việt Nam nhắc nhở chúng ta tìm về cội nguồn để cùng hài hoà với đất trời, tạo nên một cái gì đó rất riêng tư cho người dân Việt Nam. Chế độ hôn nhân và gia đình Việt Nam đã được hình thành từ buổi ban sơ. Qua những biến cố lịch sử xây dựng và gìn giữ đất nước; chế độ hôn nhân và gia đình Việt Nam vẫn còn lưu giữ nhiều nét đặc thù dân tộc, đồng thời cũng không ngừng thay đổi cùng với ảnh hưởng qua giao lưu với các nền văn hoá khác.

Bắt đầu từ thời phong kiến đặc biệt thời Bắc thuộc (179 TCN – 938). Chính sách đồng hoá triệt để của các nhà nước phong kiến Trung Quốc thông qua việc truyền bá, áp

---

³ Xc. Equipes Notre Dame. *Tình yêu hôn nhân*. Chuyển ngữ, Im Nguyễn Anh Tuấn. Nxb Phương Đông, 2008, tr 144.

⁴ Nguyễn Hữu Thy. *Những suy tư đúng đắn về hôn nhân và gia đình Công giáo*. Nxb TTMVCGVN, Giáo phận Trier, CHLB Đức, 2012, tr 80.

dụng đường lối chủ nghĩa Khổng – Mạnh (nho giáo),⁵ đề ra những quy tắc lối sống mới bắt người dân Việt phải theo là hôn nhân theo đạo lý tam tòng của nho giáo, rất coi rẻ phụ nữ: ở nhà theo cha, có chồng theo chồng, chồng chết theo con trai; và do đó đàn bà suốt đời bị lệ thuộc vào người đàn ông. Cũng từ quan điểm mất bình đẳng đó cho phép người đàn ông có nhiều vợ, người đàn bà thì không thể có hai chồng.

Thời quân chủ Việt Nam (939-1858). Do ảnh hưởng của Nho gia, ngay thời Lý – Trần (thế kỷ XI-XIV) đã có quy định liên quan đến việc hôn nhân và gia đình, nhưng chúng ta cũng có thể biết được một số quy phạm về hôn nhân gia đình thông qua nội dung các văn bản chiếu chỉ của vua quan thời đó, lệnh chỉ còn ghi chép trong chính sử.⁶ Tiêu biểu nhất cho chế độ hôn nhân và gia đình phong kiến Việt Nam là hai bộ luật; Quốc triều Hình luật (thường gọi là bộ luật Hồng Đức) ban hành dưới thời Lê (thế kỷ XV) và Hoàng Việt luật lệ (thường gọi bộ luật Gia Long) ban hành dưới thời Nguyễn (1815). Cho đến thời Pháp thuộc, chế độ hôn nhân và gia đình có thay đổi, vừa thể hiện xu hướng Âu hoá theo kiểu Pháp và vừa cố duy trì tập tục lối thời của người Việt Nam. Pháp cũng lập Ba bộ luật hôn nhân dành cho ba miền Nam kỳ, Bắc kỳ và Trung kỳ. Tuy nhiên khi thực hiện, nhiều trường hợp về hôn nhân và gia đình thường phải vận dụng đến tục lệ cũ Bộ luật Hồng Đức, Bộ luật Gia Long.

Trước năm 1975, chỉ có ở miền Nam thực hiện riêng đối với lĩnh vực hôn nhân bắt đầu từ năm 1959. Văn bản chính thức bãi bỏ chế độ hôn nhân một chồng nhiều vợ, đồng thời đề ra một số quy định khá xa lạ đối với tập quán, phong tục Việt Nam như cấm vợ chồng ly hôn; điều kiện kết hôn; thủ tục kết hôn; nghĩa vụ và quyền lợi của vợ, chồng; định ra biện pháp xử phạt khắc khe đối với các trường hợp vi phạm nghĩa vợ chồng.⁷ Từ đó cho đến ngày nay, luật hôn nhân và gia đình Việt Nam đã được các nhà làm luật nghiên cứu kỹ và quan tâm hơn. Từ năm 2000 đến 2010 đã có những biến chuyển tích cực rõ rệt.

Gia đình là tế bào của xã hội, là cái nôi nuôi dưỡng con người. Cha mẹ phải có nghĩa vụ nuôi dạy con cái, con có nghĩa vụ kính trọng, chăm sóc nuôi dưỡng cha mẹ. Hôn nhân là môi trường quan trọng hình thành và giáo dục nhân cách, góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Hôn nhân phải tự nguyện, một vợ một chồng bình đẳng, nam nữ không đăng ký kết hôn mà chung sống với nhau như vợ chồng thì không được pháp luật công nhận là vợ chồng. Cấm tảo hôn cưỡng ép kết hôn, cấm kết hôn giả, cấm ly hôn... cấm người đang có vợ có chồng mà kết hôn với người khác hoặc người chưa có vợ có chồng mà kết hôn hoặc chung sống như vợ chồng với người đang có chồng có vợ. Quan hệ hôn nhân thực hiện theo quy định và luật này được tôn trọng và được pháp luật

⁵ Xc. Phan Đăng Thanh – Trương Thị Hoa. *Các chế độ hôn nhân và gia đình Việt Nam xưa và nay*. Nxb Tổng hợp TPHCM, 2012, tr 20.

⁶ Xc Ibid, tr 26 - 40.

⁷ Xc. Ibid, tr 52.

bảo vệ.⁸

3. Chuẩn mực hôn nhân của Kitô giáo

Hôn nhân Công giáo, một cuộc sống trong chân lý và tình yêu. Thứ nhất, hôn nhân mang trên mình “copyright” bản quyền của Đấng Tạo Hoá.⁹ Nói đến hôn nhân là nói đến sự kết hợp đơn nhất và bất khả tháo gỡ giữa một người nam và một người nữ, là nói đến sự kết hợp chặt chẽ giữa hai người với nhau đã được chính tạo hoá xe kết. “Ngay từ khởi đầu công cuộc tạo dựng, Thiên Chúa đã dựng nên con người có nam có nữ. Vì thế, người đàn ông sẽ lia cha mẹ mà gắn bó với vợ mình, và cả hai sẽ trở thành một xương một thịt” (Mt 10,6-8).

Thứ hai, một khi hai người đã “trở thành một xương một thịt”, thì không có bất cứ quyền lực nhân loại nào có thể xoá bỏ được sự kết hợp ấy. Bởi vì “sự gì Thiên Chúa đã kết hợp, loài người không được phân ly” (Mc 10,9).

Sự ưng thuận tự do, qua đó đôi phối ngẫu tự trao hiến và tiếp nhận nhau, được chính Thiên Chúa đóng ấn. Từ hôn ước của họ phát sinh một định chế. Định chế này đã được chính Thiên Chúa ấn định và có giá trị trước mặt xã hội. Hôn ước được liên kết với giao ước Thiên Chúa ký kết với nhân loại: Tình yêu vợ chồng đích thực được hoà nhập trong tình yêu Thiên Chúa.

Dây hôn phối do chính Thiên Chúa liên kết, nên hôn nhân thành sự và hoàn hợp, giữa hai người đã được rửa tội, không bao giờ được tháo gỡ. Dây liên kết này là kết quả của việc hai người tự nguyện kết hôn và do sự hoàn hợp của hôn phối. Đây là một thực tại không thể đảo ngược, và trở thành một giao ước được Thiên Chúa trung tín bảo đảm. Hội Thánh không có quyền nói ngược lại sự an bài khôn ngoan của Thiên Chúa.¹⁰

Hôn nhân Công Giáo được nâng lên thành một trong bảy Bí tích thánh. Ân sủng đặc biệt của bí tích Hôn phối kiện toàn tình yêu vợ chồng, củng cố sự hiệp nhất bất khả phân ly của họ. Nhờ ân sủng này, họ giúp nhau nên thánh trong đời sống hôn nhân, trong việc đón nhận và giáo dục con cái. Đức Kitô là nguồn mạch ân sủng đặc biệt này cũng đến với đôi vợ chồng qua bí tích Hôn phối. Ngài ở lại với họ, ban cho họ sức mạnh để họ vác thập giá theo Ngài, để họ chỗi dậy mỗi khi sa ngã, để họ tha thứ cho nhau, mang gánh nặng cho nhau, “phục tùng nhau trong sự kính sợ Đức Kitô” (Ep 5,21), và yêu thương nhau với một tình yêu siêu nhiên, tế nhị và phong phú. Trong khi họ vui hưởng tình yêu và cuộc sống gia đình, Ngài ban cho họ, ngay từ đời này, được nếm trước hạnh phúc Nước Trời.

Công đồng Vaticano II qua Hiến chế Mục vụ về Giáo hội trong thế giới ngày nay

⁸ Xc Ibid, 176.

⁹ Nguyễn Hữu Thy. *Những suy tư đúng đắn về hôn nhân và gia đình Công giáo*. Nxb TTMVCGVN, Giáo phận Trier, CHLB Đức, 2012, tr 165.

¹⁰ <http://www.simonhoadalat.com>. Truy cập ngày 7/ 9/ 2016.

đã xác định: Đấng Tạo Hóa đã thiết lập và ban những định luật riêng cho đời sống chung thân mật và cho cộng đoàn tình yêu vợ chồng. Đời sống chung thủy này được gây dựng do giao ước hôn nhân, nghĩa là sự ưng thuận cá nhân không thể rút lại. Như thế, bởi một hành vi nhân linh, trong đó, hai vợ chồng tự hiến cho nhau và đón nhận nhau, nhờ sự an bài của Thiên Chúa, phát sinh một định chế vững chắc có giá trị trước mặt xã hội nữa. Vì lợi ích của lứa đôi, của con cái và của xã hội, nên sợi dây liên kết thánh thiện này không lệ thuộc sở thích của con người. Chính Thiên Chúa là Đấng Tác Tạo Hôn Nhân, phú bẩm những lợi ích và mục tiêu khác nhau.

Hiến chế “Gaudium et Spes” số 48, và thông điệp về “Humanae Vitae” số 8, Giáo hội và Đức Phaolô VI cũng nhắc lại cho chúng ta rằng chính Thiên Chúa là Đấng thiết lập hôn nhân chứ không phải ai khác: “Hôn nhân không phải do ngẫu nhiên hay do sự biến hoá của các sức mạnh vô tri trong thiên nhiên tạo thành. Hôn nhân là do một sự sắp đặt khôn ngoan của Đấng tạo Hoá để thực hiện ý định yêu thương của Ngài giữa nhân loại”¹¹. Khi cả hai đứng trước bàn thờ Chúa và với sự chứng giám của cộng đoàn dân Chúa để kết hôn với nhau, để khởi đầu cuộc sống lứa đôi của mình với phép lành của Chúa và của giáo hội, thì tất nhiên điều ấy có nghĩa họ muốn bày tỏ tình yêu công khai không có gì gian dối và cùng thiết lập một hợp đồng, chúng ta trọn đời thương yêu và lo lắng cho nhau.

Theo Giáo luật điều 1056: “Những đặc tính chính yếu của hôn nhân là sự đơn nhất và sự bất khả phân ly, những đặc tính này có một sự bền vững đặc biệt trong hôn nhân Kitô giáo, vì có tính cách Bí tích”. Điều này có nghĩa là, hôn nhân Công Giáo buộc cặp vợ chồng phải sống chung thủy với nhau suốt đời và họ không được phép ly hôn để kết hôn với người khác. Nếu vì lý do đặc biệt, họ không thể sống chung cùng nhau thì chỉ được phép ly thân mà thôi. Giáo lý Công Giáo khuyên mọi người sống tiết dục (các bậc tu trì phải khấn khiết tịnh), cả trước, trong và sau hôn nhân để đảm bảo thủy chung suốt đời.

Hiến chế “Gaudium et Spes” số 50 viết:

Hôn nhân và tình yêu gia đình tự bản tính quy hướng về sự sinh sản và giáo dục con cái. Con cái là ơn huệ cao quý nhất của hôn nhân và là sự đóng góp lớn lao kiến tạo hạnh phúc của cha mẹ. Bổn phận truyền sinh và giáo dục phải được coi là sứ mệnh riêng biệt của vợ chồng. Trong khi thi hành bổn phận ấy, họ biết rằng mình cộng tác với tình yêu của Thiên Chúa Tạo Hóa và như trở thành những kẻ diễn đạt tình yêu của Ngài.

---

¹¹ Trung tâm thần học Sedes sapientiae, *Quê hương tôi có truyện trâu cau*, 2013, tr 32.

II. Ranh giới giữa tình bạn và tình yêu

1. Hiện trạng lối sống thử trước hôn nhân

Sống thử là một hiện tượng không còn mới nhưng cũng chưa bao giờ là cũ và ngày càng trở nên phổ biến trong cuộc sống hiện nay. Bên cạnh những ý kiến phản đối việc sống thử thì cũng có không ít ý kiến đồng tình và cho rằng đó là điều cần thiết trong cuộc sống hiện nay. Trong những năm gần đây tại Việt Nam, ở các thành phố lớn, các khu công nghiệp, đã xuất hiện một lối sống mới của giới trẻ: những đôi nam nữ sống chung như vợ chồng không có đăng ký kết hôn. Sau một thời gian, nếu thấy phù hợp thì họ tiến tới hôn nhân chính thức, sẽ đăng ký kết hôn theo pháp luật. Còn nếu thấy không phù hợp, họ sẽ chia tay nhau, không cần đến pháp luật. Người ta gọi đó là “sống thử”. Hiện tượng “sống thử” hay còn gọi là “góp gạo thổi cơm chung” đã và đang trở thành một thứ “mốt” trong lối sống của giới trẻ hiện nay, không chỉ trong giới công nhân sống xa nhà mà còn cả ở những sinh viên đang ngồi trên ghế nhà trường. Theo thống kê của khoa xã hội học Đại học Mở TPHCM, năm 2010, có khoảng 1/3 các bạn trẻ sống thử trước hôn nhân.¹² Nhiều khi “sống thử” đa phần là học đòi theo một chứ chưa có định hướng tương lai là có lấy nhau hay không.

1.1. Ảnh hưởng văn hoá phương Tây

Do ảnh hưởng từ cách mạng tình dục từ phương Tây tràn vào thời điểm đất nước Việt Nam mở cửa hội nhập văn hoá, xã hội, hợp tác giáo dục với các nước láng giềng trong khu vực và thế giới để phát triển kinh tế, theo một phúc trình của Bộ Y tế Việt Nam ngày 27 Tháng Ba năm 2013,¹³ khoảng 44% thanh niên và vị thành niên ở Việt Nam chấp nhận quan hệ tình dục trước hôn nhân. Do mỗi cá thể khi tiếp cận với các phương tiện truyền thông đã chưa hiểu rõ về xấu tốt của nó, và cũng không tự chủ và kiểm soát được những ham muốn của chính mình, nó tự tìm ta và sau đó ta tự tìm kiếm nó một cách miệt mài và chăm chỉ: sách báo, tiểu thuyết đồi trụy, những trang web đen là địa chỉ khách không mời vẫn đến. Các phòng trà quán rượu, vũ trường cũng là những môi trường đưa các bạn trẻ độc thân cũng như người đã có gia đình vào chỗ tội lỗi. Đây là những môi trường băng hại, là hồng cuộc đời những người trẻ, làm tan nát gia đình gây đổ vỡ đau thương cho bao nhiêu người. Trong không gian lãng mạn đầy cám dỗ này, có nhiều bạn trẻ vì tò mò “sống thử để biết”, và “sống thử vì thấy bạn bè mình có nhiều cặp cũng đang sống chung đây thôi”. Cách suy nghĩ mang tính trào lưu này khiến các bạn trẻ dễ thả mình theo sống thử, không thấy hợp thì chia tay, không còn xem trọng việc hệ trọng cả đời là hôn nhân và gia đình.

1.2. Lạm dụng tự do và thờ ơ với gia đình

Một số thanh thiếu niên vì mặc ám tự ti, khi có bạn trai bạn gái thường dễ bị lôi

¹² <http://TGPSaigon.net>. Vấn đề “Sống thử” của giới trẻ ngày nay, Truy cập ngày 16/6/2016.

¹³ http://vi.wikipedia.org/wiki/Sống_thử. Truy cập ngày 16/6/2016.

cuốn vào cám dỗ tình dục. Các bạn trẻ cứ nghĩ rằng nhờ quan hệ tình dục mình sẽ có giá trị hơn, nhờ đó người yêu sẽ không bỏ mình để chạy theo người khác. Vì muốn được bạn bè chấp nhận, vì sợ bạn bè chê là quê mùa nên phải ăn mặc nói năng bắt trước những gì bạn làm, vì muốn chứng tỏ tình yêu của mình là yêu thật. Sự đòi hỏi của đối phương và sự trao ban thân xác cho nhau cũng là chứng tỏ cả hai đã lớn rồi, thậm trí cứ nghĩ rằng trước sau gì cũng là vợ chồng. Sống thử để khỏi bỡ ngỡ để kiểm nghiệm sự hoà hợp của hai thân xác; sự dâng hiến tình yêu có lý do thời đại này là vậy. Do đó, nhiều thanh niên xem quan hệ tình dục với người khác phái là chuyện qua đường, không cần phải suy nghĩ, đắn đo.

Về phía gia đình, cha mẹ sống không hạnh phúc, cãi vã thường xuyên, hoặc ngoại tình “ông ăn chả, bà ăn nem” khiến cho con cái không muốn nghĩ đến hôn nhân; mất lòng tin vào hôn nhân khi tới tuổi trưởng thành; ngược lại, coi hôn nhân như một sự ràng buộc, cùm kẹp, hoặc chỉ như cơ hội để người ta lợi dụng nhau. Không thấy được hôn nhân là điều thiêng liêng nhiệm mầu. Mặt khác, có gia đình cha mẹ không quan tâm đến đời sống và tình cảm của con mình, không động viên con cái sống lành mạnh, chỉ phó mặc cho nhà trường. Tiến sĩ Huỳnh Văn Sơn, trưởng khoa tâm lý Đại học sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh thì cho rằng: “Một trong những nguyên nhân dẫn đến tình trạng “sống thử” ở giới trẻ là do sự giáo dục của gia đình còn quá lỏng lẻo, ít quan tâm tới các em, nhất là lúc các em đang tuổi cập kê yêu đương, các em muốn có người đồng hành để chia sẻ”¹⁴

2. Nguyên nhân các bạn trẻ sống thử trước hôn nhân

Các nhà tâm lý cho biết, sự đổ vỡ của gia đình có một ảnh hưởng lớn lao trên đời sống tình cảm của con em trong tuổi thanh thiếu niên. Sống trong gia đình đổ vỡ các em thiếu niên dễ đi đến chỗ quan hệ tình dục sớm với bạn trai bạn gái một cách bừa bãi, thiếu hiểu biết. Về phương diện thể xác, ngày nay các em thanh thiếu niên dậy thì sớm hơn những thế hệ trước. Thứ đến, các em có bạn trai bạn gái quá sớm do đó ý thức quan hệ tình dục trước hôn nhân coi là tự nhiên, bình thường Tây phương người ta đã đi trước rồi, đó là quan niệm sai lầm.¹⁵

Với tuổi vào đời, thanh thiếu niên không được hướng dẫn theo tiêu chuẩn đạo đức đúng. Tại trường học, con em chúng ta được giáo dục về vấn đề tính dục, với mục đích để các em tránh bệnh tật và tránh có thai, nhưng người ta không dạy các em rằng quan hệ tình dục trước hôn nhân và ngoài hôn thú là tội, là điều tuyệt đối phải tránh và điều đó để lại hậu quả xấu trong cuộc sống sau này. Không những học đường, xã hội mà ngay cả gia đình cũng không cung ứng cho các bạn trẻ một tiêu chuẩn sống tốt đẹp. Sự đổ vỡ gia đình đã khiến các em không có những người tốt để noi theo. Cha mẹ và những người lớn chung quanh các em có đời sống buông thả, tội lỗi. Một số bạn không thích kết hôn khi sự nghiệp chưa vững vàng và càng không thể để “Cha mẹ đặt đâu, con ngồi đấy”.

¹⁴ <http://TGPSaigon.net>. Vấn đề “Sống thử” của giới trẻ ngày nay. Truy cập ngày 16/9/2016.

¹⁵ Xc. Nguyễn Đình Nhơn. *Những góc khuất trong tình yêu hôn nhân gia đình*, Nxb Phương Đông, 2006, tr 214.

Tư tưởng mạnh mẽ giúp họ cởi mở hơn trong quan niệm tình dục và không còn e dè dư luận xã hội trước kia. Tiến sĩ Huỳnh Văn Sơn, trưởng khoa tâm lý Đại học sư phạm TPHCM cho rằng: “Một trong những nguyên nhân dẫn đến giới trẻ sống trước hôn nhân là các bạn sống quá tự do, sống xa nhà, thiếu thốn tình cảm, sống buông thả”.¹⁶ Hơn nữa, nhiều bạn đã tự nguyện sống thử, đặc biệt là các bạn nữ sinh viên và công nhân. Các bạn thích một cuộc sống hưởng thụ, phóng đãng, không tôn trọng chuẩn mực đạo đức của cộng đồng hay luật lệ của tôn giáo.

2.1. *Sống buông thả ý thức về tính dục*

Mặc dù chúng ta biết tính dục là một phần trong công trình sáng tạo của Thiên Chúa, nhưng sự xuyên tạc của nó trong thế giới đa dạng hôm nay rất dễ làm cho người ta nghĩ về tính dục hoàn toàn khác. Tính dục là sự thiện lành mạnh là những khía cạnh quan trọng trong hôn nhân nhưng cũng mong manh.¹⁷ Sức hấp dẫn ban đầu giữa một người nam và một người nữ thường tràn đầy ý tưởng và cảm xúc liên quan đến tính dục. Trong khi các bạn trẻ đang ở giữa sự phấn khởi này, các bạn ngạc nhiên hơn vì được biết thêm rằng, mặc dù tính dục chắc chắn mang lại sự vui thích và thú vị, nhưng nó cũng có thể trở thành một vấn đề nan giải trong hôn nhân. Tình yêu và tính dục là hai mặt tồn tại song song cần thiết cho lứa đôi, tuy nhiên sự thiếu hiểu biết về tính dục và sự cám dỗ của nó cũng làm tổn hại đến hôn nhân. Thật ra không chỉ những người trẻ còn độc thân mà những người lớn tuổi còn độc thân hay người lớn tuổi đã có gia đình cũng thường phải đối diện với cám dỗ này hàng ngày.

Có giới tính và làm tình không giống nhau. Tính dục chỉ trở thành một hành động của tình yêu trong trường hợp nó liên kết với những hành động khác của tình yêu, mà nó đi trước và đi sau định chế tình yêu.¹⁸ Trong xã hội phương Tây cũng như phương Đông ngày nay, khuynh hướng chung của nhiều người không xem trọng vấn đề đạo đức và luân lý. Những người không phải là vợ chồng sống chung với nhau cũng không bị dư luận lên án gắt gao như xưa và người trong cuộc nhiều khi cũng không xem đó là tội. Người ta thường ví tính dục giữa nam và nữ như ngọn lửa. Lửa có thể giúp ích và sưởi ấm trong nhà nhưng nếu dùng sai chỗ, nó sẽ làm cho nhà cháy tan. Nếu chúng ta dùng lửa một cách bừa bãi, lửa sẽ làm tổn hại và tiêu huỷ cuộc đời chúng ta. Khi chúng ta đứng trước cám dỗ tính dục, một số bạn trẻ thường nghĩ: sự kết hợp thể xác sẽ khiến mình yêu nhau nhiều hơn và gắn bó với nhau hơn. Điều này chỉ đúng trong hôn nhân, giữa vợ và chồng. Tính dục nam nữ đúng chỗ là tính dục trong hôn nhân. Nếu chúng ta sử dụng món quà này ngoài hôn nhân hay trước hôn nhân, chúng ta sẽ không tránh được những hậu quả. Có người nói rằng: trong Kinh Thánh không có chỗ nào cấm rõ ràng vấn đề tính dục trước hôn nhân, vì thế điều đó không nhất thiết là tội. Người nói như thế là

¹⁶ Xc. <http://TGPSaigon.net>. *Vấn đề Sống thử* của giới trẻ ngày nay. Truy cập ngày 16/9/2016.

¹⁷ Xc. Equipes Notre, - Dame. *Tình yêu hôn nhân*. Chuyển ngữ, Im Nguyễn Anh Tuấn. Nxb Phương Đông, 2008, tr 47.

¹⁸ Xc. John L. Thomas, *Bước vào đời sống hôn nhân*. Nxb Tôn giáo, 2007, tr 100.

chưa hiểu rõ lời Chúa dạy: Tình dục là món quà Chúa dành cho hôn nhân, để ràng buộc và củng cố tình yêu giữa vợ và chồng. tình dục ngoài hôn nhân, dù dưới hình thức nào, cũng là một điều ghê tởm mà chúng ta phải tránh xa.¹⁹

2.2. Tình yêu tốc độ

"Yêu nhanh sống gấp", một số bạn trẻ quan niệm về tình yêu "rất hiện đại" hay còn gọi "tình yêu tốc độ", rằng yêu thì cần "hết mình". Họ bị thúc đẩy bởi nhu cầu tình dục cần được thỏa mãn mà không cần phải suy tính cho tương lai. Họ thích một cuộc sống hưởng thụ, không cần tôn trọng chuẩn mực đạo đức của cộng đồng, không coi trọng giá trị của đời sống gia đình. Do đến với nhau chỉ vì tò mò, vì tiết kiệm, vì người khác sống thử thì mình cũng sống thử và chỉ để thỏa mãn dục vọng nhất thời. Tiến sĩ, bác sĩ Nguyễn Thị Hoài Đức, Giám đốc Trung tâm sức khỏe phụ nữ và gia đình, khái quát: "Không phải bạn trẻ nào cũng thích sống thử, nhưng nhìn chung tâm lý của giới trẻ bao giờ cũng thích thử". Câu nói "Yêu chỉ để thay đổi không khí" hay "giải quyết sinh lý" đã trở thành câu cửa miệng của không ít thanh niên. Sự phóng khoáng vượt rào này trong tư tưởng lời nói đã làm mất đi nét đẹp trong tình yêu đôi lứa. Nhiều bạn trẻ dễ dãi, cho rằng việc yêu nhanh sống vội, quan hệ tình dục và "sống thử" đó là bình thường, họ suy nghĩ đơn giản rằng chỉ là "thử" thì sẽ không gây hậu quả gì. Một số khác thì sống thử chỉ vì a dua theo bạn bè, vì tò mò "sống thử để biết vì thấy bạn bè mình có nhiều cặp cũng đang sống chung". Cách suy nghĩ mang tính trào lưu này khiến các bạn trẻ dễ thả mình theo sống thử, không thấy hợp thì chia tay, không còn xem trọng việc hệ trọng cả đời là hôn nhân và gia đình.²⁰

3. Hậu quả của việc sống thử trước hôn nhân

"Sống thử" mang lại nhiều khó khăn hơn những gì người ta tưởng tượng về nó, và thực sự, trong cuộc sống "thử" người ta cũng ít có trách nhiệm với nhau hơn. "Sống thử" là một cuộc sống không lâu bền vì hầu hết sau một thời gian sống chung tạm bợ, những va chạm trong cuộc sống hằng ngày dễ làm cho người ta chán nhau, nhất là những cặp sinh viên. "Sống thử" còn phải mang theo nỗi lo học hành, nỗi lo "cơm áo gạo tiền" thì càng bức bối. "Sống thử" rất bấp bênh, thiếu một mục đích cụ thể, do vậy khi gặp khó khăn, mâu thuẫn đáng ra có thể giải quyết được, thì hai người lại dễ buông xuôi và tan vỡ. Tâm lý "không hợp thì bỏ" khiến nhiều bạn trẻ thiếu trách nhiệm với bản thân, người yêu và tình yêu của mình, "cả thềm chóng chán" và mối quan hệ trở nên nhạt dần. Cuộc sống vợ chồng sẽ trở nên nhàm chán nhanh chóng nếu cả hai không nhận thấy trách nhiệm phải vun đắp cho mối quan hệ thì tất yếu là không vững bền. Hơn nữa, vì chỉ có hai người coi nhau là vợ chồng, còn xã hội và gia đình thì không, nên chẳng có ai giúp đỡ cho "vợ chồng" này khi gặp những khó khăn, trục trặc nhỏ trong tình cảm để nó không bùng phát thành mâu thuẫn lớn; chẳng có ai bảo vệ "gia đình" này khi có kẻ thứ ba dòm ngó. Và nỗi lo chẳng may có thai trước khi kết thúc giai đoạn "sống thử" sẽ

¹⁹ Xc. Nguyễn Đình Nhơn. *Những góc khuất trong tình yêu hôn nhân gia đình*, Nxb Phương Đông, 2006, tr 202.

²⁰ <http://TGPSaiGon.Net>. *Vấn đề "Sống thử" của giới trẻ ngày nay*. Truy cập ngày 16/9/2016.

khiến cho cuộc sống tình dục “vợ chồng thử” của các bạn trẻ không bao giờ có được niềm hạnh phúc tự nhiên như trong một cuộc hôn nhân hợp pháp.

Tâm của con người thì không vững chắc và thay đổi liên tục. Bất cứ hành động bất chính hay lố lằng nào cũng có thể gây ra sự nguy hại cho mỗi bên nếu cuộc hôn nhân chính thức không được diễn ra theo mong muốn. Rồi nhiều chuyện không mong muốn xảy ra như nạo phá thai, con cái sinh ra chưa được pháp luật công nhận và đặc biệt nó có thể kéo theo nhiều căn bệnh nguy hiểm và có thể gây ảnh hưởng xấu đến cuộc sống hôn nhân thực sự của các bạn sau này. “Sống thử” làm cho hai người biết quá rõ về nhau, nhàm chán và đơn điệu, chưa kể đến vấn đề “com áo gạo tiền”, những mâu thuẫn trong cuộc sống hằng ngày là điều không thể tránh khỏi. Khi các bạn chưa thực sự là của nhau thì việc chia tay là hoàn toàn có thể xảy ra. Tất nhiên, đám cưới chỉ là hình thức nhưng giấy tờ hôn thú là sự ràng buộc về giáo luật và pháp luật, đó là kết quả của một tình yêu chín muồi. Khi sống thật, các bạn trẻ sẽ sống có trách nhiệm hơn, yêu và tôn trọng nhau hơn. Chẳng hạn, một cuộc nghiên cứu của Trung tâm Hôn nhân và Gia đình tại trường Đại học Crieghton (Mỹ) cho biết : những đôi bạn sống chung trước khi thành hôn thường phải chịu đau buồn khôn khổ nhiều hơn bởi cách sống ấy, và cuối cùng dẫn tới tình trạng không ổn định trong đời sống vợ chồng. Điều đáng ngạc nhiên hơn nữa là những người đã chung sống trước hôn nhân như thế lại có khuynh hướng “cãi nhau liên miên” ngay sau ngày cưới.²¹

3.1. Rủi ro cho cá nhân và đau khổ cho gia đình

Phần lớn các cặp sống thử không lường trước (hoặc có lường trước nhưng không thể tránh khỏi) những hậu quả để lại nên sau khi tan vỡ, hậu quả phần lớn thuộc về các bạn nữ. Về sức khỏe, họ có nguy cơ mắc bệnh lây truyền qua đường tình dục như AIDS, giang mai... các viêm nhiễm đường sinh sản, nạo phá thai dẫn đến tai biến như vô sinh, ung thư... Về tâm lý, sau cú sốc họ sẽ trở nên chai sạn, mất niềm tin vào tình yêu và hôn nhân. Nhiều người khác thì trở nên buông thả, vì không còn trinh tiết để giữ gìn nữa nên họ sẵn sàng quan hệ tình dục bừa bãi với nhiều người khác.

Sống thử ảnh hưởng đến chuẩn mực văn hóa, đạo đức của người Việt; sẽ gây hậu quả về sức khỏe, tâm lý, kết quả học tập, đôi khi khá nặng nề, nhất là đối với nữ. Khảo sát ở Đại học Y dược Thái nguyên,²² 100% sinh viên sống thử có quan hệ tình dục, nhưng chỉ có 48% có sử dụng biện pháp tránh thai. Khi có thai 43% chọn giải pháp nạo phá thai, chỉ có 36% sẽ cưới. Thậm chí nhiều trường hợp chàng trai sẽ “bỏ của chạy lấy người”, tìm cách bỏ rơi bạn gái và cái thai. Ngay cả khi có sử dụng các biện pháp an toàn tình dục thì khả năng rủi ro mắc bệnh lây truyền qua đường tình dục, các viêm nhiễm đường sinh sản, mang thai ngoài ý muốn vẫn hiện hữu. Hoặc việc sử dụng thuốc tránh thai khẩn cấp tuy có hiệu quả trước mắt nhưng sẽ để lại nhiều di chứng lâu dài,

²¹ <https://TGPSaiGon.Net>. Vấn đề “Sống thử” của giới trẻ ngày nay. Truy cập ngày 16 / 9/ 2016.

²² https://vi.wikipedia.org/wiki/Sống_thử. Truy cập ngày 16/ 6/ 2016.

khiến niêm mạc tử cung bị teo lại, trứng không làm tổ được, dẫn tới mang thai ngoài dạ con, vô sinh.

Theo Hội kế hoạch hóa gia đình Việt Nam, tỷ lệ nạo phá thai ở Việt Nam đang dẫn đầu khu vực Đông Nam Á và đứng thứ 5 thế giới. Đáng chú ý hơn là vị thành niên, thanh niên chiếm 22% số vụ nạo phá thai và đang có xu hướng tăng. Thống kê của Bệnh viện Phụ sản Trung ương cho thấy, trong hơn 5.000 ca nạo phá thai mỗi năm có tới 30% thai phụ dưới 24 tuổi. Tại Bệnh viện Phụ sản Hà Nội, số phụ nữ dưới 20 tuổi nạo phá thai chiếm khoảng 18%. Vì sống không hôn thú nên khi đối mặt với những cực khổ, nhọc nhằn, mấy anh chồng hờ bỏ đi, để lại người vợ không có giá trị về mặt pháp lý phải cực nhọc vừa làm việc vừa nuôi con nhỏ, còn đứa trẻ sẽ phải lớn lên mà không có cha. Quen nhanh yêu vội, tình cảm không sâu đậm nên sống thử được một thời gian là những mối tình công nhân phần lớn đều tan vỡ.²³

3.2. Di chứng để lại cho xã hội

Một khi “sống thử” tan vỡ, bạn nữ chịu thiệt thòi đã đành, bạn nam cũng không phải không bị ảnh hưởng, mất mát về thời gian, sức khỏe, tiền bạc, mất mát nhiều cơ hội trong cuộc sống... chia đều cho cả hai bên. Nhiều bạn gái gặp bế tắc sau khi “sống thử” đã tự tử. Tỷ lệ nạo phá thai ở Việt Nam gia tăng rất nhanh và hiện là một nước có tỷ lệ nạo phá thai cao nhất thế giới, đóng góp không nhỏ là việc “sống thử” của các bạn trẻ. Họ còn chưa đủ tiềm lực về kinh tế, nhận thức về trách nhiệm và hậu quả còn nông cạn, thường cho rằng hiện đại là phải “sống thử.”²⁴ “Sống thử” nhưng chia tay là thật, theo thống kê từ Bộ tư pháp Mỹ cho thấy trong vòng 15 năm qua, 86% các cuộc “sống thử” đã kết thúc bằng chia tay. Tiếp tục theo dõi 14% tiến đến hôn nhân thì tỷ lệ ly dị của những đôi này lại cao hơn những cặp trước đó đã ra sống riêng. Vì thế, có thể khẳng định “sống thử” không thể là bước đệm cho một cuộc hôn nhân bền vững. Những cặp chung sống gần như vợ chồng đã trải qua kinh nghiệm đau khổ như bị ngược đãi hay phản bội nhau mà hoàn toàn không nhận được sự trợ giúp nào từ gia đình đôi bên. Phụ nữ sống chung với bạn trai hay bị đánh đập vào những lần cãi vã, trong lúc. Những cặp khác, có con chung, không giáo dục nổi con họ vì họ không cảm nhận được ràng buộc thiêng liêng của vợ chồng thực thụ.

III. Đôi bạn hôm nay, đôi bạn ngày mai

1. Tình bạn trong hôn nhân

“Bất ngờ” có lẽ bạn trẻ nào cũng gặp khi bước vào đời sống hôn nhân. Nhưng nó dành cho những đôi bạn hạnh phúc nhất là những đôi bạn nắm bắt được bí quyết xây dựng tình yêu đích thực dựa trên hai yếu tố chính là “tình bạn và sự lãng mạn”. Ông bà ta đã có lý gọi hôn nhân là một sự kết bạn, thay vì lấy nhau người ta bảo hai người

²³ Xc. https://vi.wikipedia.org/wiki/Sống_thử. Truy cập ngày 16/6/2016.

²⁴ <https://TGPSaiGon.Net>. *Vấn đề “Sống thử” của giới trẻ ngày nay*. Truy cập ngày 16/9/2016.

kết bạn với nhau. Quả vậy, tình bạn là điều cần thiết trong nguyên liệu làm nên tình yêu đích thực. Một tình bạn đích thực trong hôn nhân là sự cam kết của hai người với nhau, nhằm thực hiện những ước tính, mục đích và giá trị mà hai người đeo đuổi.²⁵ Tuy nhiên, chúng ta sẽ nhận ra một người nào đó yêu thương và cố gắng mong muốn đem lại hạnh phúc mỗi ngày cho chúng ta. Đây là điều kiện để cho tình bạn hiện hữu. Sự chân thật trong tình bạn, sự thẳng thắn và luôn nghĩ đến quyền lợi cho người bạn trong tình yêu và sự hỗ trợ của hai người và mỗi người đều nhận biết rằng mình được người kia yêu thương chứ không phải là hình thức. Tình bạn trong hôn nhân là một tình yêu thanh cao và thánh thiện, nó là vật liệu cần thiết cho tình yêu vợ chồng đích thực. Tuy nhiên, không có đam mê, lãng mạn hay dục tình thì không có tình yêu đích thực. Tuy nhiên, nếu đam mê và lãng mạn không được hướng dẫn và kiểm soát bởi tình bạn, nó sẽ đóng khung hai người phối ngẫu này như một lời nguyền.

1.1 Hoài bão và thực tế

Lời nói chưa chắc làm cho người khác đau khổ, nhưng cách nói mới làm cho tổn thương.²⁶ Ngược lại những lời phê bình xác thực giúp chúng ta giữ được ánh sáng của tình yêu sống động. Tình yêu nồng thắm trong thời gian đầu sau ngày thành hôn không phải là một bằng chứng của sự vững bền. Giữa những lời mời gọi có tính vững bền trong hôn nhân cả hai cần phải chuẩn bị những giai đoạn trưởng thành hơn trong đời sống chung, sự kết nối giữa hai bạn trong hôn nhân trách nhiệm trong giai đoạn đầu là đi từ cái “tôi” đến cái chúng ta. Giai đoạn kế tiếp là trở thành trụ cột trong gia đình là cha là mẹ của những đứa con là những thành viên mới trong hệ thống gia đình. Trở nên đôi bạn đời hàm nghĩa một tiến trình dài lâu. Trong đó, người ta phải chấp nhận và đảm nhận cách khiêm tốn sự nghèo nàn của nhau chưa hoàn hảo, thường có những giới hạn, có khi bị sa ngã và thoái hoá. Không một ai là hoàn thiện. Mỗi nguy hiểm của việc suy nghĩ về bạn đời của bạn là “làm vì bạn”, điều đó làm cho bạn chới bỏ thực tế, và có thể ngăn cản việc thích nghi với đời sống vợ chồng.²⁷ Sự hoán chuyển vai trò từ người bạn đến người yêu và đi đến nét đẹp là thành người vợ, người chồng trong tiến trình tự nhiên sẽ lắm niềm vui và sự ngỡ ngàng; đây cũng là thời điểm cả hai nhận ra cái chung cần phải thẳng tiến và cùng nhau đáp trả một cách chân tình để xây dựng một gia đình mới. Các bạn cũng cần phải tham gia vào những đam mê riêng của nhau để hiểu nhau, thông cảm để vui hưởng sự sản khoái trong cái riêng của nhau và hạnh phúc trong cái chung của một gia đình.

1.2 Thông giao khám phá sự khác biệt

“Biết mình - để người khác biết mình - biết người”. Những cuộc tranh luận, đơn giản chỉ là những cơ hội, trong đó cái tôi của mỗi người phối ngẫu giáp mặt nhau. Một hôn nhân mà không có những cuộc tranh luận, có thể là một hôn nhân vắng bóng hai

²⁵ Xc Nguyễn Đình Nhon. *Những góc khuất trong tình yêu hôn nhân gia đình*, Nxb Phương Đông, 2006, tr 142.

²⁶ Xc John L. Thomas, *Bước vào đời sống hôn nhân*. Nxb Tôn giáo, 2007, tr 32.

²⁷ Xc. Ibid, tr. 44.

người.²⁸ Việc xây dựng mối tương quan vợ chồng trung thành, yêu thương và mạnh mẽ là một tiến trình từ từ, thận trọng nhưng lại đầy hứng thú, có thể được so sánh như hai con nhím nằm cạnh nhau. Nếu nằm xa qua chúng sẽ lạnh, trái lại gần nhau quá, những cái lông nhọn sẽ đâm vào làm tổn thương nhau. Người ta có thể đón nhận sự khác biệt của nhau bởi vì, cùng với sự khám phá và kinh nghiệm tha nhân hoàn toàn khác biệt với ta, đón nhận khác biệt còn giúp ta khám phá và kinh nghiệm được tha nhân cũng tương đồng cơ bản với ta. Chính nhờ sự dị biệt mà sự tương đồng trở nên ít hiển lộ, bớt tầm thường đi, mặc lấy một độ dày hơn.

Thiên Chúa ban cho mỗi người hai cái tai và chỉ một cái miệng, bởi vì chúng ta cần phải nghe nhiều hơn nói.²⁹ Đôi bạn ngoài sự khác biệt căn bản về giới tính, còn có muôn dị biệt khác: về môi trường xã hội, gia đình, tôn giáo, mà mỗi người đã từng sống trước đó, khác biệt về nhân cách, tâm lý, văn hoá. Văn hoá ở đây không chỉ về nền giáo dục chính thức cho bằng muốn nói tới cái hành trang những ý tưởng mang theo, trong đó có những ý tưởng về cách sống đời đời bạn. Do đó, đón nhận sự khác biệt đòi hỏi một cuộc hành trình dài và nhiều khó khăn, từ chỗ khám phá và chối từ những khác biệt về tính cách dị biệt của người bạn đời kia, dần chuyển qua nhìn nhận, chấp nhận và đón nhận sự khác biệt ấy như một ân ban, thậm chí khát khao người bạn vì nhìn nhận người ấy khác với mình, khác biệt làm cho phong phú, khác biệt thật diệu kỳ, và bởi nhận ra rằng mình giới hạn và những tiềm năng của mình được giải phóng. Sự khác biệt và tương đồng thoạt trông có vẻ đối nghịch nhau, bất đồng thuận. Thế nhưng, càng tập chung chú ý suy nghĩ ta càng thấy chúng có thể tồn tại với nhau. Tha nhân khác biệt tôi sâu xa, nhưng cũng giống tôi cách sâu xa. Ta có thể kinh nghiệm cùng lúc hai thực tại này một cách nào đó, người yêu của tôi vừa khác lại vừa giống tôi.

2. Hôn nhân một giao ước trung thành mãi mãi

Lòng trung thành trong hôn nhân không chỉ giới hạn vào vấn đề sống chung với nhau như là chính mục đích của nó. Tự điển di sản của Mỹ định nghĩa “sức sống là sự phân biệt giữa “sinh động” và “không sinh động”, một năng lực, sức mạnh, hoặc khả năng để lớn lên và phát triển đây là một ý niệm quan trọng trong hôn nhân.³⁰ Một sự trung thành trong tin tưởng và hân hoan cùng với khiết tịnh trong đời sống hôn nhân là điều cần phải có. Vì không có trung thành và tin tưởng những việc ta đảm nhận không phát huy được. Một người mà thiếu trung thành và tin tưởng, xét cho cùng, cũng không có niềm hy vọng vào tương lai. Sự trung thành nơi đôi bạn sẽ phải là trung thành trong tin tưởng và vui tươi, tin tưởng vào tương lai chung, tin vào người bạn mình hoàn toàn và tin vào cả những khả năng có thể phát huy lớn dần đến sự trung thành của bản thân và của người bạn mình.

Khiết tịnh trong bậc hôn nhân cũng là một nhân đức điểm tô đời sống hạnh phúc

²⁸ Ibid, tr. 62.

²⁹ Xc John L. Thomas, *Bước vào đời sống hôn nhân*. Nxb Tôn giáo, 2007, tr 83.

³⁰ Xc. Ibid, tr 36.

của đôi bạn. Khiết tịnh không có nghĩa là từ chối ân ái nhau, nhưng yêu thương và thấu hiểu nhau hơn. Khiết tịnh trong hôn nhân là thi hành nghĩa cử để đón nhận hoa trái của một tình yêu thực sự, trong sự tôn trọng lẫn nhau, biết ơn nhau, chia sẻ với nhau mọi thành công thất bại, mọi vui buồn trong cuộc sống và biết dùng thời gian thích hợp để hai người thuộc về nhau trọn vẹn.³¹

2.1. Trung thành và tự do

Như mọi tiềm năng còn người cần thời gian để chín, sự hiệp thông cũng đòi hỏi thời gian để thực hiện. Thế nhưng với thời gian, sự quan tâm chăm sóc nhau có thể bị suy yếu đi, không còn nhiều khả năng bị bất ngờ bởi những cái mới mẻ và tò mò như xưa, cái thường nhật trở thành đều đặn, máy móc, cũ mòn, vô cảm, sự trung thành của đôi lứa rơi vào trạng thái “mất cảm giác” nặng nề. Đời sống là thế, đối với ai cũng vậy. Nhưng sự trung thành vẫn tiếp tục là câu trả lời khả dĩ nhất.

Trung thành có thể bao gồm một số những thách đố cho người bạn đời. chúng ta có quyền yêu cầu sự nâng đỡ và ủi an từ người chồng hay người vợ.³² Một sự trung thành tự do và đem đến giải thoát. Tin tưởng cũng là bầu khí cho sự trung thành và tự do được nở hoa. Sự trung thành đích thực nhất đối với tình yêu, một tình yêu tự do và chỉ sống trong tự do, chính nó cũng phải tự cũng phải tự do và muốn người bạn mình cũng tự do trong sự chung thủy như vậy. Tự do chính là ván cờ cuối cùng, là yếu tính đích thực của vấn đề hiện sinh. Vì nó có thể tạo nên bầu khí thuận lợi và tương quan khi ta sợ có sự đối kháng giữa tự do và trung thành trong hôn nhân. Sự trung thành tinh tảo và tích cực là một thái độ nội tâm được thể hiện ra qua những hành vi sáng kiến cụ thể. Ai trung thành thì không ngừng để ý chăm sóc đến mình và bạn mình, và đến mối quan hệ. Ai trung thành trong cái thường ngày thì sẵn sàng trung thành ngay cả trong những lúc phải chọn lựa, dù riêng hay chung, trong những biến cố đau thương cũng như trong khủng hoảng.

2.2. Hôn nhân một lý tưởng cao đẹp

“Đàn ông xây nhà, đàn bà xây tổ ấm”. Đó là một hình ảnh gần gũi, dễ thương và nhiều ý nghĩa nhất. Một tình yêu với dự phóng trong hôn nhân là chuyện hệ trọng, liên quan đến hạnh phúc cả đời người. “Kinh nghiệm cho thấy rằng những bạn trẻ nào được chuẩn bị chu đáo cho đời sống hôn nhân và gia đình, cách chung, sẽ thành công hơn các bạn khác. Một hôn nhân đầy sức sống kéo dài suốt cuộc đời là một công trình nghệ thuật vĩ đại. Sự hoà hợp của nó đạt tới lời hứa và vẻ đẹp tuyệt vời.³³ Lòng tin tưởng khâm phục nhau và tình yêu sâu xa tăng trưởng liên tục từng ngày giống như sự di chuyển của một tảng băng nhắm tới biển cả. Ý nghĩa của đại danh từ “chúng ta” hay ý niệm hai thành một bây giờ được hai vợ chồng thật trọn vẹn bằng chính sự kết hợp của họ trong

³¹ Phạm Quốc Văn. *Cuộc sống tròn đầy*. Nxb Tôn giáo, 2009, tr 110.

³² Xc John L. Thomas, *Bước vào đời sống hôn nhân*. Nxb Tôn giáo, 2007, tr 41.

³³ John L. Thomas, *Bước vào đời sống hôn nhân*. Nxb Tôn giáo, 2007, tr 38.

từng ngày từng phút từng giây trong thực tại của một gia đình.

Hôn nhân là một cuộc hành trình đi lên hơn là một điểm đến như bạn nghĩ trong ngày cưới. Một trong những nhận thức quan trọng nhất của đôi bạn là biết rằng, vợ chồng phải “tiếp tục làm việc” trong hôn nhân từ ngày này sang ngày khác, và sự tồn tại của hôn nhân như một môi trường quan sống động tùy thuộc vào việc chăm sóc và nuôi dưỡng hàng ngày của chính hai người. Việc chia sẻ những khó khăn cả hai cảm nhận được trong sự nương tựa tùy thuộc vào nhau mà những người bên ngoài không bao giờ nhìn được sự phong phú trọn vẹn và tròn đầy của nó. Vợ chồng trở nên bất khả phân ly nghĩa là cả hai cùng tăng trưởng với nhau trên một con đường, và ngay cả một ai đó cho họ khả năng xa lìa, họ vẫn chỉ chọn ở lại với nhau. Hôn nhân là một sự bảo đảm an toàn cho cuộc sống lứa đôi, nhưng nó còn có một công trình đòi hỏi nhiều hơn sự cố gắng và nỗ lực bản thân.³⁴ Bởi vì, đó là công trình của một đời người. Tình yêu lứa đôi mang lại cho con người những thoải mái không thể có được trong cuộc sống khác. Một mái ấm gia đình, những giây phút thư giãn không đâu có được sau một ngày làm việc, những tiện nghi mà cuộc sống gia đình mang lại đó là một người vợ hiền, những đứa con thơ. Gia đình là vườn hoa ấm áp sau những áp lực của một xã hội công nghiệp luôn bận rộn bốn ba tấp nập đầy dẫy bon chen, tranh chấp, ích kỷ...

3. Hoa trái của đời sống chung thủy trong hôn nhân

Tình yêu làm cho sinh hoa trái. Tình yêu bao giờ cũng đem lại sự sống. Tình yêu vợ chồng “không kết thúc với đôi bạn... Đôi bạn, trong việc trao hiến mình cho nhau, không chỉ hiến mình mà còn đem lại thực tại con cái, là những phản ánh sống động của tình yêu của đôi bạn, là dấu chỉ thường hằng của sự hợp nhất vợ chồng và là tổng hợp sống động và bất khả phân ly. Đôi bạn học được cách biết sống cho nhau vì nhau một cách sâu sắc và ý nghĩa của bậc sống của người cha người mẹ cùng các hoa trái mà cả hai đã vun xới trong tình yêu.

Hạnh phúc con người nói chung và hạnh phúc hôn nhân gia đình nói riêng tuyệt đối không phải là một món quà tặng được cho không và chỉ giơ tay đón nhận. Mọi hạnh phúc của cuộc sống đòi hỏi khát khe nơi mỗi người chúng ta sự nỗ lực cá nhân trường kỳ và cam co. Vì thế, chỉ những ai không sợ gai nhọn và can đảm dám chui vào bụi gai hồng cuộc đời, thì mới hái được bông hoa hồng hạnh phúc thơm ngát và đẹp tươi. Điều đó muốn khẳng định rằng: để có được cuộc sống hôn nhân hạnh phúc, cả hai đều phải ý thức được những đòi hỏi khó khăn của nó và chính bản thân đôi bạn phải nỗ lực hết mình để thoải mái được những đòi hỏi ấy. Nghiên cứu của đại học Tây Bắc Hoa Kỳ cho thấy rằng: những người yêu nhau mà có tính chuyện “ăn đời ở kiếp” với nhau thì sẽ thoải mái các mối quan hệ nhiều hơn, nếu họ tin có một người sẽ luôn hiện diện bên cạnh động viên nâng đỡ.

---

³⁴ Xc. Nguyễn Đình Nhon. *Những góc khuất trong tình yêu hôn nhân gia đình*, Nxb Phương Đông. 2006, tr 144.

3.1. Kiểm soát tương lai của mỗi cá thể

Hành trình của một người độc thân trong cuộc lữ hành trần thế chắc chắn phải khác hẳn với sứ mệnh của đôi bạn trong đời sống hôn nhân. Trước khi bạn biết yêu mình, biết thế nào là tình bằng hữu, tình yêu lứa đôi, tình yêu lãng mạn... thì bạn đã được sinh ra, được nuôi dưỡng, và cảm nhận tình yêu của gia đình trước hết.³⁵ Một trong những điểm yếu nhất của xã hội ngày hôm nay là muốn chuẩn bị cho chúng ta trở nên những con người có khả năng tranh tài nhưng lại không chỉ cho chúng ta làm sao để trở nên những người độ lượng và khiêm tốn. Chúng ta học biết chiến thắng ngay từ thời niên thiếu, nhưng chúng ta lại quên bài học làm sao để trở thành người thắng trận và thua trận tốt.

Hai nhà nghiên cứu mới đây, Betty Carter và Monica McGoldrich đã nói về việc trưởng thành bản thân và sự kết nối trong hôn nhân như sau.³⁶ Qua từng giai đoạn khởi đầu hôn nhân, với nhiều điều bỡ ngỡ cần điều chỉnh và suy xét, đôi bạn phải chuẩn bị nhiều thứ cần thiết cho đời sống chung và hoạch định tương lai cho một cộng đồng lâu dài và bền vững. Vì hôn nhân là một tương quan sống động và sôi nổi. Nếu nó được xây dựng trên một tình yêu sâu sa và lành mạnh, thì không những bạn sẽ khoan dung với những thay đổi ấy mà còn đón nhận chúng. Đây chính là cánh cửa của tình yêu được mở ra trong tâm thức của hôn nhân, một vườn hoa yên tĩnh ấm áp, sưởi ấm mỗi khi đông về; khi mà xã hội ngày càng gay gắt và oi bức bởi những bon chen, ích kỷ của cuộc sống. Thì hôn nhân và gia đình là nơi giúp cho đôi bạn biết kiểm soát tương lai cho chính mình và cho nhau.

Các bạn không nên xem những nhịp độ thay đổi khác nhau trong cuộc sống lứa đôi là một vấn đề khó khăn. Vì ở đâu có sự tôn trọng lẫn nhau, thì ở đó sẽ giúp cho người kia đạt tới sự tăng trưởng cá nhân tốt hơn. Chính vì thế, cho dù các bạn đã được rèn luyện và giáo dục để sống trong thế giới bon chen này, nhưng các bạn cũng biết rằng khuôn mẫu ấy cần phải được thay đổi để có thể mang lại thành công trong khung cảnh hợp tác cần có hôn nhân, trong đó sự tin tưởng nhau, khám phá chính mình, phận vụ làm cha làm mẹ là đầu tàu của đời sống tình yêu phải là chương trình sống mỗi ngày của đôi bạn. Tình yêu hôn nhân và gia đình vừa tuyệt vời, vừa thú vị và tràn đầy niềm vui, đồng thời cũng không thiếu những thách đố. Vì vậy, Hôn nhân và tương lai mỗi cá thể phải gắn liền với nhau.³⁷

3.2. Nghệ thuật sống cho nhau và vì nhau

Sự phụ thuộc vào nhau, điều đó cho thấy các bạn đã sẵn sàng đón nhận một trách nhiệm nặng nề đang nằm phía trước. Các bạn mất đi một số quyền độc lập và các bạn lại có được những thái độ và lối sống phụ thuộc vào nhau. Bước vào đời sống hôn nhân

³⁵ Phạm Quốc Văn. *Cuộc sống tròn đầy*. Nxb Tôn giáo, 2009, tr 127.

³⁶ Xc. John L. Thomas, *Bước vào đời sống hôn nhân*. Nxb TG, 2007, tr 44.

³⁷ Xc John L. Thomas, *Bước vào đời sống hôn nhân*. Nxb Tôn giáo, 2007, tr 22.

với một sức sống năng lực cá nhân của mỗi người, lúc đó đôi bạn mới phát triển mối quan hệ hỗ trợ một cách trọn vẹn, làm nổi bật những khả năng, và bổ túc một số lãnh vực yếu kém của mỗi bên.³⁸

Bạn sẽ biết chọn lựa cử chỉ yêu thương phù hợp với đôi bạn, với gia đình nhỏ diệu kỳ bằng tất cả nỗ lực để hiểu thấu lòng nhau, bạn sẽ phải biết so dây lòng mình với dây lòng người khác trong mọi hoàn cảnh, biết uyển chuyển linh động làm cho cuộc sống tràn trề đầy ý nghĩa, và qua đó bạn sẽ biết gỡ mình ra khỏi những xung đột, bổ túc cho nhau và làm cho cuộc sống phong phú hơn.³⁹ Trong hôn nhân, mỗi người đều mang theo sức mạnh và sự yếu đuối nào đó, cũng như một tiềm lực lớn lao có thể đưa đến thành công hay thất bại. Hôn nhân được xem như một trường học của tình yêu và sự thân mật, chia sẻ những hy vọng và những ước mơ. Đôi bạn học biết cách nhìn thế giới qua cặp mắt của người khác bằng chính đôi mắt của mình. Thực hiện sự tăng trưởng này trong cảm thông đòi hỏi phải có một tâm thức cởi mở và biết tôn trọng những nhận xét và lối giải thích của người khác. Một chiều kích khác của tình yêu là cảm xúc và tâm lý.⁴⁰ Đôi bạn cùng lớn lên qua việc quan tâm đến nhau và nâng đỡ nhau trong những nhu cầu tâm lý sâu xa nhất, trở nên những người bạn tốt của nhau, biết rõ những sợ hãi và những yếu điểm nhất của nhau. Nghệ thuật sống cho nhau vì nhau đương nhiên cũng bao gồm nghệ thuật cư xử giữa vợ chồng với nhau trong cuộc sống gia đình; bằng sự trải nghiệm của chính đôi bạn. Hai bạn sẽ tổng kết thành nghệ thuật giải quyết lối sống cho chính mình. Khi hai người bạn đời sống với nhau, muốn cuộc sống hôn nhân ngày càng tốt hơn, hạnh phúc hơn hãy tự hỏi mình mỗi khi mình có thời gian nghĩ về gia đình.

Kết Luận

“Yêu là trao ban, suy nghĩ, ước muốn và hành động”.⁴¹ Tình dục là món quà Thiên Chúa dành cho hôn nhân, để ràng buộc và củng cố tình yêu giữa vợ và chồng. “Sống thử” ngoài hôn nhân, dù dưới hình thức nào, cũng là một điều không nên phạm vào mà chúng ta phải tránh xa. Sống thử trước hôn nhân sẽ giết chết lòng yêu thích những điều thiêng liêng cao đẹp trong tâm hồn chúng ta, khiến chúng ta dần dần khô héo và chết đi. Khi đứng trước cám dỗ tình dục, một số bạn trẻ thường nghĩ: sự kết hợp thể xác khiến mình yêu nhau hơn và gắn bó với nhau hơn. Điều này chỉ đúng trong hôn nhân, giữa vợ và chồng.

“Cho đi thì tốt hơn là nhận”. Đây không phải là một hành động dễ thực hiện. Cũng không phải cho tốt hơn nhận, bởi vì trong việc trao ban, chúng ta vượt khỏi giới hạn chính mình, cung cấp cho người khác sự hiểu biết tốt đẹp và phong phú hơn về tâm quan trọng của họ. Chúng ta xây dựng một con người khác, và chẳng có gì tốt đẹp hơn là hành

³⁸ Ibid, tr 195.

³⁹ Phạm Quốc Văn. *Cuộc sống tròn đầy*. Nxb Tôn giáo, 2009, tr 134.

⁴⁰ Xc John L. Thomas, *Bước vào đời sống hôn nhân*. Nxb Tôn giáo, 2007, tr 199.

⁴¹ Xc John L. Thomas, *Bước vào đời sống hôn nhân*. Nxb Tôn giáo, 2007, tr 19.

động này. Nghĩa cử trao ban chính mình không thể hiểu theo văn hoá vật chất của thời đại chúng ta. Vì trao ban còn có một đặc điểm thiêng liêng. Khi các bạn trao ban tình yêu cho nhau trong hôn nhân, là các bạn làm nổi bật ý thức về phẩm cách và giá trị riêng của người mình yêu. Bạn cùng cố sự tốt lành, kín múc chân lý về đẹp nơi người ấy.

Khi bạn yêu một người, là bạn tự đặt mình vào chỗ sâu kín nhất của mọi biến đổi trong con người ấy. Thế giới của bạn thay đổi từ vũ trụ riêng tư thành một vũ trụ biết chia sẻ, trong đó bạn mở rộng chính mình cho tình yêu của một người khác. Khi đôi bạn yêu nhau, một tình yêu trong sáng, tôn trọng, biết lắng nghe, biết chia sẻ, và không còn gì là riêng tư nữa; họ có một tâm tình, một ý muốn và một cách nhìn. Họ tuy hai mà một, từ một tạo ra hai. Thiên Chúa đã tạo nên người phụ nữ đầu tiên từ xương sườn của người đàn ông chứ không lấy ở chỗ khác để người đàn bà bầu bạn với đàn ông, để sống với nhau ngang hàng và phải biết yêu thương nhau. Chính vì thế, tình yêu trong hôn nhân là vô cùng cần thiết, là một chiếc áo vụn năng, che khuất cả xấu xa khuyết điểm và tô đẹp cho đời sống lứa đôi. Tình yêu trong hôn nhân là một năng lực vững bền luôn đi trước hai người, người này hướng đến người kia. Là một cuộc hành trình của con tim kéo dài suốt cả cuộc đời. Để đón nhận hôn nhân gia đình như một thực tại trong suốt, lành mạnh, thánh thiện, chúng ta cần thoát ra khỏi mọi lớp ảo tưởng bao quanh cái vẻ đẹp giả tạo của chủ nghĩa hôn nhân cực đoan. Hôn nhân cũng giống như khu vườn, nếu chúng ta chăm sóc nó, nó sẽ mang đến những bông hoa thơm ngát, còn ngược lại cỏ dại sẽ mọc đầy lấp cả lối đi về.

Tài liệu tham khảo

- [1] Nguyễn Đình Nhơn (2006). Những góc khuất trong tình yêu hôn nhân gia đình, Nxb Phương Đông, tr 112.
- [2] Nguyễn Tiên – Quốc Tuấn (1998). Nguyên lý và thực hành luật hôn nhân và gia đình Việt Nam. Nxb Thống kê, tr 14.
- [3] Nguyễn Hữu Thy (2012). Những suy tư đúng đắn về hôn nhân và gia đình Công giáo. Nxb TTMVCGVN, Giáo phận Trier, CHLB Đức, tr 12.
- [4] Equipes Notre Dame (2008). Tình yêu hôn nhân. Chuyên ngữ, Im Nguyễn Anh Tuấn. Nxb Phương Đông, tr 144.
- [5] Nguyễn Hữu Thy (2012). Những suy tư đúng đắn về hôn nhân và gia đình Công giáo. Nxb TTMVCGVN, Giáo phận Trier, CHLB Đức, tr 80.
- [6] Phan Đăng Thanh & Trương Thị Hoa (2012). Các chế độ hôn nhân và gia đình Việt Nam xưa và nay. Nxb Tổng hợp TPHCM, tr 20.
- [10] Nguyễn Hữu Thy (2012). Những suy tư đúng đắn về hôn nhân và gia đình Công giáo. Nxb TTMVCGVN, Giáo phận Trier, CHLB Đức, tr 165.
- [12] Trung tâm thần học Sedes sapientiae, Quê hương tôi có truyện trầu cau, 2013, tr 32.

- [16] Nguyễn Đình Nhơn (2006). Những góc khuất trong tình yêu hôn nhân gia đình, Nxb Phương Đông, tr 214.
- [18] Equipes Notre, - Dame (2008). Tình yêu hôn nhân. Chuyển ngữ, Im Nguyễn Anh Tuấn. Nxb Phương Đông, tr 47.
- [19] John L. Thomas (2007). Bước vào đời sống hôn nhân. Nxb Tôn giáo, tr 100.
- [20] Nguyễn Đình Nhơn (2006). Những góc khuất trong tình yêu hôn nhân gia đình, Nxb Phương Đông, tr 202.
- [26] Nguyễn Đình Nhơn (2006). Những góc khuất trong tình yêu hôn nhân gia đình, Nxb Phương Đông, tr 142.
- [27] John L. Thomas (2007). Bước vào đời sống hôn nhân. Nxb Tôn giáo, tr 32.
- [30] John L. Thomas (2007), Bước vào đời sống hôn nhân. Nxb Tôn giáo, tr 83.
- [32] Phạm Quốc Văn (2009). Cuộc sống tròn đầy. Nxb Tôn giáo, tr 110.
- [33] John L. Thomas (2007), Bước vào đời sống hôn nhân. Nxb Tôn giáo, tr 41.
- [34] John L. Thomas (2007), Bước vào đời sống hôn nhân. Nxb Tôn giáo, tr 38.
- [35] Nguyễn Đình Nhơn (2006). Những góc khuất trong tình yêu hôn nhân gia đình, Nxb Phương Đông, tr 144.
- [36] Phạm Quốc Văn (2009). Cuộc sống tròn đầy. Nxb Tôn giáo, tr 127.
- [37] John L. Thomas (2007), Bước vào đời sống hôn nhân. Nxb TG, tr 44.
- [38] John L. Thomas (2007), Bước vào đời sống hôn nhân. Nxb Tôn giáo, tr 22.
- [39] Phạm Quốc Văn. *Cuộc sống tròn đầy*. Nxb Tôn giáo, 2009, tr 134.
- [40] Phạm Quốc Văn (2009). Cuộc sống tròn đầy. Nxb Tôn giáo, tr 134.
- [41] John L. Thomas (2007), Bước vào đời sống hôn nhân. Nxb Tôn giáo, tr 199.

Biodata

Giuse Phạm Công Hiến hiện là tu sĩ Tu Đoàn Thừa Sai Thánh Mẫu, Việt Nam. Linh mục Giuse Phạm Công Hiến cũng là sinh viên của Học Viện Liên Dòng – Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Vietnam.

Joseph Pham Cong Hien is currently a brother at Societas Missionaria Matris Redemptoris, S.M.M.R. Pham Cong Hien was a student at the Paul Nguyen Van Binh Inter - Religions Congregations Theological Institute, Ho Chi Minh City, Vietnam.

Tình yêu và lòng chung thủy trong hôn nhân Công giáo

Love and fidelity in a Catholic marriage

Jos. Hồ Sỹ Thảo^{1*}, O.P.

¹ Dòng Đa Minh Vietnam

¹ Học Viện Liên Dòng – Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Vietnam

* Email của tác giả liên hệ: baochiase@gmail.com

 <https://doi.org/10.54855/csl.22236>

Received: 14/05/2022

Revision: 06/07/2022

Accepted: 06/07/2022

Online: 07/07/2022

Tóm lược

Con người không ngừng tìm kiếm hạnh phúc và lời giải đáp về một tình yêu trọn vẹn, sung mãn; và con người chỉ thực sự tìm thấy niềm vui và hạnh phúc khi trao tặng và đón nhận tình yêu cách tự do trong tôn trọng, cũng như dành điều thiện hảo cho người mình yêu. Con người không ngừng tìm kiếm hạnh phúc và lời giải đáp về một tình yêu trọn vẹn, sung mãn, và con người chỉ thực sự tìm thấy niềm vui và hạnh phúc khi trao tặng và đón nhận tình yêu cách tự do trong tôn trọng, cũng như dành điều thiện hảo cho người mình yêu. Ngược lại, khi con người muốn thần hoá mình, muốn thống trị kẻ khác bởi “nữ thần tình ái”, thì họ đang tự huỷ diệt chính mình. Sự huỷ diệt ấy không phải do tính dục, nhưng do chính con người tự chuốc lấy, tự bước vào cõi chết.

Từ khoá: Tình yêu, chung thủy, hôn nhân Công giáo.

Abstract

People only discover true satisfaction and happiness when they freely offer and receive love with mutual respect, as well as when they do good for their beloved. Man is perpetually in pursuit of pleasure and the solution to a complete, satisfying love, but he can only discover true joy and satisfaction when he freely offers and accepts love with respect, and when he does good things for those he loves. In contrast, when individuals want to deify themselves and seek to rule others through "the goddess of love," they are killing themselves. This damage is not caused by sex, but by the death of man.

Keywords: Love, fidelity, Catholic marriage

Dẫn nhập

Khi xem bộ phim kiếm hiệp “Thần Điêu Đại Hiệp”, có lẽ ai cũng biết mấy câu thơ Lý Mạc Sầu thường ngâm nga:

Hỏi thế gian tình là vật gì?

Tình khiến sinh tử tương hùa.

*Trời Nam đất Bắc song phi nhận
 Cổ thụ mấy mùa hàn sương.
 Hoan lạc thú, biệt ly sầu
 Nỗi khổ chứa đầy tình tương tư.*

Sau một trận tử chiến, những câu thơ ấy lại âm vang náo nùng giữa núi rừng trùng điệp. Trong nỗi đau tột cùng và tuyệt vọng của một tình yêu tan vỡ, những vần thơ ấy nghe như vừa ai oán, vừa chua xót. Qua Lý Mạc Sầu, tác giả Kim Dung đã gửi thông điệp xót xa về bi kịch của tình yêu và hôn nhân tan vỡ cho người đời.

Tình yêu và lòng chung thủy

Xưa nay người ta thường hỏi tình là gì? Không ai hỏi tình là vật gì. Chữ “vật” khiến ta liên tưởng đến một món nợ phải trả, một thực thể hiện hữu giữa tâm trí, một biểu tượng quyền lực chi phối, quyết định vận mạng đôi lứa; và có lẽ nó còn là một linh vật kiểu như *linga* hay *yonis* trong văn hóa Chăm. Đây là câu hỏi mà người đời thuộc mọi tầng lớp, đặc biệt là các bạn trẻ đang bước vào ngưỡng cửa tình yêu muốn có ngay lời giải đáp từ cuộc sống. Một nhà văn viết rằng, tình yêu là cái bóng của mình, khi ta đuổi theo thì nó chạy nhưng khi ta bỏ chạy thì nó đuổi theo... Tình yêu là con quái vật kỳ lạ: khi ta bỏ đói thì nó sống, khi cho nó ăn no thì nó chết. Vì tình yêu chứa đầy nghịch lý như thế, nên tác giả bộ phim trên đã không ngừng khơi dậy cho người đời vấn nạn: “*Hỏi thế gian Tình là vật gì?*”

Vì không ai nắm chắc khái niệm trọn vẹn về tình yêu, nên nó có thể là: một ánh mắt trong xanh, một nụ cười duyên dáng, một cơn mưa hay ánh nắng chiều, một giọt sương trên lá hay một giai điệu du dương. Ca dao có câu:

*Một thương tóc bỏ đuôi gà,
 Hai thương ăn nói mặn mà có duyên.
 Ba thương má lúm đồng tiền,
 Bốn thương răng nhánh hạt huyền kém thua.*

Tình yêu vừa yếu đuối vừa mạnh mẽ, vừa khơi nguồn sức sống vừa gieo rắc cái chết. Tình yêu đem lại hạnh phúc nhưng cũng nhấn chìm con người trong khổ đau. Tình yêu tạo ra văn học nghệ thuật nhưng cũng gieo rắc chiến tranh. Thánh Augustinô đã có một kinh nghiệm thực tế và sâu sắc về vấn đề này, ngài nói: “*Amor meus, pondus meum-tình yêu của tôi là sức nặng của tôi*”.¹ Điều này có nghĩa rằng, khi yêu, người ta nảy sinh một sự hướng chiều, một sức nặng làm cho kẻ đang yêu bị lôi kéo về phía người được yêu. Qua đó khai diễn sự kết hiệp giữa người đang yêu và người được yêu, đó là sự kết hiệp theo cảm xúc của cả hai dưới dạng thức của sự hướng chiều, của trọng lực. Như vậy, ta có thể nói rằng, không có cái gì đa dạng bằng tình yêu.

¹ P. Emonet. OP, *Triết học về con người*, (Lâm Văn Sỹ chuyển ngữ, TTHV Đa Minh 2014), tr 118.

Tình yêu ngày xưa là một cái gì chậm chậm như giọt nước, bông bênh như áng mây bay, nên nó lắng đọng, bền vững và đậm chất huyền thoại. Tình yêu bây giờ là tốc độ, nên nó mong manh như sương khói, ngắn ngủi như chiếc lá khô, chóng tan như bọt bèo, khiến một số gia đình trẻ chưa kịp cảm nhận được cái êm đềm, cái ngọt ngào cay đắng... thì đã nói lời chia tay. Đó là một thảm trạng chung về sự bất trung, phản bội, ngoại tình, ly dị trong đời sống Hôn nhân đang gia tăng nhanh nơi các gia đình, ngay cả trong các gia đình Công giáo. Người ta tìm mọi lý do để biện minh, hay phản đối Giáo hội khắt khe về luật Hôn nhân, và tìm cách chống phá Hôn nhân “duy nhất, bất khả phân ly” mà luật Thiên Chúa thiết định. Hôn nhân của các gia đình Công giáo chưa bao giờ trở nên thách thức lớn như hôm nay.

Vấn đề bất thủy chung và ly dị của người sống đời Hôn nhân hôm nay cũng không khác gì người Do Thái ngày xưa. Tin Mừng Maccô (Xc. Mc 10,1-12) thuật lại chuyện có mấy người Pharisêu đặt vấn nạn với Đức Giêsu về việc chồng ly dị vợ: *“Thưa Thầy, chồng có được phép rẫy vợ không? Họ hỏi thế là để thử Người. Người đáp: Thế ông Môsê đã truyền dạy các ông điều gì? Họ trả lời: Ông Môsê đã cho phép viết giấy ly dị mà rẫy vợ”* (Mc 10, 2-4). Đức Giêsu trả lời bằng cách đưa họ trở về với luật hôn nhân nguyên thủy mà ông Môsê đã truyền dạy như trong sách Đệ Nhị Luật (Xc. Đnl 24,1), Đức Giêsu trích đoạn sách Sáng Thế (St 2, 24), để truy nguyên nguồn gốc về đặc tính và giá trị vĩnh viễn của luật hôn nhân: *“Lúc khởi đầu công trình tạo dựng, Thiên Chúa đã làm nên con người có nam có nữ; vì thế, người đàn ông sẽ lìa cha mẹ mà gắn bó với vợ mình, và cả hai sẽ thành một xương một thịt. Như vậy, họ không còn là hai, nhưng chỉ là một xương một thịt”*. Người khẳng định luật này đã có từ thuở ban đầu, và nằm trong ý định nguyên thủy của Thiên Chúa. Việc ông Môsê cho phép ly dị, chỉ là một nhượng bộ tạm thời, do cha ông họ “lòng chai dạ đá”. Như vậy, giải pháp của ông Môsê hoàn toàn không phải là lệnh truyền của Thiên Chúa. Bởi vì Thiên Chúa đã dựng nên người nam và người nữ, để cả hai trở nên một xương một thịt, nghĩa là cả hai phải bổ túc lẫn cho nhau. Sợi giây hôn nhân này còn bền chặt hơn cả sợi giây máu huyết. *Bởi đó người nam sẽ lìa bỏ cha mẹ để kết hiệp với vợ mình. Và Đức Giêsu đã kết luận: “Sự gì Thiên Chúa đã kết hợp, thì loài người không được phân ly.”*

Lời xác quyết của Chúa Giêsu thì vững vàng chắc chắn. Chính vì thế mà Giáo hội luôn bênh vực cho tính bất khả phân ly của Hôn nhân. Do vậy, Hôn nhân lý tưởng và trọn vẹn là tình yêu chung thủy trọn đời, không chia sẻ cho bất kỳ một ai khác, càng yêu thương nhau chân tình, người ta càng thấy mình thiếu sót, cần phải bổ túc cho nhau mãi, đây cũng là cái chính yếu góp phần làm cho đời sống gia đình trở nên hạnh phúc. Hơn nữa, sống đời Hôn nhân là một đáp trả tự do ưng thuận, chín chắn và trách nhiệm, vì tình yêu này diễn tả tình yêu của Thiên Chúa với con người, là hình ảnh tuyệt mỹ giữa sự kết hiệp mật thiết giữa Đức Kitô và Hội Thánh. Đó chính là lý do tại sao Thiên Chúa đã không cho phép vợ chồng ly dị. Chúng ta hãy thử suy tính xem, nếu như vợ chồng được tự do ly dị thì những hậu quả nào sẽ xảy ra?

Trước hết, phần thiệt thòi sẽ về phía người phụ nữ. Người phụ nữ sẽ bị coi nhẹ như mớ tôm mớ tép, bị coi là thứ đồ chơi mua bán để thỏa mãn dục vọng, và phải chịu bao bi kịch đau thương.

Trăm năm, trăm tuổi trăm chồng

Bởi duyên lận đận, má hồng tàn phai. (Ca Dao)

Trở lại câu chuyện ban đầu. Lý Mạc Sầu trước khi trở thành nữ sát thủ là một cô gái xinh đẹp, tính cách hơi ngang bướng. Cô ta yêu Lục Chiếu Nguyên sâu nặng, một chàng trai khôi ngô tuấn tú, cả hai thề hứa sống chết có nhau, bên nhau trọn đời. Thế nhưng khi biết được những tính xấu của cô, người tình tìm cách xa tránh, rồi chạy theo bóng hồng mới, cô đau khổ tột cùng, cô hận người tình đến tận cốt tủy: “*Hận người thuở trước ta thương, hận đời hận kiếp tìm nương bóng thù.*”

Cuộc đời cô chuyển sang một trang sử mới, rùng rợn và kinh khiếp. Một con người xinh đẹp biến thành một mụ đàn bà với khuôn mặt đầy sát khí, ác độc và tàn bạo. Từ hận tình dẫn đến trả thù đời, Lý Mạc Sầu học võ, trở thành một sát thủ khét tiếng, võ công cái thế, khiến các cao thủ võ lâm đều phải kinh hồn bạt vía. Để trả thù tình, bà bắt đầu đi chém giết, đi đến đâu, gặp bất cứ ai máu chảy đầu rơi ở đó. Càng hận tình, bà càng chém giết, càng chém giết, bà càng thấy đau khổ, cô đơn và bế tắc. Trong lúc đau khổ lên đến tột đỉnh, Lý Mạc Sầu nhảy vào lửa kết liễu đời mình, mang theo nỗi uất hận và tuyệt vọng. Lời giải đáp tình yêu là gì vẫn còn bỏ ngõ. Quả là một bi kịch đau thương về tình yêu cho một kiếp người.

Về phía người chồng thì ra sao? Người chồng hoặc sẽ chung thủy dù phải chịu đựng, hoặc sẽ như con bướm đậu rồi lại bay, thích tự do theo kiểu riêng mình, vô trách nhiệm với bổn phận của một người chồng, người cha.

Rồi con cái của những cặp đôi này sẽ ra sao? Nghiên cứu về thực trạng ly hôn ở Việt Nam, tiến sĩ Nguyễn Minh Hòa (Giảng viên Trường Đại học Xã hội và Nhân văn, Tp. Hồ Chí Minh) cho biết, tại Thành phố Hồ Chí Minh, có 30% trẻ em “bụi đời” do hoàn cảnh cha mẹ bỏ nhau. Với thực trạng này, đa phần chúng sẽ bất hạnh, thiếu tình thương, không được chăm sóc và giáo dục tử tế. Hệ lụy khác, xã hội phải gánh chịu nhiều thảm họa của nạn phạm pháp, tệ nạn xã hội ngày càng tăng, luân lý đạo đức xuống cấp. Vết gầy tâm lý sâu thẳm không ai băng bó cho chúng được. Và chúng tự băng bó vết thương bằng hận thù cha mẹ chúng hay người khác.

Tóm lại, gia đình là nền tảng kiên vững của xã hội, nền tảng này tồn tại được là do tính cách bất khả phân ly của Hôn nhân. Một khi gia đình chia ly, nó sẽ kéo theo nhiều hậu quả tai hại cho xã hội. Một cuộc tình tan vỡ, chắc hẳn sẽ gây đau khổ cho cả hai. Nơi những quốc gia mà chế độ đa thê còn tồn tại, thì người phụ nữ phải chăng chỉ là một thứ đồ chơi không hơn không kém. Với đặc tính duy nhất và bất khả phân ly, Giáo hội đã bảo vệ đời sống Hôn nhân gia đình, và lớn tiếng bênh vực quyền lợi của người phụ nữ.

Mặt khác, vì lợi ích của con cái mà Hôn nhân đời phải được bền vững. Trẻ nhỏ như một mầm non, cần phải được che chở bởi sức mạnh của người cha và tình thương yêu của

người mẹ. Gia đình là mái trường đầu tiên dạy cho trẻ thơ những bài học làm người, trong đó cha mẹ chính là những bậc thầy, những người hướng dẫn không thể thay thế.

Chứng từ về đời sống Hôn nhân chung thủy là loại chứng từ cần thiết cho thời đại chúng ta, nó là dấu chỉ của tình yêu vô hạn mà Thiên Chúa dành cho con người. Chứng từ ấy nói cho người đời biết rằng, trong những con đường hưởng thụ mang màu khoái cảm của xác thịt đang làm cho cuộc sống con người biến chất, cạn dần về ý nghĩa, còn có một con đường khác dẫn đến hạnh phúc bền vững và bảo đảm, là tình yêu duy nhất và bất khả phân ly.

Mặt trái của tính dục trong tương quan tình yêu

Thế giới hôm nay có khuynh hướng hưởng thụ. Lạc thú là món ăn trần thế mà nhiều người ham muốn. Thậm chí có người muốn coi nền văn hóa đương đại là một nền văn hóa hưởng lạc. Hiện nay, nhiều người trên thế giới muốn bỏ hết mọi ràng buộc luân lý về Hôn nhân, để chiều theo bản năng tính dục, và tôn sùng bản năng ấy. Khuynh hướng tự do luyến ái làm đổ vỡ biết bao nhiêu gia đình, làm hại biết bao nhiêu con người về mọi phương diện, thể lý, tâm lý và tinh thần.

Thật vậy, con người sa ngã đã tuyệt đối hoá khoái lạc mà tính dục mang lại, con người tìm kiếm nó chỉ vì nó. Khoái lạc đã đem lại cho con người một trạng thái say đắm ngây ngất. Lý trí con người bị đè bẹp bởi một thứ “điên đại thần bí”, nó lôi kéo con người ra khỏi cuộc sống hạn hẹp phạm nhân, và cho con người tận hưởng một niềm hạnh phúc thần tiên cao độ. Trong trạng thái bị chinh phục bởi sức mạnh của khoái lạc, con người xem tất cả mọi quyền lực trên trời dưới đất đều là thứ yếu, vì “tình yêu chinh phục mọi thứ”. Bị khuất phục bởi sự “điên đại thần bí” của khoái lạc, con người đã tôn thờ nó như một vị thần.

Chính vì tôn thờ thần “khoái lạc” mà nhân vị của kẻ khác phái đã bị chối từ, bị hạ giá, bị đối xử như phương tiện phục vụ thần “khoái lạc”. Kinh Thánh Cựu Ước đã mạnh mẽ lên án và tuyên chiến với thần “khoái lạc”, sản phẩm do con người làm nên. Thực vậy, các cô gái điếm phục vụ trong các điểm thờ được dùng như một phương tiện để khơi dậy “con điên thần bí”.² Như vậy, thật quá rõ, con người sa ngã đã muốn thống trị kẻ khác phái bằng sức mạnh của khoái lạc tính dục để chứng tỏ thế thượng phong của mình: “*Người sẽ thèm muốn chồng người, và nó sẽ thống trị người*” (St 3,16). Con người đã muốn thần hoá chính mình bằng sức mạnh của khoái lạc tính dục. Khi tìm kiếm thỏa mãn khoái lạc tính dục, con người tôn thờ chính mình.

Ngày hôm nay, chẳng thiếu những con người đang tôn thờ khoái lạc tính dục. Họ đã và đang làm băng hoại những giá trị của tính dục và niềm hoan lạc chân chính mà tính dục mang lại cho con người. Tính dục thời hiện đại đã bị giản lược. Nó chỉ còn là một hành vi thuần túy sinh lý như đói ăn, khát uống, thèm thì hưởng, chẳng còn chút liên hệ gì đến những điều sâu thẳm nhất của một nhân vị. Tương quan tính dục không còn là điều linh thiêng được dành riêng cho đôi bạn nam nữ đã cam kết hiến thân cho nhau bằng một tình

² Đức Bênêdictô XVI, Thông điệp *Thiên Chúa là Tình yêu*, số 04.

yêu duy nhất và chung thủy. Tính dục chỉ còn làm cho con người được tận hưởng niềm ngây ngất khoái lạc; là một loại hình giải trí cao cấp, giảm “stress” hiệu nghiệm. Vì vậy, tính dục thời hiện đại đã bị thương mại hoá, trở thành một thứ hàng hoá, hay hơn thế nữa, chính con người trở thành một thứ hàng hoá, được bày bán công khai và đa dạng trên sách báo, quảng cáo, phim ảnh, thế giới internet.

Trước hiện trạng thương mại hoá tính dục, Giáo hội nhắc nhở rằng: “*mại dâm là một đại họa cho xã hội.*”³ Đức Thánh Cha Bênêdictô XVI nhận định rằng: “*Thứ tình ái mất lý trí và bừa bãi là một sự sa ngã, một bước thụt lùi của con người.*”⁴ Với trọng trách bảo vệ phẩm giá con người và phục vụ ơn cứu độ cho toàn thể nhân loại, Giáo hội Công giáo lên tiếng kêu gọi các nhà chức trách của các quốc gia phải có hành động can thiệp. Hãy trả lại vẻ đẹp và giá trị cao quý của tính dục, bởi lẽ, “*Tính dục chỉ thực sự xứng đáng với con người, khi nó là thành phần không thể thiếu của tình yêu giữa người nam và người nữ đã cam kết hiến thân cho nhau trọn vẹn suốt đời.*”⁵ Khi tính dục được nhìn nhận một cách thực sự nhân linh như thế, thì tính dục là lời mời gọi đôi bạn sống đời Hôn nhân mở ra và hướng về nhau. Nó khích lệ đôi bạn hiệp thông và hiến thân cho nhau cách trọn vẹn. Trong tương giao yêu thương sâu đậm ấy, đôi bạn nhận ra sự thật về chính mình và về nhau. Nhờ đó, họ làm cho nhau thêm phong phú trong hoan lạc và biết ơn.

Tạm kết

Con người không ngừng tìm kiếm hạnh phúc và lời giải đáp về một tình yêu trọn vẹn, sung mãn, và con người chỉ thực sự tìm thấy niềm vui và hạnh phúc khi trao tặng và đón nhận tình yêu cách tự do trong tôn trọng, cũng như dành điều thiện hảo cho người mình yêu. Ngược lại, khi con người muốn thần hoá mình, muốn thống trị kẻ khác bởi “*nữ thần tình ái*”, thì họ đang tự huỷ diệt chính mình. Sự huỷ diệt ấy không phải do tính dục, nhưng do chính con người tự chuốc lấy, tự bước vào cõi chết.

Một thực tế, tình yêu đôi lứa dẫn con người tới “*hoan lạc thú*”, nhưng cũng đem đến “*biệt ly sầu*”, tương phản cùng cực, nhưng cũng dung hợp cùng cực. Riêng tình yêu, Hôn nhân Công giáo thì bắt nguồn từ Thiên Chúa, được Thiên Chúa thiết lập và chúc phúc. Do vậy, khi sống đời Hôn nhân duy nhất và vĩnh viễn, vợ chồng sẽ dễ loại bỏ những đam mê quyến rũ trong sự chiếm đoạt, hưởng thụ,; nhờ đó, họ mới cảm nhận được sự ngọt ngào và hạnh phúc diệu kì mà tình yêu mang lại. Hạnh phúc đó là chứng từ để cho người đời nhìn vào thấy được câu trả lời mà họ đang đi tìm, là lời giải đáp thỏa đáng cho những người đang đau khổ, thất vọng trong tình yêu đôi lứa trước vấn nạn muôn thuở: “*hỏi thế gian tình là vật gì?*”.

³ Giáo lý Hội Thánh Công giáo, số 2355.

⁴ Đức Bênêdictô XVI, Thông điệp *Thiên Chúa là Tình yêu*, số 04.

⁵ Giáo lý Hội Thánh Công giáo, số 2361.

Tài liệu tham khảo

- [1] P. Emonet. OP, *Triết học về con người*, (Lâm Văn Sỹ chuyển ngữ, TTHV Đa Minh 2014), tr 118.
- [2] Đức Bênêdictô XVI (2009). Thông điệp *Thiên Chúa là Tình yêu*, số 04. Trích nguồn từ <https://www.tgpsaigon.net/bai-viet/thong-diep-thien-chua-la-tinh-yeu-phan-1-60686>
- [3] *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, số 2355. Trích nguồn từ <https://augustino.net/giao-ly-cong-giao/muc-6-dieu-ran-thu-sau-2331-2400/>
- [4] Đức Bênêdictô XVI, Thông điệp *Thiên Chúa là Tình yêu*, số 04.
- [5] *Giáo lý Hội Thánh Công giáo*, số 2361. Trích nguồn từ <https://giaolyductin.net/sach-giao-ly-cua-hoi-thanh-cong-giao-muc-luc-tong-quat.html>

Biodata

Giuse Hồ Sỹ Thảo hiện là tu sĩ Dòng Đa Minh Việt Nam. Hồ Sỹ Thảo là học viên Học Viện Liên Dòng Phaolô Nguyễn Văn Bình tại Tp. HCM, Việt Nam.

Joseph Ho Sy Thao is currently a Vietnamese Dominican. Ho Sy Thao is a student of the Paul Nguyen Van Binh Inter - Religions Congregations Theological Institute, Ho Chi Minh City, Vietnam.

Để người trẻ bước vào hôn nhân Công giáo cách trọn vẹn hạnh phúc For young people to enter Catholic marriage with complete happiness

Têrêsa Ngọc Lễ^{1*}, Dòng nữ Đa Minh Thánh Tâm

¹ Dòng Đa Minh Thánh Tâm, Vietnam

¹ Học Viện Liên Dòng – Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Vietnam

* Email của tác giả liên hệ: baochiase@gmail.com

 <https://doi.org/10.54855/csl.22237>

Received: 14/05/2022

Revision: 06/07/2022

Accepted: 06/07/2022

Online: 07/07/2022

Tóm lược

Trong thời đại chúng ta đang sống, để bước vào đời sống hôn nhân, đòi buộc họ phải có sự can đảm phi thường. Và có rất nhiều người có được sức mạnh và niềm vui để thực hiện bước quan trọng mà họ cảm thấy nên bước tiếp đến cho chính họ vì tình yêu và sự thân mật, gần gũi cách cụ thể của Giáo hội.¹

Từ khoá: Hôn nhân, niềm vui, khủng hoảng, độc thân

Abstract

In the current day, joining marriage demands exceptional bravery. And because of the Church's concrete love and closeness, so many individuals have the courage and delight to take the vital step they believe they must take for themselves.

Keywords: Marriage, happiness, crisis, single

Dẫn nhập

Trong Tông huấn “Niềm vui Tình yêu”, Đức Thánh Cha Phanxicô đã đề cập đến thực trạng đáng buồn về hôn nhân hiện nay trên toàn thế giới như sau: “*Thực tế tại nhiều nước, nơi mà con số các cặp kết hôn đang giảm, thì ngày càng có nhiều người chọn sống độc thân, hay chung chạ như vợ chồng mà không sống chung một nhà.*”²

Thực trạng đáng buồn này cho thấy có một sự khủng hoảng về hôn nhân gia đình, khiến nhiều người trẻ đã không còn những cảm xúc háo hức để tiến đến hôn nhân nữa. Nhiều người bày tỏ quan điểm về sự lựa chọn lối sống độc thân như là một phương cách

¹ “Pope Francis makes a strong call for better marriage prep”.

Nguồn <http://www.patheos.com/blogs/catholicnews/2017/01/pope-francis-makes-a-strong-call-for-better-marriage-prep/>

² Đức Thánh Cha Phanxicô, *Tông huấn Niềm vui của Tình yêu*, số 33.

hay nhất để không “bị gông cùm” vào những trói buộc hôn nhân, thoát khỏi cảnh khổ, có thể vẫn có đời sống tình dục nhưng lại không ràng buộc với ai cả về hôn nhân. Và tình trạng hôn nhân đổ vỡ, li dị ngày càng trở nên quen thuộc, bình thường với nhiều người, chẳng phải là điều gì ghê gớm cả!? Những gì mà thực tại xã hội đang hiển hiện đã khiến bao người trẻ không còn sự háo hức để bước vào đời sống hôn nhân.

Những cảm xúc, suy tư có vẻ xám xịt đó chính là hệ lụy của một xã hội có quá nhiều những cuộc hôn nhân đổ vỡ, những gam màu xám của tình yêu đang chần lỏi, của những “cổ vấn tối om” không có thiện chí cứu vãn hôn nhân của người mình cố vấn. Những khủng hoảng đó cũng là sản phẩm của chủ nghĩa tự do cá nhân hay những nền văn hóa tạm thời:

Người ta tưởng rằng, tình yêu cũng giống như các mạng xã hội, có thể kết nối hay ngưng kết nối tùy theo sở thích của người tiêu dùng và cũng có thể nhanh chóng ‘bị chặn’... Người ta chuyển đổi cách sống các quan hệ tình cảm giữa con người thành thái độ sống như khi ứng xử với các đồ vật và môi trường, đó là xem mọi sự đều có thể vứt bỏ, mỗi người dùng xong rồi bỏ, mua và hủy, khai thác và vắt kiệt. Rồi thì chia tay!³

Và rồi một “nền văn hóa” ích kỷ của con người đã *“khuyến khích người trẻ không lập gia đình, bởi vì họ thiếu những triển vọng cho tương lai. Nhưng cũng chính nền văn hóa đó đang cung cấp cho những người khác quá nhiều sự chọn lựa đến nỗi họ cũng ngần ngại tạo lập gia đình.”*⁴ Chính những điều này làm suy giảm sự háo hức của các bạn trẻ đang dự định bước vào hôn nhân. Có nhiều đôi bạn trẻ, khi sắp sửa đến thời gian cưới, đến phút cuối lại muốn dừng, không muốn bước vào đời sống hôn nhân vì cảm thấy bất an và sợ rằng, cuộc hôn nhân của mình cũng sẽ bị rơi vào những tình huống xấu như những gì họ thấy nơi cuộc sống nơi một số người đang sống đời hôn nhân.

Những khó khăn đó có thể được xem là một sự khủng hoảng của giai đoạn tiền hôn nhân, của sự thiếu chuẩn bị về hôn nhân mà những người đã, đang và sẽ sống đời hôn nhân được đón nhận. Sự khủng hoảng này ở một góc độ nào đó, được xem là một kết quả của thiếu vắng những chương trình đồng hành với những bạn trẻ đang chuẩn bị bước vào đời sống hôn nhân. Những hiện trạng này thực sự là một thách thức cho xã hội và Giáo hội. Đức Thánh Cha Phanxicô nhắc nhở làm sao để chúng ta có thể *“chạm tới nơi thâm sâu nhất của trái tim những người trẻ, nơi họ là những người vốn có khả năng nhất sống để quảng đại, dẫn thân, yêu thương và thậm chí sống anh hùng, nhằm mời gọi họ đón nhận những thách thức đó của đời sống hôn nhân với nhiệt tâm và can đảm.”*⁵

Những chương trình đồng hành, hay những khóa học trau dồi kiến thức về hôn nhân (thần học, giáo lý, xã hội, kỹ năng...) là hành trang rất hữu ích với các bạn trẻ, giúp họ

---

³ Đức Thánh Cha Phanxicô, *Tông huấn Niềm vui của Tình yêu*, số 39.

⁴ *Ibid.*, số 40.

⁵ Đức Thánh Cha Phanxicô, *Tông huấn Niềm vui của Tình yêu*, số 40.

chuẩn bị bước vào đời sống hôn nhân với cái nhìn trưởng thành, làm cho tình yêu của họ có cả những gam sắc màu khác nhau, mà không chỉ là màu hồng thiếu thực tế.

Tại nhiều nước phát triển, những người trẻ có ý định sống đời hôn nhân gia đình sẽ được khuyến khích tham gia các khóa học tiền hôn nhân. Những khóa học này được xây dựng trên một chương trình không quá dài, cũng không quá ngắn, nhưng đủ thời gian để chuyển tải những kiến thức cần thiết, giúp các bạn trẻ tự tin, hân hoan bước vào đời sống hôn nhân gia đình. Những khóa học này sẽ tùy thuộc vào tổ chức xã hội, tôn giáo để thiết lập một chương trình để có thể hướng dẫn, đồng hành và chuẩn bị cho những người trẻ bước vào đời sống hôn nhân.

Điều này không mới cũng chẳng cũ so với những gì chúng ta đang làm mục vụ, là thiết lập những chương trình giáo lý hôn nhân cho các bạn trẻ tại Việt Nam. Tuy nhiên, dường như những gì chúng ta đang làm tạm gọi là chương trình chuẩn bị hôn nhân cho các bạn trẻ được xem là chưa đủ, hoặc là chưa phong phú. Tại Việt Nam, nhiều bạn trẻ Công giáo, khi chuẩn bị bước vào đời sống hôn nhân chưa nhận được sự hỗ trợ, đồng hành đầy đủ từ những chương trình mục vụ hôn nhân, từ các vị chủ chăn, và những người trải nghiệm về đời sống hôn nhân gia đình, để giúp các bạn trẻ tự tin xây dựng đời sống hôn nhân Công giáo trọn vẹn. Thực tế tại một số nơi, những chương trình giáo lý hôn nhân mà các bạn trẻ đăng ký học chưa được kỹ lưỡng vì nhiều lý do: có khi là do chính sự “dễ dãi” của cha xứ, dạy những khóa học “cấp tốc”, như là học cho có, cho đủ “bộ” để cưới; có khi là do đội ngũ Giáo lý viên chưa trang bị đủ kiến thức, thiếu kinh nghiệm... Nhiều bạn trẻ sau khi đã tốt nghiệp, được chứng nhận đã hoàn thành Chương trình Giáo lý Hôn nhân, nhưng khi được tra vấn lại: “Tại sao con lấy vợ/ chồng?”, họ không trả lời được mục đích hôn nhân Công giáo mà họ đang dự định bước vào. Điều này cho thấy có nhiều lý do, cả nội tại lẫn ngoại tại, làm nên sự thiếu hụt này. Đồng thời, chính vì thiếu chuẩn bị hôn nhân, mà nhiều bạn trẻ nam, nữ đã tự nguyện sống chung với nhau trước hôn nhân. Hiện trạng gây nên nhiều rủi ro, nguy hiểm cho việc kết hôn của các bạn trẻ.

Trong một cuộc họp bàn về những trường hợp hôn nhân với những thành viên trong Tòa Án Tối Cao của Giáo hội Công giáo ngày 23/01/2017, Đức Thánh Cha Phanxicô đã đề cập đến vấn đề, để đảm bảo các bạn trẻ đã đính hôn bước vào đời sống hôn nhân Công giáo một cách trọn vẹn và gìn giữ được những lời thề ước hôn nhân trong đời sống của họ, thì các bạn trẻ này phải có được sự chuẩn bị trước, và có được sự hỗ trợ sau hôn nhân một cách thích hợp. Đức Thánh Cha nhận định rằng, Giáo hội không thể phớt lờ đang tồn tại một “nỗ trạng mở” khi nó thuyết phục những người trẻ rằng, những chân lý bất biến chẳng hề tồn tại, và vì thế, nhiều người trẻ đến với Giáo hội để kết hôn mà lại chẳng hiểu bí tích hôn nhân là gì và bí tích này có ý nghĩa gì trong đời sống. Đứng trước những thách đố này, Giáo hội phải lo liệu cho các bạn trẻ đang tiến đến hôn nhân một sự chuẩn bị chu đáo và hỗ trợ những người trẻ mới lập gia đình sống phong phú ơn gọi của họ. Đức Thánh Cha nói:

Mục tiêu của sự chuẩn bị này hệ tại ở việc giúp đỡ những cặp đôi đã đính hôn biết và sống bản chất thực của hôn nhân mà họ dự định để cử hành, đến độ họ không chỉ là thực hiện, sống hôn nhân của họ vững chắc và đúng luật, nhưng còn là sinh hoa

trái nữa. Trong tinh thần này, tôi muốn nhắc lại sự cần thiết cho một ‘người mới học đạo’ để chuẩn bị hôn nhân.⁶

Với những người trẻ, việc thăm dò với hôn nhân với tất cả những thay đổi kèm theo, có thể là một thời kỳ của việc mở ra cho việc làm mới lại đức tin và gặp gỡ “Đức Giêsu Kitô, với sứ điệp của Tin Mừng và Giáo lý của Giáo Hội.”⁷

Điều này cũng đã được Hội đồng Giám mục Việt Nam nhấn mạnh: “Chúng tôi cũng xin anh em hãy coi mục vụ gia đình là thành phần chính yếu trong công tác mục vụ của mình, vì gia đình là con đường Hội thánh phải đi, và mọi chương trình mục vụ của Hội thánh phải đi qua gia đình.”⁸

Vậy cần đồng hành, chuẩn bị cho họ những gì?

1. Giúp họ tái khám phá đời sống hôn nhân gia đình trong kế hoạch của Thiên Chúa. “Sự chuẩn bị hôn nhân có thể trở thành một phần không thể thiếu của toàn bộ thủ tục bí tích hôn nhân...”⁹

2. Mời gọi các bạn trẻ thực hiện Tân Phúc Âm Hóa chính bản thân họ để chuẩn bị bước vào đời sống hôn nhân. Điều này đồng nghĩa với việc họ phải được chuẩn bị để có kinh nghiệm Kitô giáo về hôn nhân, một hành trình đức tin chỉ có được khi họ có cơ hội để tái khám phá, đào sâu lại đức tin, làm mới lại mối tương quan của họ với Thiên Chúa cách thân tình hơn; sống và thực hành đức tin trước khi bước vào đời sống hôn nhân.

3. Ngoài những gì được thực hiện trong các lớp Giáo lý hôn nhân như các chương trình đã thiết lập tại các giáo phận, giáo xứ; thiết nghĩ, chúng ta cần cung cấp thêm nữa những kiến thức, hay những hoạt động cần thiết cho chương trình “Chuẩn bị Hôn nhân” được phong phú và hữu ích. Những chương trình “Chuẩn bị hôn nhân” sẽ có những hình thức khác nhau, nhưng tất cả đều nhắm đến mục đích giúp đỡ các bạn trẻ khi đề cập về những vấn đề mà có thể họ chưa đối diện trong thời gian họ quen nhau, như tài chính, nuôi dạy con cái, làm công việc nhà, những bối cảnh gia đình, việc giải quyết những xung đột... Những chương trình này cũng sẽ cung cấp cho các bạn trẻ các chiến lược để vượt qua được những giai đoạn khó khăn, gian khổ. Một chương trình “chuẩn bị hôn nhân” cho các bạn trẻ có thể được thiết lập với những nội dung cần thiết sau:

- Một tuần tĩnh tâm cho các bạn trẻ, hay thiết lập một chuỗi những buổi tối cuối tuần cho những buổi gặp gỡ chuẩn bị hôn nhân;

⁶ Chuyển dịch từ "Church must accompany couples before, after marriage."

Nguồn: <https://www.ncronline.org/news/vatican/church-must-ccompany-couples-after-marriage-pope-says>.

⁷ Ibid.

⁸ Thư chung HDGM Việt Nam, gửi Cộng đồng dân Chúa, 2016

⁹ Chuyển dịch từ "Church must accompany couples before, after marriage."

Nguồn: <https://www.ncronline.org/news/vatican/church-must-ccompany-couples-after-marriage-pope-says>

- Cung cấp cho họ những phương cách để quy hướng về người khác, loại trừ chủ nghĩa cá nhân trong hôn nhân, nghĩa là những người trẻ cần biết cách làm thế nào để đề cao sự thông giao nhân vị giữa vợ chồng, một sự thông giao góp phần làm cho toàn thể cuộc sống chung trong gia đình có tính nhân văn hơn;¹⁰

- Cung cấp kỹ năng trong giao tiếp giữa cá nhân với nhau và trình bày những quy cách ứng xử trong hôn nhân: gia đình và những vấn đề căn nguyên, tài chính, nghề nghiệp, những bí quyết để hòa giải với nhau, cách quản lý thời gian...¹¹

- Cung cấp cho họ những bí quyết và xây dựng được cho mình và cho nhau lòng “can đảm để kiên nhẫn, thẩm định, tha thứ cho nhau, làm hòa lại với nhau và cũng để hi sinh cho nhau.”¹²

- Những buổi gặp gỡ, trò chuyện, trao đổi, học hỏi, chia sẻ giữa các bạn trẻ với một hay nhiều cặp vợ chồng đóng vai trò như là những cố vấn giàu kinh nghiệm trong đời sống hôn nhân và gia đình. Những kinh nghiệm của những người đã kết hôn cho người trẻ sắp bước vào hôn nhân thấy được những mẫu gương chứng nhân khi họ sống ơn gọi hôn nhân trong ánh sáng của Tin Mừng qua những thuyết phục từ kinh nghiệm cá nhân về Thiên Chúa, Giáo hội, tình yêu, sự cam kết, hy sinh, tha thứ, cầu nguyện, quản lý và phục vụ. Đó là những chứng nhân sống động và có sức mạnh giúp người trẻ có thêm động lực để hăng hái bước vào đời sống hôn nhân.

- Những buổi gặp gỡ, trò chuyện, trao đổi giữa các bạn trẻ với các vụ hữu trách, về những gì liên quan giữa hôn nhân và thần học, giáo lý, giáo luật hay những liên hệ khác...

Tóm lại

Để có thể đồng hành, hướng dẫn và chuẩn bị cho những người trẻ bước vào đời sống hôn nhân, những người có trách nhiệm trong mục vụ hôn nhân nên lưu tâm nhiều hơn nữa trong những chương trình “chuẩn bị hôn nhân” cho người trẻ. Để từ đó, những người trẻ nhận ra rằng, “*Ý muốn xây dựng một gia đình là can đảm tham gia vào giấc mơ của Thiên Chúa, dám ước mơ với Ngài, dám xây dựng với Ngài, dám nhập cuộc chơi với Ngài trong lịch sử này, để xây dựng một thế giới trong đó không ai cảm thấy cô đơn.*”¹³ Và cũng từ ý tưởng nơi Đức Thánh Cha Phanxicô, “*Cộng đoàn Kitô hữu được kêu mời để đón tiếp, đồng*

¹⁰ Đức Thánh Cha Phanxicô, *Tông huấn Niềm vui của Tình yêu*, số 32.

¹¹ "Preparation for Marriage: Marriage Preparation Policy".

Nguồn <http://phillycatholiclife.org/marriage-and-family/preparing-for-marriage/marriage-preparation-policy/>.

¹² Đức Thánh Cha Phanxicô, *Tông huấn Niềm vui của tình yêu*, số 41.

¹³ *Diễn từ tại buổi Canh Thức Đại Hội Các Gia Đình*, Philadelphia (26.9.2015) *L'Osservatore Romano*, 28-29.9.2015, tr. 6.; TH *Niềm vui Tin Mừng* số 321.

*hành và giúp đỡ những cặp đôi trẻ," bằng việc tạo cho họ nhiều cơ hội và công cụ, và ngoài thánh lễ Chúa Nhật ra, cần bao gồm những chương trình trong giáo xứ và trong gia đình."*¹⁴

Sự đồng hành thiết thực với các bạn trẻ sắp bước vào hôn nhân không chỉ giúp người trẻ, mà còn giúp mọi người nhận ra rằng: "Trong thời đại chúng ta đang sống, để bước vào đời sống hôn nhân, đòi buộc họ phải có sự can đảm phi thường. Và có rất nhiều người có được sức mạnh và niềm vui để thực hiện bước quan trọng mà họ cảm thấy nên bước tiếp đến cho chính họ vì tình yêu và sự thân mật, gần gũi cách cụ thể của Giáo hội."¹⁵

Như vậy, chúng ta cần phải làm nhiều hơn trong việc đồng hành, xây dựng những chương trình "chuẩn bị hôn nhân", để giúp các bạn trẻ chuẩn bị bước vào đời sống hôn nhân tự tin sống ơn gọi hôn nhân Công giáo một cách trọn vẹn, thủy chung và gìn giữ được những lời thề ước hôn nhân trong đời sống của họ.

Tài liệu tham khảo

- [1] Catholic news (2017). Pope Francis makes a strong call for better marriage prep". Trích nguồn từ <http://www.patheos.com/blogs/catholicnews/2017/01/pope-francis-makes-a-strong-call-for-better-marriage-prep/>
- [2] Đức Thánh Cha Phanxicô (2021). *Tông huấn Niềm vui của Tình yêu*, số 33. Trích nguồn từ <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/tong-huan-amoris-laetitia-niem-vui-cua-tinh-yeu-41885>
- [3] Đức Thánh Cha Phanxicô (2018). *Tông huấn Niềm vui của Tình yêu*, số 39. Trích nguồn từ <https://www.tonggiaophanhanoi.org/tong-huan-gaudete-et-exultate-vui-mung-va-han-hoan-cua-duc-thanh-cha-phanxico/>
- [5] Đức Thánh Cha Phanxicô (2021). *Tông huấn Niềm vui của Tình yêu*, số 40. Trích nguồn từ <https://hdgmvietnam.com/chi-tiet/tong-huan-amoris-laetitia-niem-vui-cua-tinh-yeu-41885>
- [8] *Thư chung HĐGM Việt Nam*, gửi Cộng đồng dân Chúa, 2016. Trích nguồn từ <https://www.hdgmvietnam.com/chi-tiet/thu-chung-2016-31644>
- [10] Đức Thánh Cha Phanxicô, *Tông huấn Niềm vui của Tình yêu*, số 32.
- [12] Đức Thánh Cha Phanxicô, *Tông huấn Niềm vui của tình yêu*, số 41.

¹⁴ "Pope Francis makes a strong call for better marriage prep".

Nguồn <http://www.patheos.com/blogs/catholicnews/2017/01/pope-francis-makes-a-strong-call-for-better-marriage-prep/>

¹⁵ "Pope Francis makes a strong call for better marriage prep".

Nguồn <http://www.patheos.com/blogs/catholicnews/2017/01/pope-francis-makes-a-strong-call-for-better-marriage-prep/>

[15] Pope Francis (2017). Pope Francis makes a strong call for better marriage prep. Trích nguồn từ <http://www.patheos.com/blogs/catholicnews/2017/01/pope-francis-makes-a-strong-call-for-better-marriage-prep/>

Biodata

Têrêsa Ngọc Lễ là nữ tu thuộc Dòng Đa Minh Thánh Tâm, Việt Nam. Nữ Tu Ngọc Lễ là học viên Học Viện Liên Dòng Phaolô Nguyễn Văn Bình tại Tp. HCM, Việt Nam.

Teresa Ngoc Le is a sister of the Dominican Order of the Sacred Heart, Vietnam. Sister Ngoc Le is a student at the Paul Nguyen Van Binh Inter-Conventual Institute in Ho Chi Minh City, Ho Chi Minh City, Vietnam.

Tính dục trong tình yêu

Sex in love

Lm. Carôlô Nguyễn Đình Thiện^{1*}, O.P.

¹ Dòng Đa Minh, Vietnam

¹ Học Viện Liên Dòng – Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Vietnam

* Email của tác giả liên hệ: dinhthien2@gmail.com

 <https://doi.org/10.54855/csl.22238>

Received: 14/05/2022

Revision: 06/07/2022

Accepted: 06/07/2022

Online: 07/07/2022

Tóm lược

Giáo lý Hội Thánh Công giáo số 2361, dạy rằng: Nhờ khả năng tính dục, người nam và người nữ hiến thân cho nhau qua những hành vi dành riêng cho vợ chồng. Tính dục không phải chỉ là một cái gì thuần sinh lý mà còn liên quan đến cả thực tại thâm sâu của con người nữa. Nó được thể hiện một cách thực sự nhân bản chỉ khi nào nó là nguyên tố của một tình yêu khiến con người nam nữ hoàn toàn hiến thân cho nhau suốt đời.

Từ khoá: Giáo lý Hội thánh Công giáo, tính dục, tình yêu, sinh lý

Abstract

The Catechism No. 2361 of the Catholic Church teaches: Via sexual capability, man and woman devote themselves to one another through actions designated for spouses. Sex is not only a physiological phenomenon; it is also connected to the deeper reality of man. It is only conveyed in a really human manner when it is the love between a man and a woman that binds them together for life.

Keywords: Catechism, sex, love, physiologic

Dẫn nhập

Chuyện kể rằng có một chú bé sống cùng một vị sư phụ từ lúc mới sinh, ở trên núi xa cách với cuộc sống trần tục. Đến khi chú trở thành một vị sư trẻ ở độ tuổi thanh niên, sư phụ liền đưa chú xuống núi để thử xem đã dứt khỏi được những ước mơ trần tục hay chưa. Trên đường, hai thầy trò gặp một cô gái trẻ đang đi giặt đồ ở triền sông trở về. Sư trẻ hỏi sư phụ: “*Thầy ơi, con gì đó?*” Sư phụ chợt nghĩ đến mối nguy của người nữ với đức khiết tịnh của bậc tu hành nên buột miệng trả lời: “*Con ơi, cạy đây, đừng đến gần.*” Từ lần xuống núi ấy, vị sư trẻ lúc nào cũng thần thờ mắt hồn đến mức sư phụ phải la lên: “*Con làm sao mà như bị mất hồn vậy?*” Vị sư trẻ trả lời: “*Thưa sư phụ, con thấy nhớ con cạy hôm nọ quá sức, chịu không được!*”

Câu chuyện trên không hẳn chỉ là khô hạn nhưng nó diễn tả một sự thật nơi con người: bản năng tính dục có ở mỗi người; hay nói cách khác, con người luôn có một sự cuốn hút phái tính lẫn nhau; và đó chính là khởi điểm của tình yêu. Nhưng tình yêu là gì thì rất khó giải thích, chỉ biết rằng, khi quý mến ai, thì lúc gặp gỡ người ấy lòng xao xuyến, và khi cách xa thì lại bồi hồi ngẩn ngơ: “*Nhớ ai ra ngẩn vào ngơ. Nhớ ai ai nhớ, bây giờ nhớ ai*” (Khuyết Danh). Người ta thường gọi tâm trạng ấy là “trồng cây si”, hay nói cách khác là “đã yêu,” và cuộc đời trở nên dường như vô nghĩa nếu thiếu vắng người yêu.

Vậy, làm sao để tìm ra một định nghĩa đúng về “tình yêu”, một trong những hạn từ bị lạm dụng nhiều nhất? Người ta dùng chữ “tình yêu” để chỉ những rung động đầu đời, cũng như những cuộc tình đến trọn kiếp; tình yêu được dùng để nói đến những mối tình cao đẹp, cũng như về sự phản bội xấu xa...; đó là chưa kể đến nhiều người còn dùng “tình yêu” để chỉ sở thích: yêu hoa cỏ, vật nuôi, yêu thiên nhiên... Nhiều học giả, nhà tâm lý, nhà thơ, nhà văn đã cố gắng tìm ra một cách hiểu nào đó, nhưng không thống nhất, bởi thế nó dẫn người ta đến những lằng lằng về tình yêu: lằng lằng giữa phái lòng và tình yêu, tình yêu và sự chiếm đoạt, tình yêu như cuộc trao đổi sòng phẳng... Và đặc biệt ngày nay, nhiều bạn trẻ có sự lằng lằng giữa tình yêu và tương giao tính dục (tính dục, quan hệ tính dục), một lằng lằng kéo theo những hệ lụy về luân lý khá nan giải. Bởi vậy, một quan niệm đúng về tính dục và tình yêu là một điều cần thiết cho các bạn trẻ giai đoạn tiền hôn nhân.

1. Tính dục, một bản năng gắn liền với con người

Không ít người lằng lằng giữa tính dục với tình dục. Trong khi tình dục là khái niệm phản ánh quan hệ tính giao giữa nam nữ, thì tính dục là một khái niệm có nội hàm rộng hơn. Tính dục vừa phản ánh quan hệ tính giao giữa hai cá thể khác giới (trong đại đa số trường hợp), vừa chứa đựng những yếu tố tạo nên phần hữu hình và cả phần vô hình của một cá thể người. Tính dục cũng là một trong những thành phần làm nên những phẩm chất tâm lý đặc trưng ở một con người, thể hiện ra bằng hành vi ứng xử trong cuộc sống.

Trong phạm vi bài này, người viết xin giới hạn tính dục trong phạm vi là “xu hướng tình dục,” nghĩa là sự hấp dẫn về mặt tình cảm và thể chất với một đối tượng thuộc giới nào đó (đa số là xu hướng tình dục khác giới). Tính dục được nhận biết khi biểu hiện ra “là toàn bộ những hiện tượng có thể cảm biết được khi nam nữ ước muốn vận dụng bản năng giới tính của mình, để tiếp xúc, quan hệ, gặp gỡ.”¹

Tính dục là một nhu cầu thuộc bản năng gắn liền với con người. Đối với những người dù sống độc thân hay sống đời sống Hôn nhân gia đình, thì sự đòi hỏi của tính dục là một điều gì thu hút, hấp dẫn. Đặc biệt, “*tính dục đối với người đàn ông có một ảnh hưởng rất lớn trên tình cảm, hạnh phúc hôn nhân và tình cảm của họ.*”²

Theo những khảo cứu của nhà nghiên cứu Terri Fisher và các cộng sự của mình tại Đại học bang Ohio, Mỹ, với phương pháp “lấy mẫu trải nghiệm”, thì: Một người đàn ông

¹ Xc. Lm. Anton Nguyễn Mạnh Đồng, “*Chuẩn bị vào đời sống Hôn nhân và Gia đình*”, Tài liệu Mục vụ, Giáo phận Cần Thơ, 2003, tr 42.

² Slattery, J. Sex is Physical need. *No more headaches*, (Tyndale House Publishers: 2009).

trung bình nghĩ về tình dục mười chín lần trong một ngày, phụ nữ trung bình mười lần trong một ngày.³

Tính dục không chỉ gắn liền với con người mà còn ảnh hưởng nhiều đến tâm tư tình cảm và cuộc sống của con người: lắm lúc là một sự thích thú, nhưng đôi khi cũng là những nỗi phiền toái, những mối nguy. Nhà thơ Trần Tế Xương có viết:

*Một trà, một rượu, một đàn bà
Ba cái lãng nhăng nó quấy ta
Chừa được cái gì hay cái nấy
Có chằng chừa rượu với chừa trà!⁴*

Với nhà thơ, những “thứ lãng nhăng,” thứ nào cũng khó chừa, nhưng sự cuốn hút của “đàn bà” vẫn là cái khó nhất. Thực tế chứng minh từ xa xưa nhiều bậc vĩ nhân, vua quan, tướng lĩnh, nhà chính trị... đã thân bại danh liệt vì “thứ lãng nhăng này.” Ngay cả những vị tu hành lâu năm tưởng rằng đã “đắc đạo” nhiều khi cũng không thoát khỏi những quyến rũ của cái “thứ lãng nhăng” đó. Bởi vậy, những người chuẩn bị bước vào đời sống hôn nhân gia đình, cần có một cách hiểu đúng và ý thức trưởng thành về tính dục, và sử dụng nó cách, đúng phạm vi để đem lại hạnh phúc cho chính mình, cho người bạn đời, cho gia đình và xã hội.

2. Tính dục là món quà Chúa ban

Nhiều nhà khoa học đồng ý với quan điểm rằng, xu hướng tính dục đã hình thành rất sớm trong con người, ngay từ khi còn nhỏ tuổi, và những tác động qua lại phức tạp của các yếu tố sinh học, tâm lý và xã hội. Thế nhưng, tìm ra một nguồn gốc sâu xa thì thật là khó khăn. Dưới con mắt đức tin, ta biết rằng tính dục là một hồng ân, là món quà Chúa ban. Đức Giáo Hoàng Bênêđictô XVI giải thích:

Con người một cách nào đó không trọn vẹn, nên phải đi tìm kiếm nơi người khác phần nào đó cho sự toàn vẹn của mình, nghĩa là con người chỉ trong sự hiệp thông với phái tính khác mới có thể trở nên “trọn vẹn”, đó chính là điều tìm thấy trong Kinh thánh.⁵

Bởi vậy, “con người ở một mình không tốt. Ta sẽ làm một trợ tá tương xứng với nó” (St 2,18). Thế nên, Thiên Chúa đã sáng tạo ra người đàn bà và dẫn đến với người đàn ông để “người đàn ông sẽ lìa cha mẹ mình mà gắn bó với vợ mình, và cả hai thành một xương một thịt” (St 2, 24). Như vậy, ngay từ thuở ban đầu, con người được tạo dựng để yêu nhau và để rồi tiến tới mối liên kết mật thiết trong hôn nhân. Nghĩa là người nam và người nữ được

³ Theo BBC/SK&DS, *Đàn ông nghĩ tới tình dục bao nhiêu lần trong ngày?* Truy cập ngày 23/1/2017, <http://vietnamnet.vn/vn/suc-khoe/chuyen-phong-the/dan-ong-nghi-toi-tinh-duc-bao-nhieu-lan-trong-ngay-323144.html>.

⁴ Trần Tế Xương, *Ba Cái Lãng Nhăng*, NXb. Văn Hóa Thông Tin, 1998.

⁵ Lm. Augustine Nguyễn Văn Dụ, *Để Có Được Một Cái Nhìn Kitô Giáo Về Tính Dục*, Tài liệu, Ban Mục vụ Tổng Giáo phận Sài Gòn, tr. 61.

quyền yêu và được yêu, cũng như biểu lộ tình yêu ấy trong sự kết hợp thân mật của đôi bạn. Điều đó làm Thiên Chúa hài lòng, và Người thấy “*mọi sự Người đã làm ra quả là rất tốt đẹp*” (St 1,31).

Trong sách Giảng Viên(Gv 9, 9), Thiên Chúa đã chúc lành cho vợ chồng trong việc hưởng dùng ân huệ tính dục:

*Cùng với người vợ yêu thương,
bạn hãy hưởng trọn cuộc đời,
hết mọi ngày trong kiếp sống phù du
đã được ban cho bạn dưới ánh mặt trời,
vì đó là phần bạn đáng được hưởng trong cuộc đời.*

Lời ca của Vua Salômôn cũng là lời thì thầm của đôi lứa yêu nhau: “*Ước gì chàng hôn ta những nụ hôn chính môi miệng chàng ! Ân ái của anh còn ngọt ngào hơn rượu*” (Dc 1,2). Và qua lời ngọt ngào ấy, “*Chàng đã đưa tôi vào phòng tiệc, cho tôi uống rượu nồng, đã thắm tôi nhờ sức mạnh tình yêu*” (Dc 2,4). Qua hành động kết giao của tính dục, người vợ, người chồng mới trở thành “*một xương một thịt*” cách trọn vẹn.

Trong đời sống Hôn nhân, tương giao tính dục lại còn là một trách nhiệm:

Chồng hãy làm tròn bổn phận đối với vợ, và vợ đối với chồng cũng vậy. Vợ không có quyền trên thân xác mình, nhưng là chồng; cũng vậy, chồng không có quyền trên thân xác mình, nhưng là vợ. Vợ chồng đừng từ chối nhau, trừ phi hai người đồng ý sống như vậy trong một thời gian, để chuyên lo cầu nguyện; rồi hai người lại ăn ở với nhau, kéo vì hai người không tiết dục nổi mà Xatan lợi dụng để cám dỗ” (1 Cr 7, 3-5).

3. Nhầm lẫn giữa tình yêu và tương giao tính dục, một mối lo của xã hội

Ngày nay, do ảnh hưởng của sách báo, phim ảnh, và nền văn hóa ngoại lai cổ xúy cho một thứ tình yêu cuồng vội, lãng mạn, nặng tính xác thịt, người trẻ có nguy cơ đồng hóa tình yêu với tương giao tính dục, tình yêu đồng nghĩa với tính dục.

Người ta ít còn cảm thấy ngạc nhiên khi thấy những cô cậu học trò đang tuổi cấp sách đến trường rủ nhau vào nhà nghỉ để thể hiện tình yêu của mình cho nhau. Có em còn lý luận rằng “*không đi nhà nghỉ với nhau thì chứng tỏ chưa phải yêu nhau.*” Do vậy, chẳng hiếm những bạn trẻ mới khoảng chừng mười tám đôi mươi mà đã có một kinh nghiệm dày dặn về Sex. Điều đáng lo là những hiện tượng này không phải diễn ra đơn lẻ mà ngày càng phổ biến, đến mức báo chí phải gọi là “*trào lưu tình dục thoáng.*” Đặc biệt ở lứa tuổi sinh viên, công nhân, việc quan hệ tình dục trước hôn nhân lại càng phổ biến hơn.

Trong những năm gần đây, ở các khu Công nghiệp, nhà trọ sinh viên đã xuất hiện một lối sống mới của giới trẻ: những cặp nam nữ sống chung như vợ chồng, mà không có đăng ký kết hôn. Sau một thời gian, nếu thấy phù hợp thì họ tiến tới hôn nhân chính thức, còn nếu thấy không phù hợp, thì sẽ chia tay nhau, không cần đến pháp luật, khỏi làm phiền đến gia đình hai bên. Lối sống này được gọi là “*sống thử*” trước hôn nhân. Thực trạng ấy

đã đang là mối lo của xã hội, không chỉ là mối ưu tư về sự phát tán “Căn bệnh thế kỷ,” về nạn phá thai, nhưng đó còn là biểu hiện của sự suy thoái đạo đức xã hội, một sự “tâm thường hóa” đời sống tình dục, tâm thường hóa tình yêu vốn dĩ rất thiêng liêng cao đẹp đối với con người.

Với sự nhầm lẫn giữa tình yêu và tương giao tính dục, tình yêu bị giảm thiểu, giản lược, đồng hóa với một thứ tình cảm lãng mạn, hay quan hệ thuần túy xác thịt đến nỗi chi phối mọi cách ứng xử trong những quan hệ tình yêu. Nhiều đôi bạn ra tòa ly dị với lý do rất đỗi tế nhị: không hòa hợp trong việc chăn gối; đối với họ, có lẽ được thỏa mãn về tình dục thì mọi sự sẽ nên tốt đẹp. Chính những lệch lạc đó làm cho người ta dễ hụt hẫng và nghĩ rằng, hôn nhân của mình không hạnh phúc và bị cám dỗ tìm kiếm bù trừ qua việc quan hệ ngoài hôn nhân, hay mặc cảm về khả năng tình dục của mình, hoặc khinh thường, hắt hủi người bạn đời của họ. Dần dần, họ đưa cuộc hôn nhân mình vào ngõ cụt, thay vì nghĩ đến việc thăng hoa tình dục và quan tâm đến những chiều kích khác của đời sống hôn nhân.

Nhiều người tưởng rằng, sự khác nhau giữa tương giao tính dục và tình yêu là vấn đề thuần lý trí, nhưng không, ta có thể tìm thấy một quan niệm đúng đắn nơi Kinh Thánh.⁶ Trước hết, Kinh Thánh cho ta biết, “*Thiên Chúa là tình yêu*” (Ga 4, 16), nhưng Người không có phái tính, không phải là một nam thần hay một nữ thần như trong thần thoại Hy Lạp. Như thế, có thể nói tình yêu là một thực tại thần linh trong khi phái tính, tính dục là một thực tại hoàn toàn có tính nhân loại. Tình yêu thì bất diệt, nhưng tính dục rồi sẽ qua đi cùng với thân xác.

Thiên Chúa không hiện hữu trong một ngôi vị đơn độc, Người hiện hữu với Ba ngôi vị trong một tình yêu tương hỗ. “*Thiên Chúa tạo dựng con người theo hình ảnh Thiên Chúa*” (St 1, 26). Do vậy, con người không thể sống đơn độc, nhưng luôn có khuynh hướng sống cuộc sống xã hội, quy tụ thành gia đình, đoàn thể, xã hội. Adam và Eva đều là hình ảnh của Thiên Chúa, nhưng mỗi cá nhân không phải là hình ảnh trọn vẹn. Bởi thế khi hai người được liên kết với nhau để tạo nên một đôi lứa yêu thương nhau, họ trở thành hình ảnh trọn vẹn của Thiên Chúa. Như vậy, mặc dù tình yêu và tính dục đều là hai thực thể khác nhau, nhưng không bao giờ tách biệt nhau. Tình yêu và tính dục phải luôn đi đôi với nhau: tính dục là phương tiện, là ngôn ngữ để diễn đạt tình yêu. Người nam, người nữ không thể có tương giao tính dục với nhau mà không có tình yêu, nhưng thú vật thì lại khác, chẳng cần đến tình yêu. Do vậy, khi con người “quan hệ” với nhau mà không có tình yêu, tức là tự hạ mình xuống một đẳng cấp thấp hơn. Nơi các loài thú vật, dục tính nhằm để sinh sản và có tính tự động khó cưỡng; thế nhưng nơi loài người, Thiên Chúa đã phú ban cho con người tự do và ý chí. Bởi vậy, tương giao tính dục nơi con người có thể là nơi chôn của một gặp gỡ sung mãn, của trao ban và đón nhận lẫn nhau, nhưng cũng có thể là sào huyệt của sa đọa và trụy lạc.

---

⁶ Xc. Lm. Minh Anh, GP. Huế, “Quan niệm Kitô Giáo về Tình yêu vợ Chồng,” truy cập ngày 25/01/2017, http://tinmung.net/GIADINH/GiaDinhKitoHuu/CamNangHanhPhucGDKito/B14_QuanNiemKitoGiao.htm

Như vậy, người ta không thể phi báng tính dục, cũng không thể phủ nhận tầm quan trọng của tương giao tính dục trong đời sống Hôn nhân. Trong tình yêu thương có yếu tố dục tính và trong tình yêu hôn nhân luôn bao hàm tình dục; thế nhưng, tình dục không đồng nghĩa với tình yêu. Trong tình nghĩa vợ chồng, sự “kết hợp” giữa đôi bạn không chỉ ở phương diện thể xác mà còn bao gồm nhiều khía cạnh khác của đời sống, với sự liên kết với nhau trong tư tưởng, hành động, tâm hồn...

Phải chân nhận rằng, tính dục tự bản chất không bao giờ thỏa mãn được. Sau đỉnh cao của sự “phối hợp” nên một, sau sự hiệp thông trọn vẹn, mỗi người thuộc đôi bạn được trả về lại với sự khác biệt của mình, một cái gì đó rất riêng và cô đơn. Mặt khác, một ai đó cho dù bản lĩnh, khỏe mạnh đến đâu cũng không thể đáp ứng mọi nơi mọi lúc, không bao giờ có thể hoàn toàn thỏa mãn ham muốn tình dục cho bạn tình của mình được, vì khả năng của con người thì hữu hạn nhưng ham muốn dường như lại vô hạn. Ngoài ra, con người không chỉ có nhu cầu bản năng ấy để thỏa mãn vì còn có nhu cầu khác như: tinh thần, tâm linh...

4. Trưởng thành trong tình yêu, lời mời gọi làm chủ bản năng tính dục để sống thanh khiết

Tình yêu con người được dệt nên bởi nhiều yếu tố như: tính dục, nhan sắc, tài năng và những yếu tố khác. Dầu vậy, tình yêu không có nghĩa lúc nào cũng đi kèm với tương giao tính dục, nhưng tùy theo giai đoạn. Tuy nhiên, tình dục là một cám dỗ rất lớn đối với những người yêu nhau. Nó là một vấn đề thuộc bản năng con người, nó luôn thúc bách, lôi cuốn con người ta phải đáp ứng.

Tờ “Campus Life,” một tờ báo Kitô giáo dành cho các bạn trẻ Hoa Kỳ có đăng tải ở mục “Tình yêu, tính dục và nhân vị toàn diện” một thắc mắc của một bạn trẻ đã đính hôn với người yêu. Bạn trẻ đó đặt vấn đề: “*Tại sao phải kiềm hãm tương giao tính dục trong khi hai người yêu nhau, có gì xấu đâu vì đã đính hôn rồi mà?*”

Ông Tim Stafford, người giữ mục “Gỡ rối tơ lòng” trong tờ Campus Life, đã trả lời bức thư của bạn trẻ ấy bằng ba lý do sau: Thứ nhất, chỉ khoảng 50% số người kết hôn với người đã đính hôn trước đó, nghĩa là đính hôn chưa chắc chắn sẽ dẫn đến hôn nhân. Thứ hai quan hệ tình dục không nhất thiết phải thành công ngay, kể cả khi đã kết hôn nên có nhiều trường hợp, hai người phải kiên nhẫn trong nhiều năm mới đạt được sự hòa hợp trong việc chăn gối. Bởi vậy, việc “sống thử” xem có hợp sinh lý không thì hoàn toàn sai lầm. Cuối cùng, sự chờ đợi như vậy giúp đào sâu thêm mối tương giao và tình yêu. Quan hệ tình dục là một cách thức biểu lộ tình yêu, nhưng đó không phải là cách duy nhất, còn những phương thức khác nữa. Việc tập chờ đợi trong kiên nhẫn sẽ giúp đôi bạn tự tiết chế trong đời sống lứa đôi sau này.⁷

⁷ Xc. Tim Stafford, *unehistoire d'amour* (EBV: 1981), tr. 16

Linh mục Alain Quilici, OP., đã ví giai đoạn yêu nhau trước hôn nhân như là “thời gian sa mạc, ở đó, người ta kinh nghiệm cái đói, cái khát.”⁸ Các ẩn sĩ trong sa mạc là những người có kinh nghiệm “đói, khát” rõ nét, thể hiện qua các bút tích còn lưu lại. Trong Kinh Thánh, chúng ta không thấy Đức Giêsu có bị cám dỗ về mặt tính dục hay không, nhưng một điều ta biết là Người đánh giá cao nhân đức khiết tịnh, bởi vì chính Người đã được sinh ra bởi một người Mẹ đồng trinh, và Người được nuôi dưỡng bởi người cha nuôi thanh sạch. Có rất nhiều kẻ thù địch, căm ghét và vu cáo cho Đức Giêsu về những tội tà trời, nhưng không bao giờ họ dám tấn công Người trong lãnh vực của đức thanh khiết. Suốt cuộc đời, Ngài luôn qui hướng về Cha trên trời và thi hành chương trình cứu độ. Tuy thế, một cách nào đó, Chúa Giêsu cũng đã từng trải qua kinh nghiệm sa mạc. Ngài bị cám dỗ bất tuân phục Thánh ý Chúa Cha để thỏa mãn nhu cầu ăn, một nhu cầu còn cấp thiết hơn nhu cầu của tính dục: “*Ngài thấy đói*” (Lc 4,2). Tuy thế, Ngài đã vượt qua cám dỗ ấy, để có thể nói: “*Lương thực của Thầy là thi hành ý muốn của Đấng đã sai Thầy, và hoàn tất công trình của Người*” (Ga 4,34). Gương sáng của Chúa Giêsu mời gọi các bạn trẻ sống theo Thánh ý Chúa, đó là giữ gìn sự trong trắng cho nhau khi chưa chính thức bước vào Giao ước hôn nhân.

5. Hướng tới một tình yêu đích thực

Tình yêu chỉ có nơi con người vì chỉ con người mới có lý trí. Tình yêu lớn hơn nhiều so với lạc thú mà tình dục mang lại. Tình yêu cũng không phải là cảm xúc nhất thời theo kiểu “tiếng sét ái tình”, nhưng là một tình yêu dẫu hiển, phải có trách nhiệm, phải hy sinh cho nhau, phải thánh thiện theo đúng nghĩa của tình yêu Công giáo. Trong Hôn nhân bền chặt luôn có tình yêu đích thực, không giả hình giả bộ, như lời thánh Phaolô dạy: “*Caritas non ficta - tình yêu không giả dối* (Rm 12,9).

Một cách cụ thể và dễ hiểu hơn, có người chia tình yêu thành hai dạng thức: thứ nhất là tình yêu vị kỷ (Eros), nghĩa là chỉ biết yêu chính mình, sử dụng người khác như một phương tiện, đồ vật để thỏa mãn sự thôi thúc của bản năng tính dục, hoặc một mục đích vị lợi nào đó, khi thỏa mãn xong, hoặc không được như ý thì chia tay; thứ hai là tình yêu vị tha (Agape) là yêu người khác như chính bản chất vốn có của họ, sẵn sàng hy sinh tất cả để mang lại hạnh phúc cho người yêu.⁹

Các bạn trẻ Kitô hữu luôn được Giáo hội mời gọi yêu theo kiểu Agape, yêu như Chúa yêu, một tình yêu được thể hiện rõ nét qua màu nhiệm Nhập thể và Cuộc thương khó của Chúa Giêsu, một tình yêu mẫu mực dần thân trọn vẹn cho người mình yêu. Thánh Phaolô đã diễn tả cách tuyệt hảo về tình yêu mà Chúa Giêsu Kitô dành cho con người:

⁸ Xc. Alain Quilici, OP., *Thời Hứa hôn*, Tài liệu Thư viện Trung tâm Học vấn Đa Minh, tr. 76.

⁹ Xc. Lm. Anton Nguyễn Mạnh Đồng, *Chuẩn bị vào đời sống Hôn nhân và Gia đình*, Tài liệu Mục Vụ, Giáo phận Cần Thơ, 2003, tr 33.

Đức Giêsu Kitô vốn dĩ là Thiên Chúa, mà không nghĩ phải nhất quyết duy trì địa vị ngang hàng với Thiên Chúa, nhưng đã hoàn toàn trút bỏ vinh quang, mặc lấy thân nô lệ, trở nên giống phàm nhân, sống như người trần thế” (Pl 2, 6-7).

Một vị Thiên Chúa đã tự nguyện huỷ mình chấp nhận trở thành một tội tớ vì tình yêu với con người. Tình yêu ấy là mẫu mực cho một tình yêu đích thực, một tình yêu sẵn sàng chịu thiệt về phần mình để mang lại cho người mình yêu những gì tốt đẹp nhất.

Đỉnh cao của tình yêu chính là dám dâng hiến chính mạng sống mình vì người mình yêu. Chúa Giêsu đã đến chia sẻ với con người tất cả, từ nỗi đớn đau bị tra tấn dã man đến việc phải trải nghiệm một cái chết kinh hoàng và nhục nhã, trong tình trạng thất vọng và bị bỏ rơi trên Thập giá. Bởi thế, không có gì đẹp hơn Tình yêu trên Thập giá của Chúa Giêsu Kitô, một mẫu mực cho tất cả tình yêu: Tình yêu được biểu đạt trong hành vi trao tặng, không chỉ là những vật chất ngoài mình, nhưng còn trong việc ban tặng chính mạng sống, là cái quý nhất của mỗi con người.

Kết Luận

Tính dục là một năng lực sáng tạo rất kỳ diệu nơi con người, nhưng tính dục cũng là một điều đáng sợ do sức mạnh tiềm tàng của nó. Bản năng tính dục thúc đẩy con người tìm cách duy trì nòi giống như bản năng tự bảo tồn đã thúc đẩy con người duy trì sự sống của mình bằng cách ăn uống. Thiên Chúa đã cho khoái lạc đi kèm với việc thoả mãn các bản năng ấy, nhưng lạc thú không phải là mục tiêu và cứu cánh của việc thể hiện các bản năng. Một khi tách rời tương giao tính dục ra khỏi tình yêu, con người sẽ vấp phải sai lầm và phải đối diện với sự dữ. Nếu con người biết đón nhận tính dục như món quà cao quý mà Thiên Chúa tặng và sử dụng tính dục một cách hợp lý, chính đáng, trong phạm vi cho phép, thì nó sẽ đem lại niềm vui, hoan lạc và hạnh phúc cho họ. Ngược lại, nếu con người sử dụng tính dục chỉ để thoả mãn những đam mê dục vọng của mình, thì nó sẽ gây ra cho họ những hậu quả khó lường.

Đã có thời ở Phương Tây, do ảnh hưởng của triết học Hy Lạp (cụ thể là Platon), người ta tách biệt thể xác với linh hồn và xem nhẹ thể xác. Do vậy, nền Đạo đức Kitô giáo một thời đã từng gạt vấn đề tính dục sang một bên, coi nó như một phương tiện bất đắc dĩ để bảo tồn nòi giống hoặc để xoa dịu cơn khát của tính dục mà thôi. Ở Việt Nam, cũng một thời ảnh hưởng của Đạo Nho, nên những chuyện sinh lý nam nữ, vợ chồng được coi là chuyện tục tĩu, chẳng nên nói tới. Bởi vậy, mới có câu thơ:

Đàn ông chó kẻ Phan Trần,

Đàn bà chó kẻ Thúy Vân, Thúy Kiều.

Ngày nay, vấn đề xem ra có vẻ ngược lại. Theo ngôn ngữ của báo chí, “cuộc cách mạng tình dục,” với sự trợ giúp của báo chí, phim ảnh, Internet, đã và đang cổ vũ cho một lối sống buông thả, “tình dục thoáng,” dẫn đến quan niệm sai lạc: đánh đồng hoặc tách biệt tương giao tính dục với tình yêu, dẫn đến những hệ lụy luân lý nan giải. Sau Công Đồng

Vaticanô II, Giáo hội đã có những quan niệm tích cực và khôn ngoan, “trình bày giới tính như một giá trị,”¹⁰ là ân sủng lớn lao của Đấng Tạo Hóa”, “là sự phong phú của toàn bộ nhân vị.”¹¹ Giáo lý Hội Thánh Công giáo số 2361 dạy rằng:

Nhờ khả năng tính dục, người nam và người nữ hiến thân cho nhau qua những hành vi dành riêng cho vợ chồng. Tính dục không phải chỉ là một cái gì thuần sinh lý mà còn liên quan đến cả thực tại thâm sâu của con người nữa. Nó được thể hiện một cách thực sự nhân bản chỉ khi nào nó là nguyên tố của một tình yêu khiến con người nam nữ hoàn toàn hiến thân cho nhau suốt đời.

Tài liệu tham khảo

- [1] Lm. Antôn Nguyễn Mạnh Đồng, “*Chuẩn bị vào đời sống Hôn nhân và Gia đình*”, Tài liệu Mục vụ, Giáo phận Cần Thơ, 2003, tr 42.
- [2] Slattery, J. Sex is Physical need. *No more headaches*, (Tyndale House Publishers: 2009).
- [3] Theo BBC/SK&ĐS, *Đàn ông nghĩ tới tình dục bao nhiêu lần trong ngày?* Truy cập ngày 23/1/2017, <http://vietnamnet.vn/vn/suc-khoe/chuyen-phong-the/dan-ong-nghi-toi-tinh-duc-bao-nhieu-lan-trong-ngay-323144.html>.
- [4] Trần Tế Xương (1998). *Ba Cái Lãng Nhãng*, NXb. Văn Hóa Thông Tin.
- [5] Lm. Augustine Nguyễn Văn Dụ, *Để Có Được Một Cái Nhìn Kitô Giáo Về Tính Dục*, Tài liệu, Ban Mục vụ Tổng Giáo phận Sài Gòn, tr. 61.
- [6] Xc. Lm. Minh Anh, GP. Huế, “Quan niệm Kitô Giáo về Tình yêu vợ Chồng,” truy cập ngày 25/01/2017, http://tinmung.net/GIADINH/GiaDinhKitoHuu/CamNangHanhPhucGDKito/B14_QuanNi-emKitoGiao.htm
- [7] Xc. Tim Stafford, *unehistoire d’amour* (EBV: 1981), tr. 16
- [8] Xc. Alain Quilici, OP., *Thời Hứa hôn*, Tài liệu Thư viện Trung tâm Học vấn Đa Minh, tr. 76.
- [9] Xc. Lm. Antôn Nguyễn Mạnh Đồng, *Chuẩn bị vào đời sống Hôn nhân và Gia đình*, Tài liệu Mục Vụ, Giáo phận Cần Thơ, 2003, tr 33.
- [10] ĐGH Gioan Phaolô II, *Tông huấn về đời sống gia đình*, số 32. Trích nguồn từ <https://catechesis.net/tong-huan-familiaris-consortio-gia-dinh-kito-huu-cua-dgh-gioan-phaolo-ii-ngay-22-11-1981-1/>

¹⁰ ĐGH Gioan Phaolô II, *Tông huấn về đời sống gia đình*, số 32.

¹¹ Ibid., số 37.

Biodata

LM. Carôlô Nguyễn Đình Thiện hiện là tu sĩ Dòng Đa Minh Việt Nam. Carôlô Nguyễn Đình Thiện là học viên Học Viện Liên Dòng Phaolô Nguyễn Văn Bình tại Tp. HCM, Việt Nam.

Fr. Carolo Nguyen Dinh Thien is currently a Vietnamese Dominican. Nguyen Dinh Thien is a student of the Paul Nguyen Van Binh Inter - Religions Congregations Theological Institute, Ho Chi Minh City, Vietnam.

Bàn về hai chữ “tình yêu”¹

Talk about the word "love"

GS. Lm. Giuse Phạm Quốc Văn^{1*}, O.P.

¹ Dòng Đa Minh, Vietnam

¹ Học Viện Liên Dòng – Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Vietnam

* Email của tác giả liên hệ: quocvanop@gmail.com

 <https://doi.org/10.54855/csl.22239>

Received: 14/05/2022

Revision: 06/07/2022

Accepted: 06/07/2022

Online: 07/07/2022

Tóm lược

Một trong những nhu cầu căn bản nhất của con người là yêu và được yêu. Thiếu tình yêu, người ta không thể lớn lên được. Tình yêu là điều cần thiết, tự nhiên như khí trời; tình yêu xưa như trái đất, nhưng vẫn mới tinh khôi làm rung động vạn vạn trái tim con người. Ta thể không định nghĩa được tình yêu, nhưng cảm được tình yêu là điều rất thật. Tuy nhiên, có những biểu hiện ta cứ tưởng đó là tình yêu, nhưng kỳ thực lại không phải; có khi cứ ngỡ mình đang yêu, nhưng thực ra lại đang làm khổ người khác... Tình yêu có muôn mặt, rất nhiều khi ta lầm tưởng và chẳng hiểu tình yêu là gì nữa.

Từ khoá: Tình yêu, trái tim con người, luận yêu thương, Thiên Chúa là Tình yêu

Abstract

One of the most fundamental human requirements is to love and be loved. Without love, growth is impossible. Love is fundamental, as natural as air; love is as ancient as the planet, but it is still pristine, stirring the emotions of tens of millions of individuals. Although love cannot be described, its experience is quite genuine. However, there are expressions that we mistakenly believe to be love; sometimes I believe I'm in love, but I'm actually harming people... Love has various dimensions; nonetheless, we frequently erroneously believe that we no longer comprehend what love is.

Keywords: Love, human heart, law of love, God is love

*Tình yêu là điều cần thiết, tự nhiên như khí trời;
tình yêu xưa như trái đất, nhưng vẫn mới tinh khôi
làm rung động vạn vạn trái tim con người.*

¹ Bài viết này đã được rút ngắn và thay đổi tựa đề, có thể tìm đọc trọn bài trong: Phạm Quốc Văn, *Cuộc sống tròn đầy*. Nxb TG, 2009, tr. 113.

Tình yêu là gì ?

Có lẽ không có gì bí ẩn hơn tình yêu. Tình yêu là một huyền nhiệm !

Hương sắc mỗi loài hoa

Có thứ tình yêu nồng nàn say đắm, lãng mạn đợi chờ; có thứ tình yêu thâm trầm sâu lắng, lo toan và trách nhiệm; có thứ tình yêu chia sẻ cảm thông, đồng hành trong cuộc sống; có thứ tình yêu bao la lồng lộng, chẳng đấp xây chi cho cá nhân mình; có thứ tình yêu dốc cạn hành trình, từ bỏ, hy sinh, dâng mình cho Thượng Đế ... Bạn muốn gọi tên tình yêu đó là gì cũng được : là tình yêu đôi lứa, là tình máu mủ gia đình, là tình bạn thân tình, là tình yêu đất nước quê hương, là tình yêu của đời tận hiến. Tình yêu nào cũng đẹp, cũng cao khiết, cũng phản ánh một tình yêu vĩ đại là mối tình Thiên Chúa dành cho con người. Chúng ta hãy phân tích sau những tình yêu hương sắc của cuộc đời, có lẽ chúng ta nên tìm về suối nguồn tình yêu trước đã.

Suối nguồn tình yêu

Thánh Gioan chỉ cho chúng ta thấy tình yêu bắt nguồn từ Thiên Chúa (1Ga 4,7), “*Tình yêu cốt ở điều này, là Thiên Chúa yêu thương chúng ta trước*” (1Ga 4,10). Tình yêu là trọng tâm ý nghĩa của lối sống Kitô giáo. Thiên Chúa yêu thương chúng ta nhưng không, vô điều kiện, nhưng chúng ta chẳng tự nhiên hay dễ dàng yêu thương Thiên Chúa, yêu thương anh chị em mình. Đối với con người, yêu thương là một thách đố, là sự chọn lựa liên lý. Cả đời sống người Kitô hữu là một chọn lựa yêu thương. Yêu thương là lời mời gọi tự do, và cũng là luật sống căn bản của mỗi Kitô hữu.

Luật yêu thương

Một vị kinh sư lên tiếng hỏi Đức Giêsu : “*Thưa Thầy, trong mọi điều răn, điều nào đứng đầu ?*” Đức Giêsu trả lời :

Điều răn đứng đầu là ... người phải yêu mến Đức Chúa, Thiên Chúa của người, hết lòng, hết linh hồn, hết trí khôn và hết sức lực người. Điều răn thứ hai là : người phải yêu người thân cận như chính mình. (Mc 12, 29 - 31).

Câu trả lời của Đức Giêsu không vòng vo, nhưng đi thẳng vào trọng tâm, tình yêu là lề luật duy nhất. Đức Giêsu chính là hiện thân của tình yêu này, Người đã yêu thương đến cùng và chết cho người mình yêu. “*Không có tình yêu nào cao quý cho bằng tình yêu của người hy sinh tính mạng vì bạn hữu của mình*” (Ga 15,13).

Kitô giáo là đạo của tình yêu. Trọng tâm sứ điệp Tin mừng cũng chẳng là gì khác hơn sứ điệp yêu thương. Tình yêu thương luôn luôn mới mẻ : “*Thầy ban cho anh em một điều răn mới là anh em hãy yêu thương nhau; anh em hãy yêu thương nhau như Thầy đã yêu thương anh em*” (Ga 13,34). Khi biết yêu thương nhau thực sự là chúng ta chu toàn lề luật vậy (X. Rm 14,10).

Thiên Chúa là tình yêu

Trong thư thứ nhất, thánh Gioan đã định nghĩa cho chúng ta : Thiên Chúa là tình yêu : ai ở lại trong tình yêu thì ở lại trong Thiên Chúa, và Thiên Chúa ở lại trong người ấy ... Tất cả truyền thống Kitô giáo đều sáng lên điều này là không thể tách rời tình yêu Thiên Chúa và tình yêu con người được. Yêu thương con người không phải là phương tiện để yêu mến Thiên Chúa nhưng đó là thành phần không thể thiếu của một tình yêu hoàn hảo.

Tất cả là vô nghĩa nếu không có tình yêu

Thánh Phaolô, trong thư thứ nhất gửi giáo đoàn Côrintô (13, 1 - 3), đã nhấn mạnh giá trị tuyệt vời của tình yêu; tình yêu có giá trị tuyệt đối, đến nỗi nếu thiếu tình yêu, thì tất cả đều trở nên vô nghĩa.

Còn thánh nữ Têrêsa Hải Đòng Giêsu thì nói : “Nếu không có tình yêu, các thánh tử đạo sẽ không dám đổ máu mình nữa, các nhà truyền giáo sẽ thôi rao giảng, sẽ chẳng còn thánh hiền tu, chẳng còn thánh tiến sĩ, và cũng chẳng còn thánh trinh nữ...”.

Đi tìm định nghĩa cho tình yêu

Karl Kock định nghĩa : “*Yêu thương chính là tìm kiếm và thăng tiến những điều thiện hảo nơi tha nhân trong những tình trạng riêng biệt của họ*”. Có thể định nghĩa này hơi khô khan, không lãng mạn, nhưng khả dĩ cung cấp cho chúng ta những chỉ dẫn thiết thực trong cuộc sống.

Tìm kiếm và thăng tiến

Trước tiên, yêu thương có nghĩa là tìm kiếm và thăng tiến. Tình yêu luôn năng động. Tìm kiếm và thăng tiến không phải là điều gì thụ động, nhưng là những hành vi tích cực yêu thương. Người yêu thương đích thực là người ra khỏi chính mình, nhìn thấy nhu cầu của anh em. Đó có thể là nhu cầu về vật chất, nhưng quan trọng hơn là nhu cầu của tâm hồn, là sự cảm thông, lòng tôn trọng, sự tha thứ, sự lắng nghe ...

Rất thường khi, chúng ta chỉ biết yêu mình, chỉ tìm hạnh phúc cho riêng mình; và tệ hại hơn, còn dùng người khác như một phương tiện để thỏa mãn tham vọng của chúng ta. Nói một cách lãng mạn : “yêu là chết ở trong lòng một ít” là như vậy; và những ai muốn yêu cho đến tận cùng, thì không phải chỉ là “chết một ít”, mà là chết tất cả, cho tất cả, hy sinh tất cả.

Những điều thiện hảo nơi tha nhân

Kể đến, bản chất yêu thương là không hướng về mình, không tìm lợi ích cho bản thân, nhưng là hướng về người khác, làm cho họ được thăng tiến, và mưu cầu hạnh phúc cho họ. Sile, một nhà văn người Đức, đã định nghĩa : “Tình yêu là niềm say mê làm cho người khác được hạnh phúc”. Hạnh phúc, những điều thiện hảo nơi tha nhân, cũng như chính hạnh phúc, những điều thiện hảo mà chúng ta khao khát tìm kiếm cho bản thân mình. Đức Giêsu đã dạy chúng ta rất rõ điều này : “*Người phải yêu thương người thân cận như chính mình*” (Mc 12, 31).

Những tình trạng riêng biệt

Yêu thương đích thực là yêu thương vô điều kiện. Thiên Chúa không chờ chúng ta phải thật tốt lành, thật thánh thiện, rồi Người mới yêu chúng ta ! Yêu thương là đón nhận người khác như chính con người của họ. Mỗi người đều được Chúa tạo dựng và có một phẩm giá cao quý, bất khả thay thế, và phải được mọi người tôn trọng, dù bản thân con người đó có như thế nào đi chăng nữa. Con người vốn “nhân vô thập toàn”, nhưng “nhân chi sơ tính bản thiện”, không ai tự bản chất là xấu xa cả. Đón nhận và tin tưởng con người là khởi đầu cho một hành trình yêu thương. Và chỉ có yêu thương một cách vô điều kiện, khi ấy chúng ta mới có thể làm cho người khác nhận ra chính giá trị của bản thân họ, từ đó có thể giúp họ thăng tiến hơn.

Tình yêu theo lối nhìn của thánh Phaolô

Thánh Phaolô đã tóm tắt nét đặc trưng của tình yêu trong những lời khuyên ngài gửi cho giáo đoàn Côrintô :

Đức mến thì nhẫn nhục, hiền hậu,
không ghen tương, không vênh vang, không tự đắc,
không làm điều bất chính, không tìm tư lợi,
không nóng giận, không nuôi hận thù,
không mừng khi thấy sự gian ác,
nhưng vui khi thấy điều chân thật.
Đức mến tha thứ tất cả,
tin tưởng tất cả, chịu đựng tất cả (1Cr 13, 4-7).

Tình yêu luôn đòi hỏi sự kiên nhẫn, lúc thuận tiện cũng như lúc không thuận tiện. Tình yêu là vô biên. Nói như thánh Bênêđô : “Giới hạn của tình yêu là yêu không giới hạn”. Thế mà trong thế giới của chúng ta hôm nay, người ta lại thích đi tìm những giải pháp tức thời, những kinh nghiệm ngay tức khắc, những mối tương quan để dãi chiều chuộng, những kiểu yêu vội sống cuồng ... Tất cả những hình thức trên đều không thoả mãn khát vọng yêu thương sâu thẳm của lòng người; con người ngày nay vẫn khát khao những chứng tá của một tình yêu sâu thẳm.

Tình yêu cứu độ thế giới

Rất nhiều khi con người bị thúc bách bởi một thứ tình yêu hạ đẳng. Yêu thương được xem như một cách thức để lấp đầy những khoảng trống, những nhu cầu của tâm hồn. Càng cô đơn, càng trống vắng, người ta càng có nhu cầu bù đắp; lúc này nhiều khi yêu thương bị đồng hoá với sự thoả mãn ích kỷ. Chỉ có tình yêu đích thực mới có sức cứu độ. Đức Giêsu yêu thương bạn hữu của mình là anh Ladarô, Người đã kéo anh ra khỏi huyệt mộ và cho trở về với cuộc sống (x. Ga 11). Trong thời đại chúng ta, tình yêu vẫn có sức phục sinh kẻ chết, đó là những người chết về mặt tinh thần, xã hội, tôn giáo... Bao bạn trẻ lầm lạc rơi vào

con đường sai trái, nào là nghiện ngập, chơi bời, trộm cắp ... rồi chán nản thất vọng. Phần lớn do các bạn ấy thiếu thốn tình yêu, hay được yêu không đúng cách. Chỉ có tình yêu đích thực mới có thể làm cho họ trở về, tình yêu có sức cứu độ là vậy.

Tình Yêu Muôn Vẽ

Muôn nhánh sông đều chảy ra từ thượng nguồn, muôn cách thể khác biệt nhưng cũng chỉ diễn tả một tình yêu duy nhất. Trước tiên, yêu thương thể hiện qua việc yêu mình.

Yêu mình

Yêu thương chính mình là điều cần thiết trước khi chúng ta có thể yêu thương tha nhân. Đức Giêsu đã chẳng dạy chúng ta “hãy yêu thương người thân cận như chính mình” (Mc 12,31) đó sao. Theo cách nhìn này, có thể nói, bạn chỉ yêu thương người thân cận một khi bạn biết yêu thương chính bản thân mình. Yêu mình cũng có nghĩa là phải biết mình, biết những sở trường, sở đoản. Yêu mình khởi đi từ việc biết chấp nhận và tôn trọng bản thân, biết khám phá và thăng tiến những giá trị của chính mình. Tuy nhiên, bậc thang giá trị của mỗi người rất khác nhau, đâu là quy chuẩn để mỗi người chọn lựa và thăng tiến? Đâu là giá trị đích thực của bản thân tôi? Rất nhiều khi chúng ta lầm tưởng điều này.

Tình bạn

Ta đã nói đến những kiểu tình yêu ích kỷ, tình bạn không phải là thứ tình yêu ấy. Bạn đã nghe nói đến tình bạn của Bá Nha và Tử Kỳ trong văn học Trung Quốc, tình bạn của Nazis và Golmund trong “Đôi bạn chân tình” của Hermann Hesse, hay Lưu Bình và Dương Lễ trong văn học Việt Nam ...? Ta gặp một điểm chung nơi những tình bạn này là sự trung thành, cảm thông và chia sẻ. Tình bạn đích thực sẽ không ích kỷ, không tìm cách loại trừ nhau, nhưng chia sẻ với nhau những nỗi niềm trong cuộc sống và giúp nhau cùng thăng tiến.

Thiên Chúa thích làm bạn với con người, Đức Giêsu gọi các môn đệ là bạn hữu (Ga 15,15), thế sao con người lại không thể là bạn của nhau? Chỉ khi nào là bạn, chúng ta mới có thể bộc lộ hết nỗi niềm, mới không đeo mặt nạ, mới có thể cảm thông cả những yếu đuối, sai lầm của nhau trong cuộc sống. Có thể nói tình bạn là nền tảng căn bản của mọi thứ tình yêu trong cuộc sống.

Tình yêu đôi lứa

Rất nhiều điều phải bàn đến trong khía cạnh tình yêu đôi lứa này. Ở đây chỉ xin đề cập đến sự hoà hợp giữa hai thân xác, hai tâm hồn. Đến tuổi trưởng thành, người nam và người nữ có khuynh hướng thu hút nhau, hấp dẫn lẫn nhau, và rồi nên vợ nên chồng, nên một thân xác, một tâm hồn. Những tương quan giới tính làm cho hai người phát triển sung mãn, và làm nảy sinh sự sống mới.

Thường người ta hay e ngại, hoặc đánh giá thấp những hành vi ân ái vợ chồng; trong đời sống lứa đôi, hành vi đó không có gì là xấu xa, nhưng là thánh thiện, tốt đẹp. Chính vì

thể trong bài giáo huấn về đời sống gia đình, thánh Phaolô đã nhắc lại đoạn văn trong sách Sáng Thế : “*Chính vì thế, người đàn ông sẽ liả cha mẹ mà gắn bó với vợ mình, và cả hai thành một xương một thịt*” (Ep 5,31).

Tuy nhiên, con người ta vì tội lỗi làm suy yếu, nên rất khó vượt qua những đòi hỏi của bản năng, nên nhiều khi tình yêu trong hôn nhân bị lạm dụng, bị xúc phạm. Hành vi ân ái không còn là việc thiêng liêng giữa vợ và chồng, mà nhiều khi chỉ là việc làm thoả mãn bản năng bên ngoài phạm vi hôn nhân. Và như thế, đây không phải là tình yêu đích thực nữa, mà là một sự biến thái, lạm dụng, mua bán hay trao đổi thân xác.

Tình yêu lãng mạn

Người ta thích nói đến tiếng sét ái tình, đến những cảm giác tuyệt vời khó tả của kẻ đang yêu, và cả đến những chuyển biến tâm lý khác thường của họ nữa. Rất có thể tình yêu đôi lứa khởi đi từ sự rung cảm đầu đời, từ tiếng sét ái tình. Nhưng tình yêu lãng mạn thường chợt đến rồi chợt đi, đó không phải là điều tất yếu để tình yêu lứa đôi nên bền chặt. Một chút lãng mạn làm cho cuộc sống uyển chuyển, nhẹ nhàng, nhưng không hẳn phải lúc nào cũng có.

Chúng ta cần lưu ý những cạm bẫy của sự lãng mạn, nhiều khi lãng mạn quá, sẽ làm cho cuộc sống trở nên không thực tế, và sau một phút choáng ngợp, người ta có thể sẽ thất vọng ê chề. Chúng ta chứng kiến bao cảnh thất tình hoá nên điên dại là như vậy. Cuộc sống không chỉ có bánh mì nhưng còn có hoa hồng nữa, nhưng nếu chỉ toàn hoa hồng thì đó cũng chẳng còn là cuộc sống. Cạm bẫy đầu tiên đó là :

Sự say đắm

Sự say đắm nhiều khi làm chúng ta trở nên mù quáng, mất đi sự nhận thức rõ ràng và khả năng phán đoán đúng đắn. Khi yêu, thấy cái gì cũng đẹp, cũng hợp nhãn, nhưng nếu một tình yêu không được lý trí hướng dẫn, sẽ là tình yêu mù loà, nông nổi. Sống trong tình yêu lãng mạn say đắm, có thể ví tựa như bạn đang ngồi trên toa xe lao vun vút trên con đường siêu tốc trải dài từ đỉnh xuống triền núi, mọi vật xung quanh bạn trở nên mờ nhạt, và bạn chỉ còn một cảm giác chóng mặt, choáng váng. Sự say đắm có thể đem lại cho bạn những giây phút xúc động, nhưng bạn lúc nào cũng như kẻ đang đi trên dây, từng nổi hồi hộp run run nằm ngay dưới bàn chân của mình.

Thần tượng hóa

Có bao giờ bạn thần tượng một ai không ? Một khi bạn đã thần tượng một ai, thì trong mắt bạn, người ấy là tuyệt hảo, tuyệt vời, là câu trả lời cho mọi thắc mắc, mọi ước mơ đời bạn. Và nhiều khi bạn còn thấy đời mình chẳng có ý nghĩa gì nếu không có người ấy, không trở nên giống người ấy. Bạn từ từ thay đổi mình theo khuôn mẫu người ấy nhưng bạn không hề ý thức mình đang thay đổi. Bạn nghĩ rằng mình yêu thương người ấy thực sự, nhưng thực ra bạn chỉ yêu hình ảnh của bạn có trong người ấy mà thôi.

Tình yêu gia đình

Trước khi bạn biết yêu mình, biết thế nào là tình bằng hữu, tình yêu đôi lứa, tình yêu lãng mạn ... thì bạn đã được sinh ra, được nuôi dưỡng, và cảm nhận tình yêu của gia đình trước hết. Chỉ trong gia đình, bạn mới hiểu được thế nào là một tình yêu vô điều kiện. Dù bạn là ai, là một con người như thế nào đi chăng nữa, thì bạn vẫn được đón nhận một cách vô điều kiện.

Trong gia đình, bạn cảm nhận được mẫu nhiệm tình yêu một cách rõ nét hơn cả : người ta không so đo tính toán, không tìm tư lợi; đặc biệt hình ảnh người mẹ, người cha, suốt đời lam lũ lo cho con cái từng miếng cơm manh áo, coi sự thành đạt và hạnh phúc của con là hạnh phúc của mình. Những ai được sinh ra, được nuôi dưỡng trong một bầu khí gia đình yêu thương như thế, nhân cách của người đó sẽ phát triển sung mãn và thành toàn. Và cũng từ gia đình, người ta học được bài học yêu thương trắc ẩn. Tình yêu được nuôi dưỡng và lớn lên từ chính thái độ biết quan tâm đến người khác, nhất là những người bất hạnh. Từ phạm vi một gia đình ruột thịt, người ta có thể mở rộng ra những gia đình lớn hơn, gia đình thiêng liêng, đoàn thể, giáo xứ, quê hương ... và mở ra với cả gia đình nhân loại nữa.

Tình yêu thiên nhiên

Thiên Chúa không dựng nên con người một mình trợ trợ, nhưng Người đặt thụ tạo cao quý của mình vào vườn Êđê, trao cho con người quyền cai quản thiên nhiên, bá chủ chim trời cá biển. Có thể nói, trong chương trình tạo dựng và cứu độ của Thiên Chúa, thiên nhiên và muôn vật là những người em nhỏ bé của chúng ta, chúng cũng đang chờ ngày Thiên Chúa cứu độ như chúng ta.

Vì vậy, khi yêu thương và bảo vệ thiên nhiên, là chúng ta đang yêu thương và bảo vệ chính mình. Con người không thể sống tách rời khỏi thiên nhiên, cho dẫu người ta có thể sinh ra trong lồng kiếng. Con người ngày càng trở nên cần cỗi, thô kệch, nóng nảy, vì con người không sống hoà điệu với thiên nhiên, đã trở nên thù địch với thiên nhiên. Một khi con người sống thuận, sống hoà điệu với thiên nhiên, con người mới là mình trọn vẹn.

Tóm kết

Tất cả mọi tình yêu đều bắt nguồn từ Thiên Chúa. Tình yêu đó như nước trên cao tràn xuống. Chúng ta được mời gọi nên giống Thiên Chúa qua việc xây dựng mối tương quan yêu thương, với từng nghĩa cử yêu thương chọn lựa trong cuộc sống mình. Mong lắm tình yêu của chúng ta tỏa sáng trong từng bước chân trên hành trình lữ thứ !

Tài liệu tham khảo

Corinthians 13:4-7. Love is patient and kind. Trích nguồn từ

<https://www.bible.com/bible/111/1CO.13.4-7.niv>

Gioan 13: 34. Điều Răn Mới Trích nguồn từ [https://catechesis.net/ga-1331-33a-34-35-](https://catechesis.net/ga-1331-33a-34-35-dieu-ran-moi/)

[diou-ran-moi/](https://catechesis.net/ga-1331-33a-34-35-dieu-ran-moi/)

Mark 12: 31. Giới răn đứng đầu. Trích nguồn từ [https://tgpsaigon.net/bai-viet/chua-nhat-](https://tgpsaigon.net/bai-viet/chua-nhat-31-thuong-nien-nam-b-gioi-ran-dung-dau-mc-12-28b-34-49952)

[31-thuong-nien-nam-b-gioi-ran-dung-dau-mc-12-28b-34-49952](https://tgpsaigon.net/bai-viet/chua-nhat-31-thuong-nien-nam-b-gioi-ran-dung-dau-mc-12-28b-34-49952)

Phạm Quốc Văn (2009). *Cuộc sống tròn đầy*. Nxb TG, tr. 113.

Biodata

Giáo sư Linh mục Giuse Phạm Quốc Văn là Tu sỹ Dòng Đa Minh. Cha Phạm Quốc Văn hiện đang là Phó Tu Viện Trưởng. Ngài là Giám đốc Học Viện Liên Tu Sỹ Phao-lô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Việt Nam. Ngài còn là chủ tịch liên hiệp tu sỹ Tổng Giáo Phận Sài Gòn. Chủ biên Nội san Chia sẻ liên tu sỹ Tp. HCM, Việt Nam.

Professor Joseph Pham Quoc Van is a Dominican friar. Father Pham Quoc Van is currently the Vice Abbot. He is the Director of the Paul Nguyen Van Binh Inter - Religions Congregations Theological Institute, Ho Chi Minh City, Vietnam. He is also the president of the monastic union of the Archdiocese of Saigon. Editor-in-Chief of the Inter-monastic Sharing Newspaper of Ho Chi Minh City, Vietnam.

Khoa Học Công Giáo và Đời Sống
Catholic Science & Life

ISSN: 2771-1412

Tập 2, số 3 (2022): Số Đặc Biệt: Chuẩn bị cho người trẻ bước vào đời sống hôn nhân công giáo

Vol. 2 No. 3 (2022): Special Issue: Preparing youth for marriage in the Catholic faith

Publisher: Asia Association of Computer-Assisted language Learning

Address: 5243 Birch Falls Ln, Sugar Land, Texas, USA, 77479

 <https://doi.org/10.54855/10.54855/csl.2223>

 <https://orcid.org/0000-0003-1876-8299>

Học Viện Liên Dòng
Phaolô Nguyễn Văn Bình, Tp. HCM, Việt Nam

Paul Nguyen Van Binh
Inter Religions Congregations Theological Institute

KHOA HỌC CÔNG GIÁO
VÀ ĐỜI SỐNG
Catholic Science & Life

ISSN: 2771-1412